1890 HUSZONNEGYEDIK ÉVFOLYAM. 269. SZÁM. BUDAPEST, KEDD, SZEPTEMBER 30.

SZERKESZTŐSÉG
BUDAPEST, IV. KECSKEMÉTI-UTCZA 6. SZ.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DÍJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva
Egy évre . . . . 20 frt. | Egy negyedévre . . 5 frt.
Egy fél évre . . 10 frt. | Egy hóra . . 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 8 frt 30 kr. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svajcz-, Románia- és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám ára helyben 6 kr., vidéken 7 kr.

EGYETÉRTÉS

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI-UTCZA 6. SZ.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE
ÁLLÓKÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL;
PÁRISBAN *fő ügynökségünknél:*
John F. Jones & Cie. 31 biz. Faub. Montmar.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Bécsben: Danneberg I., 1 Kumpfgasse Nr. 7.
Mosse Rudolf Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, I., Wallfischgasse 1.
Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2.
Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I., Wollzeile Nr. 25.
Dukes Miksa, I., Riemergasse Nr. 12.
és valamennyi hirdetési iroda.

KÖNYVTÁRA

A szerb választások.

A szerb radikalizmus választási győzelme oly teljes, hogy teljesebb nem is lehetne. Nemcsak hogy a megválasztottak óriási többsége a radikális párthoz tartozik, de nagyon sok választókerületben egyetlen ellenzéki szavazatot sem adtak be. Jóformán igazi küzdelemröl sem lehet szó a szerb pártok között, az uralkodó radikalizmussal szemben a többi pártok csak ide-oda vetett hajóroncsok a bösz tengeráradat között. Hogy ez az eredmény teljesen hü kifejezése-e a szerb nép hangulatának, arra bajos volna megesküdni. Minden szerb választásban akár felülröl, akár alulról nyomásnak és megfélemlítésnek nagy a szerepök. Ha nem is kerül formális dulakodásra, és véres erőszakoskodásra, a szavazás azért sok esetben kevésbé a véleményeknek mérközését, mint ama fizikai tulhatalom próbáját jelenti, mely a gyöngébb ellenfélt eleve tehetetlen lemondásra kényszeriti. De így sem lehet kétséges, hogy a szerb nép nagy többsége még mindig hatalmas lelkesedéssel evez a radikalizmus szélirányában.

Véve, hogy a radikális párt már meglehetős ideje birja a kormányhatalmat, pillanatig ugy látszhatnék, hogy a szerb közvéleményben a konzerváló és rendfentartó irányzat vált uralkodóvá, ha épen a helyzet egész természete meg nem tanitana arra, hogy a szerb radikalizmust kezdetleges kormányzati iskolája után is a legforróbb oppoziczionalis vérmérséklet heviti, hajlamai, reményei, törekvései még mindig a fölforgatás elemévé teszik. «Les ministers radicales ne sout pas radicales ministers» — ez a franczia mondás előbb-utóbb beválhatik a szerb kormányon, de Szerbia parasztválasztóit most is az a meggyöződés hajtja a radikalizmus táborába, hogy a jelenlegi kormányzattal rendkivüli és reá nézve közvetlenül előnyös változásoknak kell bekövetkezniök a közviszonyokban. Nincs mit csodálkozni rajta, hogy a közvélemény általános paroxizmusa még mindig nem haladta tul tetőpontját, söt folyton emelkedöben van. A radikális kormány ugyan szembeszökö botlásokat követett el, többször került olyan ferde helyzetekbe, melyek legvakabb hiveit gondolkodóba ejtették azok az igéretek közül is, melyekkel a választóközönséget korábban vad mámorba ejtették, semmi sem teljesült, de a kormányzásban eltelt idö még nem volt elég hosszu arra, hogy a választóközönség választott képviselöinek és az általuk támogatott kormánynak megillető felelösségét a helyzet bajaiért kiismerje. Az eddig beállott nehézségek csak arra voltak alkalmasak, hogy még dühöngöbb hangulatot keltsenek az ellenzéki pártok iránt, melyekröl azt a hiedelmet költik, hogy az igéretnek annyira megközelitett országát ármányaikkal és támadásaikkal most is el tudják rekeszteni. Majd csak az olyan választások után, mint a jelenlegiek, melyek a radikalizmusnak kizárólagos hatalmat szerveznek, fog a kemény szerb koponyákban felderengeni az a belátás, hogy az ellenzéki pártok édes keveset tudnak ártani és változatlan bajaik okát másutt kell keresniök.

Reméljük, hogy ezt a próbaidöt, melyet az egyedül uralkodó radikalizmussal tennie kell, a szerb nép is tulságos kár nélkül fogja kiállani. Mi nekünk az osztrák-magyar monarchiában nincs okunk a választások eredménye felett sopánkodni. Ha nincs sok bizalmunk a radikálisok iránt, még kevesebb bizalommal vagyunk azok iránt, kik ezidö szerint egyedül képeznek Szerbiában számbavehetö ellenzéki tényezöt. Boszantó kellemetlenséget és oktalan veszödséget okoz ugyan elégszer, hogy a szerb radikalizmus a nemzetközi viszonyokból is csak most járja a kormányzat elemi iskoláját, de hát a tapasztalás megmutatta, hogy nem fogékonytalanok a tanitás iránt és talán eljutottunk már odáig, hogy jövöben jobban fogunk boldogulhatni velök. Ellenfeleik a liberálisok már affféle képzettebb államférfiak, hanem képzettségök a panszlavizmus föiskolájából származik. A radikálisoknak vad ábrándjaik vannak, melyekkel a gyakorlatban mit sem tudnak kezdeni, a liberálisok simábban intéznék az ügyeket, de rendszeresebben szolgálnák az orosz érdekeket. Igy van a helyzetnek számunkra elönye is, csak a bécsi külügyérségben ne legyenek hijával a bölcseségnek, mely azt fel is tudja használni.

Budapest, szeptember 29.

Ma délelött több óráig tartó miniszteri tanácskozás volt.

A pénzügyminiszteriumhoz — mint értesülünk — a regále megváltása ügyében a biróságoktól már az összes iratok megérkeztek.

A félhivatalos *O. É.* a következöket közli: A bécsi «*Montagsrevue*» egy közleménye szerint, mely a budapesti sajtó egy részében is megjelent, gr. Szápáry Gyula miniszterelnök Apponyi Albert gróffal N.-Váradon találkozván, közöttük szóba került a kormánypárt és mérsékelt ellenzék fuziója. E közlemény — mint illetékes helyröl értesitenek — teljesen alaptalan, mert tény ugyan, hogy a miniszterelnök és gr. Apponyi N.-Váradon találkoztak, de tény az is, hogy politikáról nem beszéltek.

A *miniszterelnök* — mint értesülünk — felhivta az összes miniszereket, hogy tárczáik keretében a hivatalos dolgokat ne engedjék nyilvánosságra jutni s a tisztviselöket szólitsák fel nagyobb mérvü titoktartásra.

Wekerle pénzügyminiszter október elején törvényjavaslatot fog terjeszteni a képviselöházhoz a *fillokszerairtott szőlőterületek adómentességéről*, ha azok továbbra is bortermelésre fordittatnak.

Polónyi Géza, a ki az *Egyetértésben* közölt nyilatkozatában a minap kijelentette, hogy a függetlenségi és 48-as pártban viselt alelnöki állásáról lemond, ebbeli elhatározását, vagyis lemondását tegnap közölte levélben *Irányi* Dániellel, a párt elnökével.

Ugron Gábor ma érkezett meg a fövárosba, s délután 6 órakor bizalmas eszmecserére gyültek össze vas-utczai lakásán a kis frakczió hivei. Ugron levélben értesitette azokat a képviselöket, a kikröl fölteszi, hogy vele tartanak, hogy ma megérkezik és a helyzetről tanácskozni óhajtana velök. E meghivására ma délután 6 órakor nyolcz képviselö látogatott el Ugronhoz; névszerint: Bartha Miklós, Holló Lajos, Komjáthy Béla, Györffy Gyula, Unger Alajos, Matkovich Tivadar, Szecsödy Kálmán és Zboray Béla. Ezen az összejövetelen formális konferenciát nem tartottak, csak affféle bizalmas beszélgetést folytattak, s abban állapodtak meg, hogy holnap délután összegyülnek, a mikor az esetleg a frakczióhoz tartozó több képviselö is megjelenik. A holnapi konferencziában fognak határozni az iránt, hogy minö magatartást és eljárást kövessen a frakczió az okt. 1-én tartandó pártértekezleten. A jelenvoltak megegyeztek abban, hogy valamennyien a 84-iki pártprogramm alapján állanak; hogy pártszakadást nem akarnak, hanem óhajtják a pártnak egységes alapra való helyezését s a szerintök nem odavaló elemek kiküszöbölését. Körülbelül megállapodtak abban is, hogy résztvesznek a holnaputáni pártértekezleten, s ott egyikök, a kit holnap megbiznak — talán Ugron Gábor — kifejti a frakczió álláspontját, miközben programmszerüleg előadja a párt által a jövöben követendö irányt. Szó volt arról is, hogy minö magatartást kövessenek majd az esetleges rekriminácziókkal szemben, s az eszmecsere során az a nézet nyilvánult, hogy álláspontjuknak az erre kijelölt képviselö által való elöterjesztése után az ö részükröl több felszólalás egyáltalán ne legyen. Megegyeztek abban, hogy a pártértekezlet elött teendö programmszerü nyilatkozat formulázása, illetöleg az elöterjesztés formájának és tartalmának megállapitása a holnapi konferencián történjék, s erre alapul fog szolgálni az az elaborátum, melyet a jelenvoltak közül erre felkért három képviselö a holnapi értekezlet számára kidolgoz. A bizalmas eszmecsere esti 7 órakor véget ért.

Apponyi Albert gr. ma érkezett meg Eberhardtból, s este megjelent a *mérsékelt ellenzéki klubban*, a hol a párt jelen volt tagjai, igen szivélyesen fogadták. Erre bizalmas eszmecsere kezdödött a párt holnapután tartandó konferenciájáról. Szóba került az, hogy tegyen-e Apponyi gr. a pártkonferencián *érdemleges nyilatkozatot* a párt által elfoglalandó álláspontról, s abban állapodtak meg, *hogy részletes nyilatkozat tétele felesleges*, de ha mégis szükségét látja valamely kijelentésnek, maradjon meg már egy izben tett ama nyilatkozatának keretében, hogy a párt a kormánynyal szemben megfigyelö és várakozó álláspontot foglal el. Ezután beszéltek a konferencia elé terjesztendö interpellációkról, s valószinü, hogy a párt két interpellációban fog megállapodni és pedig az *egri eset* és Szápári miniszterelnök német távirata tárgyában.

Nyilatkozat.

Ugron Gábor urnak a «*Pesti Hirlap*» tegnapi számában foglalt közleményére felelünk kell, de feleletünkben kizárólag a tévesen elöadott tények helyreigazitására szoritkozunk, miután mi nem tartjuk feladatunknak pártunkban zavarokat és esetleg elkeseredést idézni elö s nem tartjuk különösen akkor, midön fontos pártértekezlet küszöbén állunk.

Valótlan *Ugron* Gábor ur azon állitása, hogy tavaly velünk együtt akár tiz, akár ötven képviselö «a párt nevében» bizta meg *Polónyi* Gézát, hogy *Kossuthhoz* menjen s öt vallatóra fogja. Ez állitás valótlansága egyenesen kitünik az *Ugron* Gábor ur által közölt jegyzökönyv szövegéből is.

Valótlan *Ugron* Gábor ur azon állitása, hogy «*Polónyinak* kezébe adtak bizonyos jeles kérdöpontokat.» — Semmiféle kérdöpont általunk és tudtunkkal *Polónyi* Gézának át nem adatott, sem ö senkitöl kérdöpontokat át nem vett.

Ugron Gábor ur felveti azt a kérdést, hogy ha *Polónyi* Géza nem a párt nevében ment *Kossuthhoz*, akkor miért kellett e missziójáról a pártkör elött beszámolnia? Feleletünk ez: nem kellett, egyáltalán nem volt szükséges beszámolnia, s ha mégis megtette, ezt a párt kiválóbb férfiainak s ezek közt épen *Ugron* Gábor urnak is hozzájárulásával s *elözetes* tudtával és helyeslésével tette.

Ugron Gábor ur hamisitásnak nevezi a tényt, hogy a párt egyik alelnöke állitólag a párt nevében kért *Kossuthtól* tanácsot. Fentebb már kijelentettük, hogy a párt nevében semmi megbizás nem adatott. De a hamisitás alatt *Ugron* Gábor ur valószinüleg azt, vagy azt is érti, hogy a jelzett 52 képviselö talán a jegyzökönyv tartalmáról nem birt elözetes tudomással. Erre nézve a tényállás következö:

A jegyzökönyv tartalma, mint *Ugron* Gábor ur közli, abból áll, hogy *Polónyi* Géza *Kossuth* elött a jelen helyzetet (1889. véderövita) fejtse ki s kérje ki tanácsát. Ezt a jelenvoltak, mint a jegyzökönyben áll, tüzetesen megbeszélték. Az aláirások egy részét tették azok, kik a megbeszélésben részt vettek. A legtöbb aláiró *Madarász* Józsefhez, gróf *Károlyi* Gáborhoz és *Hentaller* Lajoshoz intézett táviratokban elözetesen jelenté ki a jegyzökönyvhöz való hozzájárulását. A táviratok *Hentaller* Lajos birtokában vannak, ö most nincs Budapesten, de mihelyt megérkezik, meg fogjuk kérni, *hogy a táviratokat szabad megtekintésre a pártkörben helyezze el.* Egyébiránt a jegyzökönyv az összes aláirásokkal *Polónyi* Géza által a hivatalos pártértekezleten elöterjesztetett és felolvastatott. *Ugron* Gábor ur jelen volt s ö ebben megnyugodott s aláirása ellen nem tiltakozott. Megnyugodtak az összes jelenvoltak is, pedig nagy számban voltak jelen. Egyedül *Komjáthy* Béla jelenté ki, hogy az ö távirati beleegyezése csak a *Kossuthnak* szóló üdvözletre terjedett ki. Vele azonban ez a félreértés kellöleg kiegyenlittetett. Lehet, hogy még többen is voltak *Komjáthy* Béla helyzetében, de miután a pártértekezleten történt felolvasásnál fel nem szólaltak, söt megnyugodtak: ezt a világon mindenütt beleegyezésnek szokták tekinteni.

A mely levelet mi 1889. junius 28-án az akkor jelen voltak részéröl *Kossuthhoz* intéztünk: ezt *Polónyi* Géza a pártértekezleten felolvasta s maga *Ugron* Gábor ur jól hallotta. Teljesen téved és feledékenykedik tehát, midön az ellenkezöt állitja. *A levél nincs birtokunkban, de legközelebb a nyilvánosság elé adjuk.*

Sokszor hivatkozott már *Ugron* Gábor ur arra, hogy miért nem tétetik közzé *Kossuth* Lajosnak tavalyi levele? A felhivatalos «*Nemzet*» is ismételve sürgette ezt. *Ugron* Gábor ur jól tudja, miért nem tétetik közzé. Azért, mert a pártértekezlet tavaly *Ugron* Gábor ur hozzájárulásával is elhatározta, hogy e levél közzé ne tétessék. *Biztosan tudjuk azonban, hogy a legközelebbi pártértekezleten inditvány fog tétetni az iránt, hogy ez a levél közzé tétessék.* Addig várakozásra kérjük *Ugron* Gábor urat.

Fölkérjük azon t. lapokat, melyek a «*Pesti Hirlap*» közleményéröl tudomást vettek, hogy e helyreigazitásunkról is tudomást venni sziveskedjenek.

Budapest, 1890. szept. 29.

Eötvös Károly,
Horváth Adám.

Budapest, szept. 29.

A Berlinben most megindult *Deutsche Warte* czimü napilap politikai szemléjében a következöket irja: Európa politikai életében még mindig nem méltányolják eléggé azt, hogy Magyarország az Ausztriával való 1867-iki kiegyezés óta önálló állammá lett, a melyet Ausztriával csak az uralkodó személye, egy közös külügyminisztérium és közös hadügyi kormányzat köt össze. Azóta a magyarok mindig arra törekedtek, hogy minél függetlenebbek legyenek. Ferencz József uralkodó, mint magyar király olyan állást foglal el, mint a belga király és szigoruan alkotmányos magatartása által ujra megszilárditotta Magyarországon a Habsburg dynastia tekintélyét. — Magyarország befolyását a Habsburg külpolitikára Németországban nagyrabecsülték, mert Magyarországban az összes pártok öszintén támogatják.

Falb kritikus napjai.

Dr. Falb Rudolf egyik bécsi lapban épen most beszámoló jelentést közölt arról, hogy tavaly öszszel közzétett, s egy évre szóló jövendöléseiböl mennyi teljesült. Az év viharaiból, eseményeiböl huszonkilencz katasztrófát sorol elö, s ezek vagy a megjósolt kritikus napokra, vagy egy nappal elöbbre, avagy későbbre estek. Fölöttébb beütött a katasztrófa az elsörendü kritikus nap gyanánt megjósolt tulius 31-ének, mert julius 29-ikétöl augusztus 4-ikig dultak-fultak viharok és orkánok, robbant föl bányagáz, az igaz, hogy egymástól távol eső helyeken, de Falb kritikus napjainak meg van az az eönyök, hogyha nem Európában, hát Amerikában, ha pedig ott sem, akkor más valahol csak beválnak, mert kitör egy-egy szélvihar, neki ered valami záporeső és felrobban a bányagáz.

Szeptember 28-ikára is kritikus napot jósolt Falb. A rettenetes nap elmult szerencsésen, hacsak a földteke másik részén nem garázdálkodott. Egyébiránt négy nap elött már táviratok jelenték Nicaraguából, hogy egy rég pihenö tüzhányó hegy kezd pusztitani.

De vajjon csakugyan tudományos alapja van Falb időjóslásainak? — kérdezheti mindenki. a ki tudja, hogy Falbnak hivei akadtak, és időjóslásai figyelemben részesülnek. Nevét mindenfelé ismerik. Komoly érdeklödés ez, vagy kiváncsiság? Kuriózum-e vagy próféczia?

Falb mint komoly tudós vonta magára a figyelmet, a földrengések okainak fejtegetésével. Azután a föld gyomrának mélységeiböl hirtelen a levegöbe emelkedett vizsgálni az időjárást. A levegöböl eljutott a holdba is, mint az időjárás egyik fötényezöjéhez.

Egyik természettudományi kutatónk, Lakits Ferencz, fáradságot vett magának utána nézni, hogy a természettudományokban hogyan fejlödtek, s hol vannak nyomai a Falb-féle földrengési és időjóslási elveknek, s mennyire lehet komolyan venni az ö kritikus-napjait. Vizsgálódásait és kritikáját Lakits egy nagyobb dolgozatban teszi közzé a «Természettudományi Füzetekben». A tudományos megvilágitás nem kedvez Falbnak.

Valaha a babonás csodálat bizonyos nemével állitották a holdról, — irja Lakits — hogy ö kormányozza időjárásunkat, a nélkül, hogy megmagyarázni próbálták volna. Ma egy «elmélet» nemcsak meg-megmagyarázza e hatást, de évekkel elöre is kijelöli a hatás nemét a szeszélyesnek ismert időben.

Szintén figyelmet gerjesztö az a körülmény, hogy mig péld. a Kopernikus rendszeréröl még ma sincs az u. n. müveltebb osztály minden tagjának tiszta képe: a Falb theoriájának és jövendöléseinek elég volt 20 év, hogy elterjedjen és feltétlen hitelre és bizalomra tegyenek szert. Azt pedig bizonyára Falb maga sem merné állitani, hogy az ö theoriája tudományos értékben vetekedhetnék Kopernikus rendszerével, vagy hogy annyira megállapodott és megdönthetetlen volna.

Hogy e sikerhez a tetszetös és népszerü forma hozzájárul, tagadhatatlan: valamint elösegiti az is, hogy a holdról való régi hittel egyezik. Mindenesetre a meggondolásnak és birálatnak nagy hiányáról tesz e gyors elterjedés tanubizonyságot, valamint arról is, hogy az önbizalomnak minden jelével felruházott «jövendölések» mindig fognak hivökre akadni.

A tudomány intenziv haladása szempontjából is sajnálni kell, hogy a jövendölések ilyen olcsó népszerüsége egy különben jó eröt a tulajdonképi tudományos müködéstöl elvont. Mert a mig Falb csak a földrengésekre vonatkozó elméletének megállapitására és megokolására helyezte a fösulyt, egyik kritikusa nyilatkozhatott ugy, hogy «bármiképen vélekedjünk is Falb elmélete felöl, e tudós ama törekvését, hogy szigoruan következtessen, mindenesetre teljesen méltányolnunk kell;» a mióta azonban az arra épitett jövendölésekre és a jövendöléseknek a levegö változásaira való kiterjesztésére, valamint e jövendöléseknek minden áron való terjesztésére látszik egész erejét forditani, a komoly tudósok között nem igen akad barátja.

Maga a kiindulás alapja tudományos szempontból helyes, söt az ez irányban fennálló kétféle elmélet közül mainapság a valószinübbnek, elterjedtebbnek mondható. Értem itt a föld belsejéröl való felvételt. Hogyan alkothassunk magunknak a föld belsejéröl képet, hogyan lássuk be, milyen uton juthatott a tudomány e kérdés megoldásához, mikor tudvalevöleg a legmélyebbre furt lyuk a Schadenbach melletti 1748·4 méter, a legmélyebb bánya, a kuttenbergi, 1152 méter, a legmélyebb artézi kut, a budapesti, 970·48 méter, tehát a föld 6.377,365 méternyi fél átmeröjéhez képest elenyésző csekély mélységüek! Valóban ezen a szilárd kéregnek, a melyet 50—120 km. köztinek veszünk manap, csak igen kis részébe hatolhatunk be és alig tudunk más eredményt megállapitani, mint azt, hogy az u. n. naturális rétegen tul a hőfok a mélységgel növekszik; a törvény a nagyon különböző hőfok-észlelésekből épen oly kevéssé állapitható még meg, mint az erre vonatkozó theoretikus kutatásokból. Rendesen azt teszik ma fel, hogy 30 méterenkint nő a hőfok 1 C. fokkal, és hogy a hőfoknak ez a növekedése folytonos.

Más módon kellett tehát a kérdés megoldásához fogni.

A régi — talán még Plato-tól származó — felfogást, t. i., hogy a Föld egész belseje a tulságos vastagnak képzelt kérgen alul körülbelül a pokol az ö tüzével, vagyis tüztenger, már Gassendi megingatta, midön kimutatta, hogy a lávának a fölszinhez sokkal közelebb kell lennie, és hogy a láva nem a középponti részekből jö. Hogy minö ott a föld szerkezete, ezzel tudományosan körülbelül a mult század végén kezdtek foglalkozni. Miután a föld fajsulyának meghatározására irányult első kisérletek annyit kétségtelenné tettek, hogy a föld sürüségének a középpont felé nagyobbodnia kell, lassanként és természetszerüleg azt a feltevést fogadták el, hogy a föld magva szilárd.

Az ujabb vizsgálások alapján sokkal valószinübbnek látszik annak föltevése. hogy a föld belsejét tulnyomólag nyulós, plasztikusan folyékony tömeg tölti ki. Még az ellenkező nézeten levök között is akadt, a ki mint pl. Reyer legalább ilynemü rétegnek, a melyre nézve a *magma* elnevezést fogadták el, nem nagy mélységig való létezését megengedi, de hozzá teszi, hogy a nyomás növekedtével mozgékonyságában veszit, tehát a szilárd állapothoz közeledik.

Perrey-nek már Falb elött volt a földrengések magyarázatára az a gondolata, hogy a föld hevenfolyó belsejének árapályából magyarázza. Szerinte a föld kérge alatti folyós anyag, mint a tengerek vize, a hold és a nap hatása alatt 24 órai közben mint árapály halad köröskörül és minthogy a határ a hevenfolyó és szilárd rétegek közt nem sima gömbfelület, az ár a szilárd réteg alsó kiálló pontjain megtorlódik és ez okozza a földrengést. *Falb* ezt a gondolatot jobban kifejtette és a földrengések jövendölésére is kiterjesztette. Szerinte akkor várhatók földrengések, mikor a hold és a nap állásából eredö hatás a magmára legnagyobb, tehát az ár legmagasabb.

Lakits bőven foglalkozván Falb földrengési theoriájával, s annak hiányosságaival is, igy folytatja:

Falb ujabban már nem is a földrengésekre, mint inkább az időjárási változásokra helyezi a fösulyt, föleg mivel a földrengések mindennapisága megjóslásukból sokat levont. Azután sehogysem sikerült Falbnak azt a körülményt, a mely szerint bizonyos helyek állandó veszélyben forognak, más vidékeken meg alig, emberemlékezet óta soha földrengés nem volt, kizárólag a magma árapályából megmagyrázni, ha csak azt nem akarná föltételezni, hogy a magmát helylyel-közzel teljesen merev részek szakitják meg, a mivel azonban természetesen maga alatt vágná a fát. Belátta-e Falb az ujabb kutatásoknak elméletére nem kedvező voltát, vagy arra a nézetre jött, hogy a földnek nem ismert mélységeiben még sem lesznek a hatások és eredmények ilyen egyszerüek, mikor a földszinén való hasonló tünemény — a tenger árapálya — teljes kifejtésére is egy Laplace kivántatott: nem tudom; annyi azonban tény, hogy első könyvében igért mathematikai vizsgálatairól nem hallani, valamint az is, hogy lassankint a kezdetben nem is emlitett, késöbb csak mellékesen tárgyalt körülmények magyarázatára helyezte a fösulyt és «kritikus napjait» inkább a légtenger állapotára, illetve változásaira vonatkoztatta.

A föld felszinén elöforduló egyik természeti tüneményt — a tenger árapályát — és az elöidéző okokat — hold és nap vonzását — átviszi a földnek belső cseppfolyós halmazállapotu részére, hogy a földrengéseket ez egy ok alapján magyarázza meg. Midön a kezdetben nagyon is megnyerö nézet komolyabb kritika elött meg nem állhat, a reá alapitott jáslatoknak sem lehet tudományos értékök, bármily tág határok közt mozogjanak is, különösen mikor *ugyanazt a tüneményt, ugyanazt az okot* átviszi a földet burkoló légtengerre.

Mert hogy az izgékony-mozgékony levegötömeg ugy egészében, mint részében folytonos mozgásban van és hogy az a bizonyos állapot, a mikor «egy fa levél sem mozdul meg, a levegö olyannyira teljes nyugalomban van», csak a türelmes papiroson lehet meg: azt Falb nagyon jól tudja. Tudja továbbá Falb — mint ma mindenki, a ki csak némileg is törödik az időjárással és vagy iskolázottsága vagy idevágó tapasztalata van —, hogy a levegö állapotának változására bizonyos helyen a légnyomásnak, hőfoknak, nedvességnek és az uralkodó szélnek van legnagyobb hatása és a várható időt — összevetve e tényezöket a légtenger környezö részének hasonló tényezöivel — rövid idövel elöbb s ezek alapján lehet csak megállapitani.

Milyen uj elemet vezet tehát be Falb, hogy abból azután «csalhatatlan» jövendöléseihez meritse az okot? Erre legjobban megfelel magának az elmélet e részének fejlödése.

A mint Falb több helyütt kiemeli, már 1870-ben meggyöződött, hogy az általános árapály csillagászati elmélete szerint várható legmagasabb szökö áraknak — a legnagyobb hatásoknak — napjain a levegö állapota *határozott jellemü*, a mely föleg *zivatarra való hajlandóságban* nyilvánul, de már az ö alapitotta «Sirius»-nak 1869 november 1-seji számában elözetes és tájékoztató feleletet tesz közzé arra a beküldött kérdésre: «Vajjon a hold nem okoz-e a levegöben is ép ugy árapályt, mint a hogy a tenger és folyékony föld-mag árapályát idézi elö?»

Egy évre reá azután ezt mondja: «Nem látszik elöttünk valószinütlennek, hogy a földrengéseknek a levegö elektromos jelenségeivel való összetalálkozása nem puszta véletlenség». Miután 1870 márczius 18-ikára ilyen értelemben felhivta hiveinek figyelmét, négy könyvben foglalkozott a «kritikus napok» és rájok vonatkozó fejtegetéseinek megállapitásával. Ezekben a levegöre, illetve árapályára ugyanazon tényezöket veszi tekintetbe, mint a melyeket földrengési elméleteiben t. i. a holdra vonatkozólag perigaeumát és egyenlitöi állását, a napra vonatkozólag a föld közelségét, egyenlitöi állását, mindkettöt illetöleg pedig különösen, mikor fogyatkozások vannak. E tényezök összehatásából háromféle — I., II. és III-adrendü — kritikus napot állapit meg.

E kritikus napoknak, helyesebben az e napokon jelenkező atmoszferikus szökö áraknak már most Falb szerint következö jellemvonásaik vannak:

1. Zivatarok támadnak télen vagy oly napszakon, mikor különben ritkák, pl. éjjel, reggel. 2. Havazik nyáron vagy oly helyen, a hol ritkán esik hó. 3. A tavasz első zivatarát, vagy az ösz első havát hozzák magukkal. 4. Ugyanazon helyen zivatar is van, havazik is. 5. A csapadék általában a rendesnél nagyobb. 6. Cziklónok támadnak és a barometrikus minimumok összehalmozódnak. 7. Párával telt déli áramlatok törnek be nagy magasságban, a mi rögtöni enyhe időben vagy feltünően átlátszó kék égben nyilvánul. 8. Ilyen déli áramlat és hidegebb éjszaki áramlat kel harczra egymással.

Maga Falb különben beismeri, hogy «e változások sokféleségе és gyorsasága sokkal kevésbbé engedi meg, hogy törvényszerüségük mechanizmusán tisztán keresztüllássunk, mint ezt az óczeán ingadozásainál tehetjük. Mi meg hozzá tehetjük, hogy az elsorolt meteorológiai változások megfejtése a tudomány mai állásán az időjárásra hatással levö tényezökkel minden egyes esetben teljesen kielégitö és egyáltalán nem követeli a levegönek szökö árját. Másrészt nem találunk az elsorolt tüneményneben semmi olyan különös és közös vonást, a melyet egy egységes okra kellene visszavezetnünk, és a melyet *csak* azzal fejthetnénk meg. Söt bajos elképzelnünk, hogy ugyanazon, még pedig csak mechanikai hatás, mint a levegö árapályának maximuma, olyan különböző dolgoknak legyen szülö anyja, mint pl. a csapadék általános szaporodása és a rögtöni enyhe idö, feltünően átlátszó kék éggel.

És végül nem hallgathatjuk el azt a megjegyzést, hogy a felsorolt tünemények csak olyan *általánosságban* jelölvék meg, hogy azok a természettudományok mai szabatos korában épen nem alkalmatosak arra, hogy belölük közös okra következtethessünk. Avagy mikor lenne az első hó a kritikus napon levö nagyobb légárnak, és mikor a levegö közönséges, minden évi lehülésének eredménye!

Épen azért Falb is óvatosabb itt és maga azt mondta: «Jövendöléseinknek czélja mindig az, hogy a figyelmet az elméletünkre nézve kritikus napokra tereljük, mert ez által annak helyessége vagy helytelensége annál inkább kézzelfoghatóvá leszen.» De minthogy szerinte 1870 márczius 18-ika óta az elöre megmondott meteorologiai várakozások tényleges bekövetkezésükkel való összehasonlitása kapcsolatos és kedvező: mind határozottabban kezdte a kritikus napok tanát hirdetni, söt még a földrengésekkel való kapcsolatukat is tanitani, és jelenlegi, évröl évre megjelenö füzetei már ily czimet viselnek: «*A kritikus napok Falb-féle kalendariuma, tekintettel az időjárásra, földrengésekre és a bányagáz explozióira.*»

Hogy ennek tudományos alapja nincs már, a mit a földrengéseknél legalább még megengedhetö volt, az eddigiekböl is kitünik. De nem is ilyen megokolások gyüjtésére, hanem a jóslások és állitólagos bekövetkezéseik összeállitására helyezi Falb most már a fösulyt. Ezekre pedig jobbat nem mondhatni, mint a mit Förster mond: «*Valahol* a földön nehány napi időközön belül teljes bizonyossággal beáll a levegö, a viz vagy a föld közönséges állapotában valami nagyobb zavar.» «Olyan vész-kiállitásokat, a melyek határozatlanul az egész földre vonatkoznak és a melyek bekövetkezésére azonfelül több napi időhaladékot engedünk, az idö és tér e tágas volta minden praecizitiótól megfoszt.»

Az utolsó megjegyzés magában foglalja e jóslatok tudományos kritikáját; de még jobban megvilágitja e jóslatok értékét az, hogy a *bányagáz* okozta szerencsétlenségeket is bevonja a kritikus napokba, a melyekröl első munkájában mint a magma hullámzásait netán szintén kisérö jelenségekröl épen csak megemlékszik. Már pedig, hogy a bányagáz felrobbaná-

VIDÉK.

* **Békés-Gyula** város rendőrkapitányává Terényi Lajos békési főispán dr. *Bodoky* Zoltánt nevezte ki az elhunyt Fridrich Mihály helyébe.

* **Békés-Csaba** ág. hitv. ev. egyházának presbyteriuma a napokban tartott gyülést a papjelölés tárgyában. A kijelölést ez alkalommal elhalasztották, mert előbb a fizetést óhajtják szabályozni. Jelöltekül emlegetik Szeberényi Lajost, az elhunyt püspök fiát, Achim Adám esperest, Koren Pál pitvárosi lelkészt, Petrovics Soma szentesi lelkészt, Bakay Péter ocsovai lelkészt.

* **A nógrádi** ev. esperesség Laszkáry Gyula esperességi felügyelő elnöklete alatt szept. 25-én Losonczon értekezletet tartott, melynek tárgyát a *Szeberényi* Gusztáv elhalálozása folytán megüresedett *püspöki székre* való kijelölés képezte. A nagyszámmal egybegyült lelkészek és egyh. felügyelők miután a nógrádi esperes Svehla János ezen állást ezuttal elfoglalni nem óhajtja, egyhangulag *Sárkány* Sámuel jelöltsége mellett nyilatkoztak. Minthogy a nógrádi esperesség az országban a legnagyobb, mert 46 egyházzal, s így ugyanannyi szavazattal bír, ez oly sulyt kölcsönöz Sárkány Sámuel jelöltségének, hogy megválasztatását biztosnak mondhatni.

* **Hajdumegye** ma tartotta Debreczenben őszi rendes közgyülését *Degenfeld* gr. főispán elnöklete alatt. A gyülés elején felolvasták a királyi kéziratot, a melyben ő felsége köszönetet mond a szivélyes fogadtatásért. A királyi kézirat felolvasását a bizottsági tagok állva hallgatták végig. Hosszu élénk vita fejlődött ki *Hadház* rendezett tanácsu város kérvényének tárgyalásánál, a melyben *nagyközséggé való átalakitását* kérelmezi. A közgyülés, miután a kérvényben felhozott indokokat igazoltaknak találta, 35 szavazattal 21 ellenében elhatározta, hogy a kérvényt pártolással terjeszti a belügyminisztériumhoz.

* **A szegedi** közigazgatási bizottság tegnapi ülésében foglalkozott *Vadász* József h. pénzügyigazgató törvényellenes eljárásának és visszaéléseinek ügyével. Ez ülésben tárgyalták a már korábban kiküldött albizottságnak erre vonatkozó jelentését. Nem kevesebb, mint 86 félivre terjed az albizottság javaslata, mely felöleli az egész anyagot és eredményében kiméletes, de indokolásában végtelenül sujtó javaslatot tesz. A pénzügyigazgató terjedelmes és hosszu, lélegzetvesztő körmondatokból álló előterjesztést tett Kállay főispánhoz, melyben védelmezni igyekszik a Vadász álláspontját, — persze hasztalanul. Kivált mert maganak is konstatalnia kell, hogy 225 esetben lön a városi adóhivatal által az adófökönyvi kivonat az adókönyvtől eltéröleg kigazitva. Az albizottság a városi közgyülésen Nyáry János és Fodor István által előterjesztett interpellációkban fölhozott sérelmek külső mérveit ekként megállapitottnak látván, elégnek tartotta a tiszti főügyész által a telekkönyv alapján adatszerüleg földolgozott 57 ügynek az adókezelés szempontjából való felülvizsgálását, mert a pénzügyigazgatóság által pótlólag bemutatott 166 ügydarab szabálytalanságai is az áttanulmányozott 57 ügydarabnál fölmerült sérelmek keretében mozognak. Fölsorolja az albizottság javaslata az 57 törvényszegést egyenkint, és az azokban elkövetett szabálytalanságokat vagy törvénytelenségeket következőleg összesiti: 37 esetben az adófökönyvi kivonat az adófökönyvvel ellenkezőleg megmásittatott. 19 esetben világosan elévült adóösszegek lönek telekkönyvileg bekebelezve. 18 esetben a bekebelezések oly ingatlanokra vezettettek, melyek még az adókataszter szerint sem felelnek meg sem tárgy, sem az adóköteles fél tekintetében az adóval terhelt ingatlanoknak, illetőleg az adóköteles tulajdonosnak. 7 esetben az adófökönyvi kivonat kiállításánál a nevek fölcserélése, illetőleg megmásitása történt. 2 esetben a bekebelezett adó, daczára a kifizetésnek, nem törültetett. 1 esetben a megmásitott kivonat alapján a végrehajtás idegen ingó vagyonra vezettetett. E hosszu bünlajstrom után (mely áll a meg nem vizsgált 166 ügyre is) az albizottság két kategóriába sorozza az adóbasa tényeit. Az első kategóriába tartoznak azok a tények, melyek nem törvényellenesek ugyan, de melyek az állami kinestár és a pénzügyi administrácció érdekéből czélszerübben, helyesebben oldhatók meg az adófizetők kimélése mellett is. A második kategóriába tartoznak azok a tények, melyek határozottan törvényellenesek. Dr. *Rósa* Izsó adta elő az albizottságnak alaposan és szépen megokolt javaslatát, melyet a közig. bizottság élénk figyelemmel hallgatott. Dr. *Lázár* György tiszti főügyész terjesztette azután elő a javasolt határozat szövegét, mely a jelentés alapján több rendbeli intézkedés megtételét mondja ki; a többi közt kimondja, hogy utasittatik a szegedi kir. pénzügyigazgatóság és Szeged város tanácsa, miszerint ugy intézkedjenek, hogy ezen határozottan törvénybe ütköző s egyes felekre jogsértő eljárás jövőre nézve föltétlenül mellőztessék. A határozati javaslat igy végződik: E határozat keretében kijelenti a közigazgatási bizottság, miszerint a városi adóhivatalnak s az a fölött felügyeletet gyakorolt volt kir. adófelügyelőnek azon eljárását, mely szerint az adóhátraléki kimutatásoknak kiállításánál a fentjelzett eljárás éveken keresztül helyt foghatott, mint törvénysértőt határozottan *helyteleniti és rosszalja* s a fegyelmi eljárás elrendelésétől ezuttal a városi adóhivatal személyzetét illetőleg azon okból tekint el, mert a törvényellenesen kiállított adókimutatások kiállitására a müködésben volt kir. adófelügyelő utasításának téves magyarázata szolgáltathatott okot, a fönforgott visszásságokért legnagyobb mérvben felelős volt kir. adófelügyelőt illetőleg pedig csupán azért, mert *Fináczy* Gyula volt kir. pénzügyigazgatónak a város főispánjához 791—90. sz. alatt intézett fölterjesztése szerint *Vadász* József volt kir. adófelügyelő 1888. november 1-töl f. évi julius haváig a megyebeli regálekártalanitási ügyekkel lévén elfoglalva, ez idő alatt a hivatalos értesités szerint adófelügyelői teendőkkel csak szórványosan foglalkozott, s így a városi adóhivatalnak e tekintetben való eljárását behatóban nem ellenőrizhette. — A határozati javaslat előterjesztése után többen felszólaltak, s néhányan a fegyelmi eljárás elrendelését is hangsulyozták, végül a bizottság 12 szóval 6 ellenében elfogadta az albizottság határozatát.

* **Temesvár,** szept. 29. A városi törvényhatósági bizottság *Molnár* Viktor főispán elnöklete alatt ma közgyülést tartott, a melyen elhatározta, hogy a belvárosi községi iskoláknak palotát épit és e czélra 100,000 frtot szavazott meg. *Derera* temesvári lakos a temesvári kiállitás költségeihez 300 forintot adományozott.

Figyelmeztetjük és kérjük tisztelt előfizetőinket, a kiknek előfizetésük e hó végével lejár, hogy ujabb megrendeléseiket mielőbb megtenni méltóztassanak.

Lapunk előfizetési ára:

egy hóra	1 frt 80 kr.	hat hóra	10 frt
két hóra ...	3 frt 60 kr.	egész évre	20 frt
három hóra ...	5 frt — kr.		

Lapunk *mindennap*, tehát hétfőn és ünnepek után következő napokon is megjelen.

T. előfizetőink abban a kedvezményben részesülnek, hogy az «Ország-Világ» czimü legdiszesebb képes hetilapot 10 frt helyett 8 frtért, félévre 4 frtért, negyedévre 2 frtért kapják.

Az előfizető nevének, czimének, lakhelyének és az utolsó postának tisztán olvashatólag kiirását kérjük, hogy a lap szétküldésében hiba ne történjék.

Előfizetést a hó bármely napjától elfogadunk.

Régi előfizetőink legczélszerübben cselekszenek ha czimszalagjukat a posta-utalvány szélére ragasztva beküldik a kiadó-hivatalnak.

Az esetre, ha t. előfizetőink az előfizetési határidő lejárta előtt lakást változtatnak, az uj czim mellett a régit is kérjük velünk pontosan tudatni, mi által minden zavar vagy félreértés sokkal könynyebben elkerülhető.

Az előfizetési pénzek és posta-utalványok Budapestre az «Egyetértés» kiadóhivatalába (kecskeméti-utcza 6. szám alá) küldendők.

Az „Egyetértés“ kiadó-hivatala.

UJDONSÁGOK.

— szept. 29.

— ***Személyi hirek.*** *A király* tegnap reggel Schönbrunnból a Hofburgba kocsizott, hova 11 órakor *Mária Valéria* főherczegasszony is megérkezett. — *Ferencz Ferdinánd* főherczeg tegnap délután Prágából Bécsbe érkezett. — *Erzsébet* főherczegnő tegnap délután 5 órakor indult el a keleti expresz vonaton Madridba. Kiséretében vannak főudvarmestere báró *Schloissnigg* és udvarhölgye *Daun* Emma grófnő. — *Frigyes Lipót* porosz főherczeg Hohenstein gróf név alatt *Klinkowström* gróf kiséretében Berlinből Bécsbe érkezett. — Gróf *Bethlen* András földmivelésügyi miniszter szeptember 22-én Ungvárra érkezett, hol ünnepélyesen fogadták, — *Kun* Bertalan püspök a jövő évben ünnepli 50 éves lelkészi s 25 éves püspöki jubileumát. — *Klimm* Mihály müegyetemi rektort, mai nevenapja alkalmából a müegyetemi polgárság küldöttségileg üdvözölte. — *Radisics* Jenő orsz. iparmüvészeti igazgató holnap tartja magántanári próbaelőadását a müegyetemen. — *Kőrössi* József a fővárosi statisztikai hivatal igazgatója szabadságáról visszaérkezett a fővárosba és ma átvette hivatalának vezetését. — *Stanleyt és nejét* Svájczból mára vagy holnapra Brüsselbe várják. A nagynevü Afrikautazót a király fogadja. *Stanley* néhány napig marad itt és azután visszatér Londonba.

— **A reformatus papság országosértekezlete** a holnapi nappal kezdődik. Az evang. egyház fögimnáziumának termében gyülnek össze az őt református egyházkerületből összereglett papi és világi képviselők, hogy sulyt adjanak nyilatkozatokkal a Nagy-Károlyban megindult mozgalomnak, melynek czéljait törekvéseit behatóan ismertették, midőn a református papság országos értekezletéről szóló czikkünkben elmondottuk, hogy ennek a mozgalomnak az a czélja, hogy az 1848. évi XX. törvényczikk 3. §-a életbe léptessék. Ez a §., mely a lelkes mozgalom zászlójára van irva, azt rendeli, hogy a minden bevett vallásfelekezetek egyházi és iskolai szükségei közálladalmi költségek által fedeztessenek. Az értekezletnek országos jellege már ma is konstatálható volt, a menynyiben az őt református egyházkerület közül egy sincs, a mely ne volna képviselve. Az elökészitő bizottság délután tartott rövid értekezletén megállapitották a programmot, mely a kálvintéri ref. templomban reggel 9 órakor tartandó istenitiszteletttel kezdődik. A Szent Lélek segitségül hivása után alkalmi egyházi beszédet mond a gyülekezet egyik tagja, erre testületileg vonulnak a Deák-téri terembe, hol megtartják az országos értekezletet, mely aligha végződik holnap. Ma este ösmerkedési estélyre gyültek össze az értekezlet eddig megérkezett tagjai. Nagy küldöttség képviselte a beregi egyházmegyét, mely *Peterdy* Károly esperes vezérlete alatt jelent meg. Szintén hivatalosan és küldöttséggel van képviselve a somogyi egyházmegye, mely küldöttségnek *Begedy* esperes a vezére. Az egyház világi férfiai szintén szép számmal voltak képviselve az estélyen, a melyen a vendégek száma meghaladta a százhuszat. *Miklóssy* Márton nagykárolyi ügyvéd, a mozgalom világi vezetőinek egyike mondotta az első pohárköszöntöt. Az első pohárköszöntő az első magyar embernek, a királynak szólt s a szónok, a nagy társaság viharos éljenzése mellett éltette a legalkotmányosabb uralkodót. Majd a protestáns egyházi élet egyik derék veteránja *Asztalos* György kiérdemelt esperes emelt poharat a ref. papság egyetértésére, sikert kivánván a papság e részét közelről érintő mozgalomnak. A társaság csak késő éjféltájban oszlott szét.

— **A honvédség köréből.** *Petrusic* János, 27. honvéd gyalogezredbeli tényleges állományu főhadnagy, polgári államszolgálatba való közvetlen átlépés folytán, ugyanezen ezred tartalékába áthelyeztetett. *Szécsi* Mór, a honvédelmi miniszterium I. ügyosztályába tartósan vezényelt 1-ső honvéd gyalogezredbeli százados, jelen alkalmazása alól való felmentés mellett, a 18. honvéd gyalogezredhez, ennek 1-ső zászlóaljához való beosztással helyeztetett át. *Lőrinczy* Béla hadnagy, a 18. honvéd gyalogezredtől a 3. honvéd gyalogezredhez, az I. zászlóaljhoz való beosztás mellett áthelyeztetett; chernelházi *Chernel* Sándor hadnagy, a 9. honvéd gyalogezredtől a 10. honvéd gyalogezred törzséhez helyeztetett át; *Nemessányi* Ágoston 10. honvéd gyalogezredbeli főhadnagy nyugállományba helyeztetett.

— **Veszprém uj plébánosa.** Veszprémben felekezeti különbség nélkül kivánnak szerencsét az ottani székeskáptalan uj tagjának, dr. *Rédey* Gyula volt püspöki titkárnak, kinek kanonokká való kinevezéséről pár nap előtt mi is megemlékeztünk. Az uj kanonokot mint halljuk, Hornig Károly báró püspök most Veszprém város plébánosává is kinevezte. A veszprémi egyházmegye ifjabb papi generációja legtehetségesebb és legfelvilágosultabb tagjainak egyikét tiszteli Rédey Gyulában, ki méltó helyét találja most abban a káptalanban, melynek Jánosi Gusztáv, Palotai és Kemenes a fődiszességei. Rédey Gyula tizenöt év óta fölszentelt papja a veszprémi egyházmegyének. Teologiai tanulmányait a budapesti központi papnevelőben végezte s áldozárságának első éveit a bécsi Augusztineumban töltötte. Mint doctor theologiae került vissza egyházmegyéjébe s magára vonta a nagymüveltségü Ranolder püspök figyelmét, ki a veszprémi püspöki udvarba hivta, hol mint szentszéki jegyző, majd mint püspöki titkár és szentszéki ülnök tizenöt évet töltött Kovács és Hornig báró püspökök alatt is. Rédey aránylag fiatal ember, csak negyvenegy éves. A veszprémi katholikus hivek sok jót remélnek plébánosi müködésétől.

— **Farkas Osman pasa** tiszteletére ki ma délután 2 órakor érkezett a fővárosba, a *«Budapesti Franczia Kör»* szerdán október hó 1-én este 8-kor hangversenynyel összekötött lakomát rendez. A hangversenyben közreműködnek: *Rader* Irma kisasszony (Sipos Antal tanitványa,) *Politzer* Ernestine kisasszony (Pauly Richard tanitványa,) *Rusz* Endre hegedű játékos, *Vincze* Zsigmond zongoramüvész és *Guttmann* A. (Belovics tanitványa.) Az estélyen, mely a Cercle Français Himző-utcza 1. sz. alatti helyiségében tartatik csak külön meghivó mellett lehet részt venni. Szombaton október hó 4-én esti 8 órakor a régi honvédek és a török nemzet barátai a Hungária szálloda 1-ső emeleti étteremben rendeznek lakomát Osman pasa tiszteletére.

— **A király nevenapja.** Szombaton október 4-én a király nevenapja alkalmából a budavári helyőrségi templomban délelőtt 10 órakor ünnepi istentisztelet lesz. A pesti oldalon a belvárosi plébánia-templomban reggel 9 órakor lesz az ünnepi zenés mise.

— ***Az aradi vesztőhely.*** Aradról levelezőnk irja: Nem egyszer volt már a sajtóban szellőztetve a kérdés, hogy vajon az az emlékkő, mely a zsigmondházi mező közepéből kiemelkedik: *valósággal a kivégzés helyén van-e felállitva?* Sokan azt állitják, hogy a kilencz bitó *nem ott állott*, a hová az emlékkövet helyezték. Miután az okt. 6-iki tragédiát követő sötét időkben a kivégzési hely megjelölésére gondolni sem lehetett, még a szemtanuk sem tudták. Később egész pontossággal megjelölni, hol halt martir-halált a kilencz tábornok. Azonban a dolog másképp áll. *A kivégzési hely tényleg meg volt jelölve már a forradalmat követő években.* Erről a jelről nem tudott más, mint a ki alkalmazta. Nem volt ez egyáltalán diszes jel, de mégis csak jel volt, a melyet a hazafiság leleményessége talált ki, hogy félrevezesse vele a kivégzési hely fölött szigoruan őrködő katonai hatóságot. — A dolog ugy történt, hogy *Vass* István Damjanich hadtestének egyik századosa, majd aradi, később begaszabályozási mérnök, 1852-ben mérnöki felosztást végzett a zsigmondházi határhoz tartozó, az aradi vár és Kis-Szent-Miklós közt elterülő kaszálót. A föld akkori bérlője, Kereszturi *Kristyori* László, aradi ügyvéd és *Vass* István elhatározták, hogy akármikép, de megjelölik a kivégzési helyet valami állandó jellel. — Miután a mezőn dolgozó mérnököt állandóan kisérte az aradi várnak egy katonai kiküldöttje; nagyon nehéz volt ez a feladat. Sem földhányással, sem valami fakaró letüzésével nem lehetett a helyet megjelölni, mert ez szemet szurt volna s a katonai hatóság beavatkozását vonta volna maga után. — E helyett, nehány kapavágással kimélyitették a földet a történelmi helyen. A sekély gödör nem szurt szemet. A «jel» tehát megvolt. Arról is gondoskodva volt, hogy ez a jel állandó maradjon. A Maros abban az időben ezen a helyen évenkint kiöntött s a gödröt megtöltötte iszappal. Az állandóan itt alkalmazott mezei csősz ilyenkor a gödrót mindig ujból kimélyitette. Az esőzések alkalmával a gödör megtelt vizzel. — Ez a darab mocsár jelölte meg éveken át Magyarország legnemesebb kilencz férfiának sirját: *mocsár volt a legszentebb, legáldottabb hamvak felett.* Más módon nem lehetett a golgothát megjelölni. — Mikor aztán elkövetkeztek azok az idők is, a mikor meg merték gyászolni az aradi halottakat s el mertek zarándokolni az aradi Golgothára: akkor az öreg *Barabás* Péter, aradi polgár, egy 13 águ száraz eperfát tüzött le a kivégzési helyre. De ez még mindig nem volt elég tartós, elég szilárd jel. — *Pászthy* Mihály és *Vass* István egy három láb magas sirkövet faragtattak a solymosi kőbányában s 1869 okt. 5-én felállitották azt a kivégzési helyen. — Ez az egyszerü faragott kő, melyre «1849 okt. 6» volt rávésve, állott a zsigmondházi mezőn mindaddig, mig a mostani diszes obeliszket fel nem állitották. — Az obeliszk egy magas dombon áll az arad-temesvári országut közelében. — Mikor a *király* legutóbb Aradon volt, s ezen az országuton kocsizott ki a temesmegyei mezőkön lefolyt hadgyakorlatokra: amint az udvari fogat elrobogott az udvari fogat mellett: *ő felsége hosszan nézett a gránit-obeliszkre.*

— **Plébánosbeiktatás Muzslán.** Dr. Komlóssy Ferencz orsz. gyülési képviselőt szept. 28-án iktatták be a muzslai plébániába. Jerio Mihály kerületi esperes vezette be hivatalába a muzslai r. kath. hivek uj plébánosát, ki szép beszédben ecsetelte, minőnek kell lenni a jó plébánosnak. A beiktatott plébános ezután fényes segédlettel nagy misét mondott, a melylyel a lélek és szivemelő ünnepély a templomban véget ért. Isteni tisztelet után diszos vendégsereg gyült a renovált plébánia-épületbe, a hol fesztelen barátkozás füszerezte az ünnepeltnek igazán magyar vendégszeretetét.

— **Kormánypártiak Kossuthnál.** Jókai Mór tárczában megirta tegnap, hogy Turinban, mikor a nagy kiránduló-társaság Kossuthnál volt, egy tekintélyes miniszteri hivatalnok összegyüjtött a kirándulók közül vagy harmincz kormánypárti embert, azokkal elment Kossuthhoz, és szép beszédet mondott arról a tén.-ről, hogy lehet valaki kormánypárti, s emellett nagy tisztelője Kossuthnak. Kossuth e dikczió után a tárcza szerint magához ölelte a szónokot, a társaságot áthivta egy mellékszobába, s ott igen szivesen, sokáig beszélt velük. Jókai Mór a tárczája végén felkiált, hogy ez is nagyon szép jelenet volt, miért nem közölték a szélbalak ezt is? A *Népzászlója* erre a kérdésre megadja a választ: nem közöltek azért, mert nem ugy történt. Igaz, hogy voltak kormánypártiak is a kiránduló társaságban, igaz az is, hogy mindenkit, a ki kizarándokolt Turinba, bemutatták Kossuthnak, s Kossuth sorra kezet fogott valamennyivel, de már a dikcziózás, az ölelés, a mellékszobába vezetés, a szives beszélgetés — *nem igaz.* Megtörténhetett volna talán az egész, de a szélbalak még ezért nem irhatták ki, mert tényleg nem történt meg, — csak legfeljebb a Jókai Mór fantaziájában.

— **Magyar egylet Bécsben.** Már régebben megirtuk, hogy a bécsi magyarság körében üdvös mozgalom indult meg, egy nagy magyar egylet alakitása tárgyában. Tudvalevőleg Bécsben több mint 50,000 magyar van, a kik nagy mértékben érzik hiányát egy olyan intézménynek, a mely alkalmas lenne arra, hogy a társas életben egyesitse őket. Az évről-évre alakuló ifjusági egyletek természetesen nem birhatnak az állandóság jellegével. A mozgalom vezetői már régebben kidolgozták az alapszabály-tervezetet, a mely szerint az egyletnek czélja az lenne, hogy mivelje a magyar nyelvet, ébren tartsa a nemzeti érzületet, s a Bécsben levő szegény magyar ifjakat anyagilag és erkölcsileg támogassa. A kétségtelenül üdvös és nemes czélok megvalósitását tüzi ki az egylet főfeladatául. Mint bécsi levelezőnk irja, e hó 26-án volt e tárgyban az első értekezlet a «Hotel Kronprinz»-ben, hová az érdeklődők nagy számmal gyültek össze. Itt Spielmann Zsigmond bankhivatalnok, az eszméket kezdeményezője adta elő a mozgalom irányát, s egyuttal bemutatta az alapszabály-tervezetet, amelyet nyomban tárgyalás alá vettek, s azt több hozzászólása után némely kisebb módositással elfogadták s elhatározták, hogy azt jóváhagyás végett legközelebb beterjesztik a helytartóságnak. A jelenvoltak elhatározták, hogy most már teljes erélylyel hozzáfognak az egylet tényleges megalakitásához. A mozgalom vezetői remélik, hogy ugy a bécsi magyarságnál, mint a hivatott körökben teljes támogatásra fognak találni.

---

sában az emberi gondatlanság és vigyázatlanság mekkora szerepet játszik, azt mindenki tudja.

A mi pedig a Falb hiveitől oly fennen hirdetett bekövetkezéseket illeti, azokkal ugy vagyunk, mint valamennyi ilyen, nem tisztán mathematikai alapon nyugvó jóslattal. Csakis azokat a kritikus napokat veszik mindig tekintetbe, a melyeken száz más oknál fogva *valahol* tényleg meteorológiai változások fordultak elő, a többieken pedig szépen átsiklanak. Azonkivül, a hely soha meghatározva nem lévén, az egész földkerekségen valahol csak akad egy foltocska, a melyen egy-két nappal előbb vagy utóbb a levegő állapota változott, vagy pedig valami bányában baj történt.

Én a hivőket e térre követni nem akarom, csak fölemlitem, hogy mig pl. a budapesti hivők az 1889 julius 12-ére esküsznek, már a bécsieknek nem döntő ez, mert ott a «léghullám» elkésett. Arra sem akarok hivatkozni, hogy sem az 1889. szeptember 25-iki, sem az október 9-iki terminusok bevalásáról mindezideig semmi sem hallatszott; ezek helyett azonban pl. október 3-án, épen a Falb nézetére legkedvezőtlenebb időben, nálunk eléggé kritikus nap volt: csak azt a kérdést vetem fel, hogyan volna magyarázható a léghullám okozta «kritikus» nézettel az a tagadhatatlan tény, hogy a nagyobb kiterjedésü változások épugy nyugatról keletre, mint keletről nyugatra is haladnak, mint ezt a meteorológia mai álláspontja kivánja is, a mely ezeket főkép a barometrikus maximumok és minimumok eloszlásából, az állandó szelek irányából és az évszakok általános viszonyaiból fejti meg? — hogyan magyarázza meg továbbá azt, hogy bizonyos helyek, sőt egész vidékek hónapokra terjedő állandó időjárással dicsekszenek?

Csak e két tény megfontolása is elegendő, hogy belássuk, milyen ingatag a «kritikus napok» tana és hogy az arra alapitott jóslásoknak nem tulajdonithatunk több tudományos értéket, mint ama bizonyos «legöregebb» emberek időjóslásának! Gyakorlati értékét pedig legtöbb esetben még annyit sem.

Tagadjuk tehát egyáltalában a hold és másodsorban a nap befolyását a földünk belsejét netán elfoglaló hevenfolyó anyagra és a földet környező levegőburkolatra? Nem, hanem csak szállitsuk le kellő mértékre és mindenekelőtt csak már bebizonyitott törvények alapján kutassuk tovább. Az égitestek vonzása egymás közt ma már a kozmológiának alapelve, ép ugy mint az összes atomok kölcsönös hatása. Csakhogy már a hold 50,000 mérföldnyi távolságánál a föld kérgének még 100 km.-nyi vastagságra is kicsiny mennyiség; és kérdés, vajon az egészre való vonzás mellett az ilyen részekre való külön hatás külön tüneményként nyilvánulhat-e?

Ehhez vegyük hozzá még azt a körülményt, hogy a magma határoltságát föl- és lefelé épen olyan kevéssé ismerjük, mint levegőnk állapotát legfelsőbb határán. És oly könnyü és mozgékony testen, mint a föld levegőburkolata, mily határig terjed valami részletes ok hatása? A hold hatásának tehát döntő szerepet épen nem tulajdonithatunk; némi másodlagos eredménye azonban lehet. És valóban Neumayer már Falb földrengési elméletére vonatkozólag joggal nyilatkozott ilyenformán: «Ezt a nézetet» — t. i., hogy a magmának a hold okozta árapálya idézi elő a földrengéseket — «ujabban ismét felkarolták és meglehetősen mükedvelői módon tovább fejlesztették; minthogy ezen nézetek képviselője értett ahhoz, hogy szenzációs jellemmel ruházzá fel őket, jövendő földrengéseket iparkodott megjósolni és nézeteinek terjedése érdekében buzgón és kitartón müködött: e nézetek, mindamellett, hogy tarthatatlanok, nagy port vertek fel és a közönségben nem kevés követőre találtak. Ha az a felfogás, hogy a teli és uj holddal nagyobb számu földrengés van kapcsolatban, megerősitést nyer is, ez a jelenség könnyen magyarázható; még a föld szilárd tömege sem érzéketlen a nap és hold vonzása iránt; és ha most már a földkéreg tömegében az egyensuly meg van zavarva, ha a földrengés kitörésre megérett, helylyel-közzel az a *kis hatás* okozza, a mely a nap és hold konstellácziójának eredménye.

Még sokkal nagyobb biztossággal állithatjuk a hold hatásáról az analógont a levegő változásaira vonatkozólag. Ha megvannak a meteorológiai nagyobb változás előfeltételei (mint pl. nálunk m. é. julius elején napról-napra szaporodtak), a kis és nagy légnyomás közeledése, a hosszabb szárazság, az atmoszféra páratelsége és az ujabb kutatások szerint akkora szerepet játszó elektromos feszültsége; a levegő-tenger «hullámzása», a melyet a föld forgása, a hőkiegyenlités áramai és a hold esetleges vonzása okozhat, e változás bekövetkezését elősegitheti, siettetheti, bizonyos, és a mi talán csak lassabban egyenlitődött volna ki, rögtönösen bekövetkezhetik. De attól, hogy a meteorológiai változásokat — ha csak egyes napokra is — évekkel előbb olyan egyszerü törvény alapján megjósoljuk, mint a hold járását megállapitjuk, nagyon messze vagyunk.

A TILALOM. 37

FRANCZIA REGÉNY.

XXXI.

Jenny két hét mulva fogyni érezte türelmét, bármily biztosan remélt is a jövőben és bármily vakon bizott is Krizosztóm atyában, kit csaknem emberfölötti lénynek tekintett.

Aggasztó gondolatok, balsejtelmek kezdték ostromolni a lelkét.

Honnan ez a siri csend, mely ugy fogta körül, mint valami érczfalazat? Megbetegedett-e Krizosztóm atya az uton? Mert annyit tudott Jenny, hogy elutazott .... Vagy talán meghalt? Vagy Patrice részéről talán ujabb akadály merült fel?

Miért nem ir Patrice?

Egy reggel, a mint épen elhatározta, hogy maga ir neki, a posta ezt az egyetlen sort hozta, melyet még az ágyban olvasott el:

«Ma délután két órakor, *a téli kertben.*»

— Valahára! sóhajtott fel Jenny.

Visszabocsátotta fejét a vánkosra; behunyta szemét, hogy jobban láthassa azt a szeretett képet, mely elibe varázsolódott; keze a megmelegedett csipkék közt azt a helyet kereste, a hol szive olyan hevesen dobogott s reá szoritotta az oly rég ohajtott kedves üzenetet.

Arczára, mely gyöngédebb volt, mint a rózsa bársonyos szirma, két könycsepp perdült, mennyei harmata a boldogság hajnalának.

A várakozás édes kinjának perczeit álomszerü zsibbadtságban töltötte. Kéjes bágyadtságot érzett és azt hitte, hogy soha életében sem volt ilyen nyugodt; de a láz annyira izgatta, hogy anyja egyetlen tekintetére kitalálta, hogy Patricet fogja viszontlátni.

Végre az óra mutatója a kellő helyre ért, és a bájos asszony, ki ugy szeretett s kit ugy szerettek, elindult az ő első szerelmi találkozójára.

A körülmények kedveztek nekik. Az eső a falak közé zárta Páris lakosságát. A langyos levegőjü, lombos téli kert egészen az övék volt.

Jennyt, a mint belépett s megpillantotta Patricet, ki mozdulatlanul, magába szálltan, mint a jámbor hivő, ki a menyország kapujának megnyilását várja, félelem fagyasztotta meg ... Hátha Patrice ismét eljátszsza a közönyösségnek azt a rettenetes komédiáját s visszatér arra a kegyetlen szerepre, a melyben két álló esztendeig megmaradt? Nem tévedett-e Krizosztom atya abban, a mit tudni kell s a mit megigért?

A félelem nem tartott sokáig.

Patrice elibe jött s olyan sovár, mohó tekintettel nézett reá, hogy Jenny akkor sem érezte magát jobban az övének, mikor két reszkető kar fonódott reá.

Szótlanul nézett reá Patrice nehány pillanatig s szive örömtől áradt, mert azt mondá magában, hogy ez a bájos lény, ki immár az övé lesz, soha, életének egyetlen pillanatában sem volt ilyen tökéletesen szép.

Jenny pedig oly szüzies zavarodottsággal, mintha most tenné első szerelmi vallomását, hol behunyta a szemét, hogy elpalástolja zavarodottságát, hol pedig felnyitotta, mintha kérné a várt szavakat.

Patrice térdet hajtott s visszafojtva hangját, a mint visszafojtá szétpattanni akaró szivét, sóhajtva mondá:

— Oh, Jennym, mennyire szeretlek!

Jenny csaknem aléltan hajtá fejét az ifju vállára, alig csodálkozva ezen a gyöngéd bizalmasságon. Hiszen szerelmük olyan régi volt már!

— Mondd még egyszer ezt a szót! sóhajtá. — Olyan régóta várom már!

— Oh, bár szétnyithatnám a mellemet, hogy megmutassam neked henne ezt a szót, mely három év óta vérzik benne, mint nyitott seb. Oh ha tudnád, mennyire szeretlek, mit szenvedtem, mennyit küzdöttem!

— Hát én!

S gyöngéden megszoritotta kicsiny kezével az ifju vállát, ki még folyvást ott térdelt előtte.

— Én százszorta boldogtalanabb voltam, mondá Patrice.

— Nem, mert te legalább tudtad, hogy szeretlek.

Patrice felállott. Vonásait egy pillanatra elszomoritá a multak emléke.

— De te nem voltál, mint én, számkivetve a magányba, nem sujtott le a csüggedés! Nem hallottad éjjelente azokat a hangokat, melyek kaczagták az önfeláldozást, nemességet, eskühöz való hüséget, mindazt, a mi jó és igaz az emberi szivben lehet! Nem átkoztad, mint sokszor én, az embereket és önmagadat, a becsület szigoruságát, mások szerelmének az önzését.

Jenny befogta neki a száját.

— Hallgass. Ne átkozz senkit. Én csodállak, helyeslem a mit tettél, és szeretlek érte. Nem elég ez? Oh, Patrice, előbb is a tied lehettem volna, de az volnék-e ennyire? Esküszöm, hogy nem! Ha meg tudnám neked mutatni, hogy mit nyertél e hosszas várakozással, áldanád a sorsot s nem átkozódnál. Szivem most is csak a tied, mindazzal a becsülessel, bizalommal és tisztelettel, a mi benne lehet. Vigyél el a világ végére, parancsold, hogy huzzam az eket, mint az a szegény arabs asszony, a kiről első leveledben irtál, parancsold, hogy meghaljak ... s meglátod ...

— Ah, évek óta majd meghalok egy vágytól ... Ezt parancsolom én neked ...

S ajka a nő ajkát kereste; az pedig engedelmeskedett — hosszasan.

— Kérlek, rebegé azután Jenny, kibontakozva az ölelésből, — ne felejtsd, hogy még csak a jegyesed vagyok ...

Leültek, egymás kezét fogva, arra a padra, a melyen egyszer már beszélgettek volt.

— Most pedig, szólt Jenny, feléje forditva nagy szemeit, — beszélj valamit. Krizosztóm atya? ...

— Ott nappal ezelőtt érkezett hozzám, lesoványodottan, megvénülten, elváltozottan .. Alig ismerhettem rá. Előbb azt hittem, hogy valami szerencsétlenség hirét hozza. De csakhamar megnyugtatott:

«Induljon rögtön; ő várja önt. Az öné most már — olvassa el ezt.»

S kezembe adta ezt az irást.

A Jenny szép homloka elborult, mialatt a néhány soron végigfutott.

— Szegény Godefroid! sohajtott fel. — Akkor ejtette az ujján a foltot, mikor ezt irta.

— Igen, s e folt nélkül egy kapzsi fondorkodó asszony, a ki lábbal tiport minden nemeset.

A kis kéz ismét elnémitá ajkát ennek a jövendőbeli vőnek, a ki már is ott kezdte, a hol más vők végezni szokták.

— A leánya vagyok ... mondá Jenny lassan.

S mintha el akarná téríteni gondolatát ettől a kinos tárgytól, megcsókolta az irást, visszaadta Patricenak, és fejét lehajtva alázatosan szólt ahoz, a ki nem volt többé:

— Szegény Godefroid, bocsánat!

— Bocsánat! mondá utánna Patrice. — Igen, bocsásson meg nekünk, a mi szegény barátunk. Mert gyakran nagyon is szigoruan itéltem meg őt lelkemben. És ugy sejtem, te is. De ő magamagát jellemezte abban az utolsó szóban, a mit hozzám intézett: «Nagy szerencsétlenség, tulságos szenvedélylyel szeretni, és későn szeretni!» Édes angyalom, annyiféle módja van a szerelemnek.

Jenny nem nézett most már Patricera. A lombok közt valamely alakot látszott keresni, mely fölöttök lebegett. S fennhangon mondá, mintha azt akarná, hogy az a láthatatlan tanu is meghallja:

— Nem, a szerelemnek csak egy módja van. Az, a hogy ő szeretett. S ugy fogunk szeretni mi is: mind a sirig!

Fölállott, hogy menjenek és Patrice nem tartóztatta. Godefroid árnyékának a jelenlétében nem mertek tovább szerelemről beszélni.

Mikor aztán kocsijába ült, Jenny mosolyogva mondá:

— Reménylem, nem fog arra kényszeriteni, hogy máskor is ilyen messzire jöjjek el, mintha titkolóznom kellene valaki előtt.

Patricenak fölvillant a szeme, a mint elgondolta, hogy most már csakugyan nem kell titkolózniok.

— Legelőször itt akartalak viszontlatni, — mondá, — e pálmák alatt, melyek először láttak bennünket együtt. Aztán pedig ... Megvallom, hogy ... valakinek a jelenléte ... Attól félek, hogy nem tudtam volna magamon uralkodni.

— Szegény mama! nem hiszem, hogy még sokáig maradna Franciaországban ...

Összenéztek, egymásra mosolyogtak s ajkuk mozdulása még egy végső csókot intett, és azután a kocsi elrobogott Jennyvel.

XXXII.

— **A tábori püspök beiktatása** Dr. Belopotoczky Kálmán tábori püspök egyházi felavatása Szepesváralján okt. 5-én fog végbemenni. A consecratiót Császka György szepesi püspök fogja végezni, mely alkalommal Bubics és Desewffy püspökök assistálnak mellette. Rózsahegy, melynek a közös hadsereg főpapja, Belopotoczky szülötte, az ünnepélyen deputatio által lesz képviselve.

— **Kiss Ernő huszárja**. Aradról irják lapunknak: Egy nyolczvanegy éves, ősz ember el Nagy-Szent-Miklós (Torontálmegye) községében. Az öreg ember a nyáron sulyos beteg volt s az ősz is az ágyban találta. Mikor a beteg aggastyán hirét vette, hogy Aradon okt. 6-án leleplezik a vértanuk szobrát fölkelt az ágyából s kijelentette, hogy akár él, akár hal: neki ahhoz a szoborhoz el kell utaznia. Az öreg ember *Kiss* Ernőnek, a tizenhárom vértanuk egyikének hajdani huszárja, a ki a tábornok oldala mellett volt egész addig, mig *Kiss* Ernőt el nem zárták az aradi várba. *Kovács* Mihály a neve az öreg huszárnak. Ő volt az, a ki okt. 6-ának éjjelén a vértanu mostoha testvérével, felásta Kiss Ernő holttestét s eltemette, ideiglenesen, az aradi temetőbe. A szegény beteg öreg huszár október 6-ikán Aradon akar lenni, de minesen utravalója. Az «Alföld», melyhez az öreg ember fordult, most adakozásra hivja fel a közönséget, hogy az agg huszár hadd láthassa meg gazdája megdicsőülését. — *Kovács* Mihálynak, mint ő irja, érdekes emlékei vannak Kiss Ernőtöl.

— **A boulangizmus titkainak** leleplezését folytatja a párisi Figaro. Ma érkezett közleményében arról a «történeti éjszakáról van szó,» melyet Laguerre lakásán Boulanger, Clémenceau, Rochefort, Mayer, Laisont, Granet, Deroulede, Dreyfus s a házi ur arról tanakodtak, hogy ha esetleg Grévy megmaradhatna a hatalmon, kikbol kellene alakitani a kormányt. Laguerre elöadta, hogy két lehetőség közt kell választani: vagy Clémenceau-, vagy Andrieux-miniszterium, de bármelyik is csak Boulanger-val. Clémenceau tudni sem akart a maga jelöltségéröl, támogatását azonban a másik combinatiótól nem vonta meg. Hogy miért ellenkezett Clémenceau, az csak most derül ki. Mert egy és ugyanazon miniszteriumban Boulanger-val, illetöleg annak az időtáját bámulatos népszerüségével, nem kellemes helyzet együtt dolgozni Clémenceaura, mint miniszterelnökre. Andrieux a maga kombinációját a kamara hangulatától tette függövé. Ha a kamarában lát hajlandóságot az ő akceptálására, akkor belemegy a dologba — de csak Boulanger nélkül ö is. Azt is megmondta, hogy miért. A kamara s a közvélemény józan része a jelenlegi helyzetben nem szivesen látná Boulangert, a kinek mindamellett Andrieux egyelöre bármely hadtest parancsnokságát odaadná, de a hadügyminiszteri tárczát semmiesetre. Majd később, talán már két-három hónap mulva, — az már más, de most lehetetlen. Ebben aztán megállapodtak mindannyian. S mégis nem került ebböl a kombinációból a nyilvánosság elé semmi, mert nov. 30-án, reggel 6 órakor, az értekezlet után informálták Grévyt a megállapodásokról. És Grévy, ismerve a körülményeket, szépen megköszönte az ö érdekében tanusitott jóakaratot, de — nem kért belöle. Igy maradt el Andrieux miniszterjelöltsége.

— **Botrány egy képviselett gyülésen**. *Kis-Kőrösről* irják nekünk, hogy a képviselö testületi gyülésen e hó 28-án izgalmas jelenet folyt le, mely rendkivüliségénél fogva az egész lakosság kedélyét felháborotta. A gyülés egyik tárgya ugyanis 26 községi képviselö által aláirott inditványtétel volt, mely ama törvénytelen állapot megszüntetését kérelmezte, mely a városi és járási orvosi állásoknak egy személyben való egyesitése által jött létre. A szavazás közben heves vita keletkezett, melynek során dr. *Borsay* Sándor községi és járási orvos szidalmakkal halmozta el Lábos Ferencz képviselöt. Mikor azután a nagy zajban Lábos ingerülten felkiáltott: «Mit beszél ön?» Borsay revolvert rántott elö, s azt Lábosra fogta. Erre olyan jelenet fejlödött ki, mely a szavazás és tanácskozás további folytatását lehetetlenné tette. A képviselök nagy része elhagyta a gyülés-termet. A városban nagy az ingerültség e botrány miatt. Eötvös föszolgabiró szigoru vizsgálatot rendelt el.

— **Az angol hirlapirók szövetkezete** a napokban tartotta meg elsö közgyülését Birminghamban. A szövetkezet bizottsága ez alkalommal Anglia több kitünöségétöl kapott üdvözlö-táviratot. A walesi herczeg megemlékezvén azokról a kitünö szolgálatokról, melyeket a hirlapirodalom naponként hoz a társadalomnak, reményét fejezi ki, hogy a sajtó ezentul is Anglia érdekeit fogja elömozditani. Salisbury sajnálatát fejezte ki, hogy külföldi tartózkodása miatt meg nem jelenhet a hirlapirók közgyülésén. Gladstone kiemelte a sajtó fontosságát, «melytöl oly sok dolog függ», reményét fejezi ki, hogy a hirlapirók szövetkezete évröl-évre nagyobbodni fog. Stanley melegen üdvözölte a hirlapirókat s büszkén emlékezik meg arról a huszonöt esztendöröl, mely alatt mint hirlapiró kereste kenyerét. Megemlitjük, hogy a szövetkezetnek jelenleg kétezer tagja van.

— **Az egri tisztek vérengzése és az aradi katonaság**. Lapunk mai számában megemlékeztünk arról, hogy szombaton este Aradon az egész városban sehol sem lehetett katonatisztet látni, s a közönség ezt az egri eset hatásának tulajdonitotta. Mint aradi levelezönk sürgönyzi, a tisztek most a nyilvános helyekröl való akkori távolmaradásukat azzal akarják magyarázni, hogy szombaton a Temesvárra távozó zászlóalj tiszteletére bankett volt.

— **Elfogott zsiványbanda**. Saujhelyben, mint levelezönk irja, rövid idö óta majdnem minden nap fordult elö egy-egy lopási eset, e hó 23. és 24. közti éjjel pedig Németh Nándor Kazinczy-utczai lakásáról loptak el nagyobb értékü ruhanemüt. A rendörség kutatott, keresett, de eredmény nélkül, mig végre szept. 26-án éjjel Fekete János dörzsiki lakását látogatták meg a jómadarak, a hol is Gálas Elemér észrevette az éjjeli látogatókat, revolvert ragadva utánok szaladt és az elösietö rendör segélyével sikerült a tolvajt elesipni, Hornyik András kalsai lakos személyében; Rechnitzer detektiv pedig az egész kompániát felfedezte a Saujhelyhez egy órányi távolságra levö Luka községben Takács Mari orgazdánál megtalálta a lopásokból eredö tárgyakat. A tetteseket átadták a törvényszéknek.

— **A temesvári véres nap**. Temesvárról távirja tudósitónk, hogy ott ma több véres eset történt. A vársánczban borzasztó sebekkel boritott férfihullát találtak, melyröl kiderült, hogy *Heinrich* János hirhedt kintornás, a ki a sánczokban csavargó nöszemélyeket többször rabolta ki halálos fenyegetések között. A major külvárosban *Eller* nevü szabó felakasztotta magát. Ez abban utczában idén már a hatodik öngyilkosság. A gyárkülvárosban Popovics czipész fejszével akarta megölni nejét. Fia anyja védelmére kelt, mire Popovics az udvar közepén késsel felmetszette torkát. A vásáron is több véres verekedés volt.

— **Robbanás a pinczében**. Szombaton este *Maraschek* F. korneuburgi kereskedö pinczéjében tüz támadt, melyet gyorsan eloltottak. Vasárnap reggel fél nyolcz órakor a pinczét bizottság akarta megvizsgálni s konstatálni a tüz keletkezésének okát. Egö lámpával mentek le a pinczébe, mely az összegyülemlett gázokat meggyujtotta, minek következtében robbanás lett. A bizottság tagjait körülnyaldosták a lángok. *Hafner* tüzoltó parancsnok, *Gingel* rendör fölvigyázó, *Thalhammer* csövezetö sulyos égési sebeket szenvedtek kezeiken s arczukon; megsebesült tiz más ember is többé-kevésbé sulyosan. A ház kapuja alatt áruló kofa s a pinczeablakok elött álló gyermekek is égési sebeket kaptak. A szerencsétleneket elszállitották. A tüzet délelött 10 órára oltották el. Két hó elött ugyanabban a pinczében hasonló körülmények között támadt tüz.

— **A javitott fonograf**. Edison, a hogy Newyorkból jelentik, az utóbbi hónapokban mindig a fonográfján dolgozgatott, reperálgatott, s most már olyan tökéletessé tette ezt a kis csudagépet, hogy szinte mesekép hangzik. Azok, a kik a tavalyi fonográfot látták, az ideire már rá se ösmernének, annyira megjavult az ördöngös kis masina. Edison most már maga is azt mondja, hogy a fonográf egészen jó, s forgalomba bocsátotta gépeit, s Newyorkban ma már több száz fonográf van használatban. Használják kereskedök levelezésre, gyüléseken jegyzökönyvvezetésre, ujságok pedig tudósitásjegyzésre, törvényszéki tárgyalásokon, üléseken, kongresszusokon. Altalában azt hiszik, hogy a fonográf rövid idön tönkre teszi a stenográfot, mert sokkal jobban, megbizhatóbban és olcsóbban stenografál, mint a gyorsirók. Egy tekintetben már nagyot ártott a kis masina a gyorsiróknak, a mennyiben alakult Newyorkban egy «fonográf reporter-társaság», a mely a könyomatos tudósitókat teljesen feleslegessé teszi, s annyiban is különb a könyomatosnál, mert lehetetlenné tesz minden kelletlen «helyreigazitást.»

— **A gráczi sakkverseny**, melynek elsö diját tudvalevöleg *Makovetz* Gyula, a «Budapesti sakkozó társaság» tagja nyerte meg, élénken érdekli a sakkozókat az egész országban, s a külföldön is. A minap, közvetlen a versenyek után már közöltük Makovetz egyik játszmáját, melyet Mylius (Breitenfeld bécsi rendörtanácsos) ellen nyert. Most egy másik játszmáját ismertetjük, melyet szintén megnyert, s a melyben *Albin* bécsi mester volt az ellenfele. Az erös, s e mellett élénk, változatos partie a következö:

Világos Albin.	Sötét Makovetz.	Világos Albin.	Sötét Makovetz.
1 e2—e4	e7—e5	15 Ve3—f4	Ff5—c8
2 Hb1—c3	Hg8—c6	16 Fc1—f4	Kg8—h8
3 f2—f4	d7—d5	17 Bd5—e5	Hg4×e5
4 f4×e5	Hf6×e4	18 Vf4×e4	He5—g6
5 d2—d4	Ff8—b4	19 Ve4×e7	Hg6×e7
6 Vd1—d3	0—0	20 Hf3×e5	h7—h6
7 Hf1—f3	Fc8—f5	21 g2—g4	h7—h5
8 Vd3—e3	f7—f6	22 Fc4×b5	Fc8—e6
9 a2—a3	Fh4×c3	23 Fb5—d3	Fe6—g8
10 b2×c3	f6×e5	24 g4—g5	h6×g5
11 d4×e5	Hb8—c6	25 h2—h4	g5—g4
12 Fb2—b5	Vd8—e7	26 h4—h5	Fg8—d5
13 0—0	He6×e5	27 Bh1—g1	Bf8—f6
14 Bd1×d5	He5—g6	28 He6×g4	Bf6—h6

A 28 huzás után az állás a következö volt:

Sötét (8)

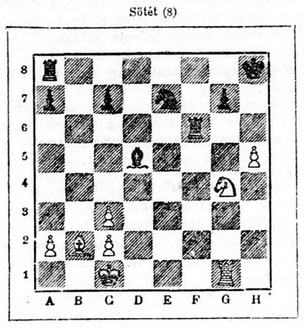

Világos (8)

Világos Albin.	Sötét Makovetz.	Világos Albin.	Sötét Makovetz.
29 c3—c4	Ba8—b8	42 Bg5—h5	g4—g3
30 Bg1—e1	Bb6×b2	43 Bh5—h1	g3—g2
31 Be1×e7	Fd5—f3	44 Bh1—g1	Be3—h3
32 Hg4—e5	Ff3×h5	45 c4 c5	Bh3—h1
33 Be7×c7	Bb2—b7	46 Bg1×g2	Bg7×g2
34 Bc7—c5	Bh8—e8	47 Kc2—b4	Kg8—f7
35 Kc1—d2	g7—g5	48 Kb4—f5	Kf7—e7
36 He5—g6†	Fh5×g6	49 a3—a4	Bh1—b1†
37 Fd3×g6	Bb7—d7†	50 Kb5—a6	Bg2—g6
38 Kd2—c3	Be8—e3†	51 c5—c6	Ke7—d6
39 Fg6—d3	g5—g4	52 Fd3—b5	Kd6—c7
40 Bc5—h5†	Kh8—h7	53 c2—c4	Bb1—a1
41 Bh5—g5†	Bd7—g7	54 a4—a5	Bg5—e5

Világos feladta.

— **Elrabolt községi pénztár**. *Karánsebesröl* távirják lapunknak: Az éjjel *Körpa* közeli község pénztárát, egy nagy sulyu Wertheim-féle szekrényt ismeretlen tettesek elrabolták a községházáról, hengereken a vaspályaudvar közvetlen közelébe czipelték s ott fejszékkel és vasrudakkal kifeszitették. Ilyen állapotban találták meg a pénzszekrényt másnap reggel. Mintegy 700 frtnyi készpénzt vittek el a rablók, egy 1000 forintos takarékpénztári könyvecskét azonban, valamint több értékpapirt és kötvényt érintetlenül benne hagytak. A rablás nagy izgatottságot kelt, mivel az éjjelre hat községi ör volt kirendelve a közbiztonság érdekében. Valószinünek tartják, hogy ezt a rablást ugyanazok követték el, a kik tavaly a körpai vasuti állomás pénztárát kifeszitették és a marillai rablást is véghezvitték. A csendörség a legszigorubb vizsgálatot inditotta meg.

— **Szerencsétlenség a körösvölgyi vasuton**. Az arad-csanádi vasuttársaság tulajdonát képezö körösvölgyi vasut gurahonczi hegyi pályáján szerencsétlenség történt. A hegyi pályán egy nyitott teherkocsit vitt lefelé a mozdony. A teherkocsin egy *Sintee* Vaszilie nevü munkás ült egy sinhajhtó gép mellett. A kocsi egy nagyesésü gyors fordulónál erösen megzökkent s benne levö sulyos gép oldalt dölt s ráesett a munkásra. A szerencsétlent összezuzve szedtek le a kocsiról s haldokolva szállitották be az aradi kórházba. A gurahonczi vonalon az idén ez már a második olyan szerencsétlenség, a melynek emberélet esett áldozatul.

— **Tüzek a vidéken**. Adás-Tevel veszprémmegyei községben, épen azon a részen a hol 3 esztendövel ezelött is nagy tüz volt, e hó 23-án nagy tüzvész pusztitott. A nagy szárazságban a kutakban vagy semmi, vagy pedig nagyon csekély viz van, a mi az oltást természetesen nagyon nehezitette; ehhez még az a körülmény is hozzájárult, hogy Pápán az nap hetivásár volt, és sokan a tüzveszélykor nem voltak otthon, ezeknek persze mindenük odaveszett. A lakosság már mindent betakaritott télre, a sok takarmány, szalma, gabona és kukoricza, mind odaégett, néhány óra alatt mintegy 70 család lett hajléktalanná, és téli kenyerétöl megfosztva. A tüz mintegy 70 házat elhamvasztott és ugyanannyi család koldus botra jutott. A kár mintegy 20—25 ezer forintra tehetö. — *Nagy tüz* pusztitott hétfön éjjel a *veszprémi* káptalan tulajdonát képezö garabonczi pusztán is. Elégett 600 szekér széna, 800 kéve zsup szalma és nagy mennyiségü zab-szalma, a tulajdonos káptalan kárára. — *Nyitramegyében Jabloniczon* e hó 23-án nagy tüzvész dühöngött, mely csaknem az egész községet elhamvasztotta. A nagy szárazságban és óriási szélvészben kigyuladt — eddig még ismeretlen okból — egy pajta és csakhamar közel 40 ház, számos melléképület, gabona, takarmány, számos sertés és egy emberélet esett áldozatul; e nagy szerencsétlenséghez még az is járult, hogy Jablonicz község tüzi fecskendöje teljesen hasznavehetetlen és igy a tüzoltók mentésre még nem is gondolhattak. A szomszéd Hluboka, Oszuszkó és Hradist községek tüzoltói fecskendöikkel segitségül jöttek, de azok fecskendöi is felmondták a szolgálatot, s igy sajnos, négy fecskendö állott szolgálatra és egyikét sem használhatták. A kár hivatalos becslés szerint 30,000 frtot tesz ki és biztositva csak 6000 frt erejéig volt. — *Felső-Behinczen* e hó 16-án este Kohn Mór pajtájában tüz támadt, melynek 8 ház, 2 pajta és nagymennyiségü takarmány esett áldozatul. A kár 2620 frt. — *Nemes-Perken* e hó 21-én Kohn Sándor pajtája kigyuladt és 1400 kereszt árpa, gözcséplögép s 4 kazal szalma elégett. A kár 8000 frt; biztositva volt. — *Családon* is volt ugyanaznap tüz, mely több pajtát hamvasztott el. — E hó 26-án este nagy tüz volt *Darázson*. 12 ház leégett és emberélet is esett áldozatul a tüzvésznek. Ivancsik Ilona nevü asszony két gyermeke megmentésére a lángok közé rohant és ott lelte halálát. A két gyermeket a tüst fojtotta meg. — *Miaván* a napokban oly nagy tüzvész pusztitott, hogy mintegy 100 ház és több melléképület leégett. A tüzvész hirére Szalavszky Gyula államtitkár sürgönyileg jelentést kért a megyétöl. — *Ugodban* e hó 23-án 4 ház gazdasági épületeivel és ugyanott e hó 25-én egy ház és két pajta hamvadt el. — *H.-Szoboszlón*, tegnap délben a belvárosban egy nagy ház és az udvaron levö sok takarmány kigyuladt. A lángok átcsaptak a szomszédos udvarházba is, de sikerült a tüz tovább haladását meggátolni.

— **Tüzijáték jótékonyczélra**. A mentö-egyesület javára már a mult hóban tervezett nagy tüzijáték október hó 5-én (Vasárnap) meg fog tartatni. A mentö egyesület magában is a legnagyobb mérvü pártolásra érdemes, most pedig egy más jótékony czélnak is szól a tüzijáték: *a tokaji tüzkárosultaknak*. A programm a pyrotechnika legnagyobb vivmányait tartalmazza. A világ kezdete ragyogó tüzszerekkel illusztrálva. 1. a chaos; 2. a föld kibontakozása a chaosból, világosság; 3. a nap, hold és a csillagok megjelenése; 4. az édenkert tündéri szökökutjával; 5. az első páva; 6. «jó éjt» gyémánt betükkel irva. Az egyes számok között szebbnél szebb röppentyük egész seregét eresztik föl. A helyárak olcsók. Bemenet az állatkertbe 30 kr., ülöhelyek 50 és 20 kr.

— **A Wulff Ede-féle czirkuszban** holnap lesz visszavonhatlanul az utolsó elöadás, melyet Olschánsky bohócz jutalmára adnak. Ez alkalommal az eddig a bikaviadalokban szereplö bikát is kisorsolják, még pedig *ingyen*. Ugyanis minden páholyüléshez, 5, zártszékhez, 4, I-sö helyhez, 3, II-dik helyhez, 2, karzatjegyhez 1, sorsjegy jár ingyen. A szerencsés nyerönek gondoskodni kell arról, hogy a nyeremény rögtön elszállittassék, mert a czirkusz személyzete még az éjjel különvonaton Bázelbe utazik s csak jövö év május 1-én tér ismét vissza Budapestre.

— **Időjárás Budapesten**. Ma egész nap derült, de nem tulságosan meleg idö volt; a léghomás reggeli 7 órakor 766 mm., a hömérsék 14.8 fok volt. Lapunk zártáig a leggyönyörübb, csendes, holdvilágos éjszaka van. Tegnap a hömérsék maximuma 23 fok, minimuma 12 fok volt.

Rövid hirek. *Szegeden* Naszvadi Erzsébet fiatal cselédleány gyufaoldattal megmérgezte magát. — *A kécdivásárhelyi* törvényszéki fogházban Lemhenyi Antalné, 15 évi fegyházra itélt rabnö e hó 27-én éjjel börtönében felakasztotta magát. — *Iklódon* Takács Béla fiatal házasember véletlenül agyonlötte Magyar István odavaló szöllöpásztort.

— **Egy képviselö pofozkodása**. Ma délben 12 órakor az «István föherczeg-szálló» elött két különböző szabásu ember diskurálgatott a gyalogjárón. Az egyik hatalmas, erös testalkatu, magas ember volt, a másik pedig kétharmad akkora, mint ö. Az elöbbiben *Hannibál* Józaef országgyülési képviselöt, az utóbbiban *Wollmann* Kázmér gabonakereskedöt ismerték föl, a kik arra jártak. A szállóbeli föpinczér, a ki véletlenül a kapuban állt, hallotta, hogy Wollmann igen száraz és komoly hangon leczkézteti Hannibált, valamelyes komisz («gemein») eljárás miatt. E szavakkal: «Más talán másképp végezhetne önnel, de én csak igy vagyok hajlandó végezni!» balkezével torkon ragadta az erös Hannibált, jobb kezével pedig ugy képen vágta, hogy megtántorodott. Hannibal hirtelen összeszedte magát s botjával néhányszor rávágott a kis emberre. Ez azonban ismét torkon ragadta a nagytestü embert, a szálló kapujához egy szöglethe szoritotta s öklével teljes erejéböl több ütést mért az arczába, mialatt Hannibál ártalmatlanul suhogtatta botját a levegöben. Nagy népcsödület támadt a szálló elött, mig végre a szálló portása közbelépett és a verekedöket szétválasztá. Hannibál, a mint szabadon érezte magát, összevissza lapitott, patakként vérzö orrát száját tenyerébe rejté s gyors léptekkel tovasietett. A fövárosi rendörség épülete körül tünt el a kiváncsi szemek elöl. Ellentele, a csatatéren maradt, Wollmann váltig mondogatta mindenkinek: «Ö ütött meg elöször! Én csak védelmeztem magamat . . .»

— **Csalás a börzén**. Emlitettük már, hogy *Lusztig* Ede börzeszédelgöt elfogta a rendörség. Mint értesülünk, holnap átadják Lusztigot a kir. ügyészségnek. *Lusztig* tagadja a csalást és azzal menti magát, hogy ö tényleg *Kiss*-Aladár nevü egyéntöl kapta at özsdei megbizásokat s igy az ezeken lévö aláirások nem hamisak, vagy pedig öt is megcsalták. A vizsgálat során azonban *Lusztignak* még egy ilynemü viselt dolga kiderült. Nemrégen *Drechsler* Béla vendéglös nevében adott át Náthán ügynöknek 50.000 frt értékü aranyjáradék vásárlására szóló megbizást. Ekkor is csak ugy kerülte ki a bajt, hogy az 500 frt övadékot megfizette, a mit jelen alkalommal már nem tehetett, mivel azóta egészen elszegényedett. A nyomozás az ügyben tovább folyik.

— **Fürdés közben a Dunába falt**. Ma délután *Piczinger* Antal, az az akáczfa-utcza 19. számu háznak házmestere három barátjával a budafoki kutyavillában mulatott. *Piczingernek* ugy látszik, hogy megártott a bor, mert erövel kapaczitálni akarta társait, hogy fürödjenek meg a Dunában, mire azonban ezek nem voltak hajlandók. Erre Piczinger maga ment bele a Dunába megfürödni, de megjárta, mert a hullámok között nyomtalanul eltünt. Ruháit a IX. kerületi kapitánysághoz vitték.

— **Elfogott csaló**. Tegnapi lapunkban emlitettük, hogy egy fiatal ember több fövárosi kereskedötöl pénzt akart kicsalni Grünbaum és Weiner és más tekintélyes czégek nevében. A rendörségnek sikerült a jó madarat elfogni *Walter* Rezsö 22 éves bécsi születésü kereskedösegéd személyében és miután magánpanaszos nincs — eltolonczolják.

— **Helyreigazitás**. A 25-ik §. áldozata czimmel lapunkban megjelent közlemény kapcsán Toroczkay Lajos az öngyilkosságot megkisérelt Toroczkay István bátyja annak közlésére kér fel bennünket, hogy a családból az esemény idejében senki sem volt Budapesten s igy a közlemény adatai csakis a család valamely ismerösétöl származhattak. A család erröl az ügyröl nem informált senkit sem.

— **A tokaji tüzkárosultak számára** ujabb 5 frt érkezett szerkesztöségünkhöz *Pócz* Sándor urtól. Legutóbb kimutattunk 185 forintot, s igy összes gyüjtésünk **190** forint.

— **A temetettlen hét vértanu sirjára** *Udvarday* Károly ur Czeglédröl 12 forintot küldött be szerkesztöségünkhöz a következö sorok kiséretében: «Kossuth Lajos nagy hazánkfiának ujabb emlékirataira gyüjtvén elöfizetést, miután minden tiz példányra egy ingyenpéldány jár, ép azon gondolkoztam, milyen jótékony czélra adjam e tiszteletpéldány árát; midön sokoldalu elfoglaltságom miatt az «Egyetértés» szept. 7-ki számát csak tegnap olvasva, az Alföld-böl átvett: «Szentelt sirt a temetettlen hét vértanunak» czikk folytán ezt törvény ellenére s a házassági szentség porbatiprásával. E tette sulyos beszámitás alá esik, s ha a vérboszut, mint hallám, kizártnak kivánod tekinteni, minden esetre, terhes engesztelö áldozatot kiván, s olyas mozdulatot tett kezével, mint mikor a szatócs a sulymértékeket egyenként rakja a mérlegbe.

— A nélkül, hogy Diána valamit vétett volna? ismétlé a zsarnok. — De nekem ugy tetszik, hogy ö is hibás. Vajon nem egy elméjében megzavarodott szerencsétlen nö állott elötte? És Diána kitör és lecsap; mert Diána hirtelen haragu és oktalan ha jogában sértve véli magát.

Diána helybenhagyólag intett és szóla: — Te mondád Ezzelin.

(Folytatása következik.)

Kevéssel esküvöjük után, Pomeyrasba mentek. Egy reggel, a mint az érkezett leveleket nézték és Jenny egy Oláhországból jött rövid levelet olvasott, mely bizonyos életjáradék első részletének a fölvételét tudatta, Patricenak egy élénk felkiáltása szakitotta félbe.

A férj egy még felbontatlan boritékot adott át nejének, mely Krizosztóm atyára volt czimezve és — visszaérkezett. A szent férfiu befejezte zarándoklásait. Az egyszerü név alá egy idegen kéz ezt az egy szót irta:

meghalt.

Vége.

A SZERZETES NÁSZA

14

Irta: MAYER KONRÁD FERDINÁND.

Forditotta: SZÁSZ KÁROLY.

A cselédség megrémülve és bámészan fogadta Astorrét és Antiopét. Mindketten eltüntek a kapubejáróban a nélkül, hogy Abu-Mahommedtől és Ascaniótól bucsut vettek volna. Ez összébbhuzva öltönyét — még egy darabig kisérte az ösz szaraczént, ki csapatával megkerülte a várkastélyt, melynek őrizete szintén tiszthéz tartozott s biztos szemmel vetette vizsga alá annak bezárult kapuit és rácsos ablakait.

— Nehéz nap! szakitá meg a csöndet Ascanio.

— Boldogságos éj! viszonzá a szaraczén, szemeit a csillagos égre emelve.

Az örökkön örökké égö világok, intézzék balsorsunkat jóra, vagy rosszra, e csöndes éjjel is örök törvényeik szerint keringtek az ürben, mig a pirkadás napja, Astorre és Antiope számára az utolsó, és az itélet napja, isteni fáklyáját föl nem lobogtatta.

A reggeli órák egyikében a zsarnok és öcsese vizsga szemekkel tekintettek le a várkastély egyik tornyának ablakából a téren nyüzsgö tömegre, mely viharkorbácsolta hullámként csapongott és zugott.

A gyaloghintót kisérö csapat tegnapi összeütközése a halottat kisérö menettel s az ebböl keletkezett dulakodás hire villámgyorsan járta be a várost. Alva és ébren senki sem foglalkozott egyébbel, mint a szerzetessel és nászával: a gaz nemesak az égiekkel szemben törte meg fogadalmát, de immár megszegte földi kötelességeit is, jegyesét elárulta, gyürüjét eldobta s érzelmei örületesen gyors változásában más nöre vetette tisztátalan tekintetét, — fiatal, tizenöt éves gyermekleányra, s a lehullott barátcsuhából falánk, ragadozó madár röppent föl. De ime, az igazságszerető zsarnok, a ki elött nincs rangkülönbség, a házat, mely a bünöst és büntársát rejti, szaraczén testőreivel őrizet alá vette. Ma, nem sokára, a főrangu párt — a fiatal bünös nő a Canossa-családból való — itélőszéke elé állittatja, a szüzies Diána igazat kimondja s a főnemességnek rossz példával elöljáró két bünös fejét leüttetve, engesztelő áldozatul a legszentebb érzelmeiben megsértett nép elé fogja kastélya ablakából ledobatni.

A zsarnok, mig vizsga szemekkel nézte a forrongó tömeget, elbeszéltette magának Ascanio által a történteket. A szenvedély ily gyors föllobbanása nem sokat érdekelte, csak a guruló gyürü foglalkoztatta egy perczig elméjét: a végzet sájátságos nyilvánulásának uj alakját látva benne. — Rosszalom, szólalt meg, hogy nem választottad szét öket. Helyeslem, hogy őrizteted. A Diánával való eljegyzés fennáll. A karddal kierőszakolt, vagy aranynyal megvásárolt szentség nem érvényes. A pap, ki ijedtében, vagy kapzsiságból engedett, akasztófát érdemel, s ha megkerül, függni fog. Még egyszer, miért nem léptél ez éretlen ifju és e gyermekleány közé? a mámorost miért nem rántottad vissza az ittas karjai közül? De te hagytad öket, s most egyek!

Ascanio, ki az éji pihenés után ujra visszanyerte szokott ruganyosságát, csak hajjal nyomott el egy mosolyt: — Élvhajhász te! — szólt feddőleg Ezzelin. A másik meg hizelgéshez fogott: — A mi megtörtént bátya — megtörtént. Ha te hatalmi körödbe vonod az esetet, még minden jóvá tehető. Mindkét félt biröi szined elé rendeltem, e reggeli 9 órára. — Épen ütötte a szembenlevö tornyon. — Csak akarj, bátya, s a te erös és okos kezed játszva oldja meg a csomót. A szerelem bökezü, a zsugoriság nem ismer becsületet. — A szerelmes szerzetes annyit fizet a gaz zsugorinak, a minek a világ ez érdemes Pizzaguerrát tartja — a mennyit épen kiván. Germanó persze kardjához kap, elég egy szó töled, s a kard visszaesik hüvelyébe. Ö a tied, s ha fogcsikorgatva is, de engedelmeskedik.

— Tünödöm, szólt Ezzelin, ha helyes-e Germano kardját feltartóztatni? Szabad-e életben hagyni a hitehagyott szerzetest? Szabad-e élnie most, mikor az eldobott barátcsuha után, ime világi öltönyét is beszennyezte, most, mikor a templomi zsolozsma ily aljas utczai kurjongatásban végződik? Én — a mi engem illet — megkimélhetem ez ingatag és értéktelen ember életét, de a végzet ellen nem tehetek semmit. Ha a sors akarata, hogy a szerzetes Germano kardjától veszszen el, hiába parancsolom, hogy azt eressze le, — magától belefut abba mégis. Tudom én azt. Tapasztalásból beszélek. — És sötét emlékeibe merült el.

Borzongva fordította félre tekintetét Ascanio. Szörnyü eset ujult föl emlékében.

Valamikor, régen, a zsarnok várat vett meg ostrommal s a védőket, mert lázadók valának, kardélre hányatta. Zsoldosai sorban nyakazták le a nyomorultakat. Ekkor a halálos csapás alá szép fiu hajtotta fejét, kinek arczán megakadt a zsarnok szeme. Mintha a maga vonásaira ismert volna benne, s a fiutól származását tudakolá. A fiu Ezzelin egy ifjukori bünös szerelmének volt gyümölcse. Kegyelmet kapott. Kiváncsiságtól ösztönöztetve, de meg izgatva azok gunyja, és csipkedései által is, kik hozzátartozóikat veszték el ama vérfürdőben, nem nyugvék, mig a kiméret talányának nyitjára nem jutott. Mondják, saját édes anyjára szegzé tőrét, s ugy erőszakolta ki belőle gyalázata titkát. — A rettenetes való megmérgezte ifju lelkét. Ujra fölkelt a zsarnok ellen, rátámadt a legelső alkalommal, s az Ezzelin védelmére előrohant őrök közül ugyanaz a kar, ugyanazzal a karddal, mely első izben is már feje fölött villogott, szurta le.

Ezzelin elfedte szemeit egy pillanatra jobbjával s fia pusztulását szemlélte. Aztán fejét ismét lassan fölemelve: — És mi lesz Dianával? kérdé.

Ascanio vállat vont. — Diána rossz csillagzat alatt született, felelt. Két férjet ragadtak el oldala mellől: egyet a Brenta, másikat egy könynyelmü nő. S hozzá még ez a zsugori apja. Kolostorba megy. Mi egyebet tehetne?

Most a térről a háborgó átkozódás és fenyegetés zaja hangzott föl. — Üssétek le a szerzetest! Kiáltják egyes hangok, izgatva a többieket is, de midőn az általános fölháborodás már épen tetőpontját volt elérendő, a nép dühe a legsajátosabb módon olvadt át és: ah! és megint: «ah! minő szép!» hangzék mindenfelől. A zsarnok és Ascanio az ablak magaslatáról az egész jelenetet kényelmesen áttekinthették: szaraczén testőrök karcsu arab paripákon közeledtek közbefogva az öszvéreken ülő szerzetest és ifju nejét. A Viedomini ház legujabb tagjának alakját hosszu fátyol boritotta. De mikor a földühödt nép ezernyi ökle fenyegetőleg emelkedett a szerzetés ellen, az ifju nő villámgyorsan vetette magát közbe, mialatt fátyla lesiklott arczáról. Nemcsak vonásainak bája, nemcsak egész alakjának üde fiatalsága, hanem a léleknek, az érzelemnek, az élet lehelletének az a lebilincselő hatalma volt az. a mi egyszerre lefegyyerzé és elragadá a tömeget, mint azelőtt való napon barátot is, ki most, mint ragyogó triumfatör félelem nélkül vonult tovább drága zsákmányával. Ezzselin csaknem megvetőleg szemlélte a szépség diadalát. De részvéttel fordította szemeit egy másik lovas csapatra, mely e perczben érkezett a kastély előtti térre. Három főrangu lovag — mint imént Astorre és Antiope — szintén nagy kisérettel — tört magának utat a tömegen át. Közbül hófehér fejével az agg Pizzaguerra tisztes alakja. Balról Germano. Az ifju vitéz azelőtt való nap féktelen dühre lobbant, mikor hirül vitték neki a szerzetes árulását s nyomban rohant boszut állani, de a zsarnok egy testőre feltartóztatta, ki őt, atyját és hugát a helytartó szine élé idézte. Érre közölnie kelle hugával a barát árulását, mit pedig szeretett volna titkolni előtte, mig véres boszut nem áll, s bámulva látta, mily közönynyel veszi az e hirt. Diána atyja jobbján lovagolt, nyugodtan mint mindig, csak izmos nyaka volt gondsujtotta fejének terhe alatt a szokottnál kissé jobban meghajolva.

A tömeg, mely egy perczczel előbb a meggyalázott és igazát kereső nőt roszaló rivalgással fogadta, most elkábulva még Antiope vakitó szépségének varázsától, s a szerzetes árulását természetesnek tartva, beérte néhány résztvevő kiáltással, mint: Szegény, szegény asszony! szánandó áldozat!

Most mind az öten a zsarnok előtt álltak, ki a minden díszt nélkülöző teremben pár lépesőnyi magasságra helyezett székén ült. Vádlók és vádlottak szemben álltak egymással; emitt a két Pizzaguerra és kissé oldalt Diána hatalmas alakja, amott kéz-kézben a szerzetes és Antiope, mindnyájan mély tisztelettel hajolva meg a zsarnok előtt, mig Ascanio bátyja székének magas támlájához dőlve, helyével pártatlanságát jelezte, s mintegy középen állt két gyermekkori játszótársa közt.

— Nemes urak és hölgyek, kezdé Ezzelin, ügyeteket nem fogom az állami érdekek szempontjából, melyek a hütlenséget árulásnak, az árulást fölségsértésnek bélyegzik, itélni meg; hanem egyszerüen, kellemetlen családi kérdésnek tekintem azt. És valóban, a Pizzaguerrák, a Vicedominiak és a Canossák ép oly nemes sarjak, mint magam, csakhogy a császári felség magas kegye engem, e tartományaiban helytartójaként ültetett ide. — Ezzelin meghajtotta fejét a legmagasabb hatalom emlitésénél. Fövegét nem vehette le, mert — ha csak harczi sisakot nem viselt, — mindig és mindenütt, szélben és viharban, mint az öskor nagyjai fedetlen fővel járt. — Igy e tartomány tizen

arra meggyőződésre jutottam, hogy e napokban sürgősebb, szentebb czél ennél alig van». Hazafiui köszönettel vesszük a kegyes adományt, s kijelentjük, hogy készséggel fogadunk el a kegyeletes czélra további összegeket is, melyeket egyelőre takarékpénztárba helyezünk el.

Az egri katonatiszti vérengzés.

— Az *Egyetértés*-kiküldött tudósitójának távirata. —

Eger, szept. 29.

A polgárok izgatottsága némileg lecsillapodott. A botrányos vérengzés még ugyan élénk megbeszélés tárgyát képezi, de most már inkább az a kérdés foglalkoztatja az itteni lakosokat, vajon meg fogják-e kapni a brutális katonatisztek jól megérdemelt büntetésüket vagy nem.

A városi képviselőtestület szombaton tartott gyülésén tiltakoztak az ellen, hogy a merénylő tisztek a város nyilt terein kihivó tüntetéssel s kardcsörtetéssel a polgárok szemeibe nevetve, sétálgassanak. Az alezredes végre maga is belátta, hogy jó lesz nem egészen a tiszt urak «tapintatára» bizni ezt a dolgot, azért a *vagdalkozó tisztek ellen szobafogságot rendelt el.* Tegnap délután a merénylők közül nem lehetett már egyet sem látni.

Horváth Béla alkapitány állapota *az éjjel roszszabbra fordult. Heves sebláz állott be s az orvos eltiltotta a betegnek a beszélgetést.*

Az egri kir. törvényszék *Hunyor* Sándor elnöklete alatt és *Szuhányi* János, valamint *Kobra* Lajos szavazó birák részvétele mellett az ügyész inditványa folytán a következő végzést hozta:

Dr. Schwartz Sándor orvostudornak s Egerváros rendőri kapitányi hivatalának Horváth Béla egri lakosnak sulyos testi sértéssel bántalmaztatására vonatkozó feljelentésük tárgyában a kir. ügyészség 1890. szeptember 27-én 7150 k. ü. 1890. számu inditványa meghallgatása után.

Végeztetett:

Tekintve, hogy az előzetesen kihallgatott sértett Horváth Béla vallomásáról felvett jegyzőkönyv s Eger város rendőri kapitányi hivatalának jelentése s ahhoz csatolt rendőri előnyomozat szerint a Horváth Bélán észlelt testi sértések, melyek az orvos szerint is sulyosaknak s egy sérülés ezek közül a koponyacsont zuzódásával járván, — életveszéllyesnek jeleztetik, az egri ugynevezett «Tüzoltó» kávéházban folyó évi szeptember 25—26-iki közötti éjjel, a helyben állomásozó cs. és kir. 60-ik gyalogezred kötelékében álló Dalla Riva főhadnagy, báró Nugent, Fischer, Berghammer, Blaha, Potocznik hadnagyok és még néhány ismeretlen tiszt által okoztattak: ennélfogva jelen ügy elbirálása tisztán a hadbiróság hatáskörébe tartozván, az ügyiratok hivatalból hitelesitendő másolatban visszatartatni s eredetben az illetékes cs. és kir. kassai hadtestparancsnoksághoz áttétetni rendeltetnek azzal a megkereséssel azonban, hogy miután a büncselekmény a fentnevezett tisztek által fegyverrel kezükben egy védtelen polgári egyénen követtetett el s a részben a rendőrség által kihallgatott s még kihallgatandó tanuk is a polgári osztályhoz tartoznak, továbbá, hogy ezen esemény a polgári osztálynál városszerte kinos felháborodást idézett elő: a jelen ügy fontosságánál fogva a czimzett katonai hadtestparanasnokság a vizsgálatot a kir. törvényszék által ezennel kiküldött Erdély Endre kir. törvényszéki vizsgálóbiró közbenjötte mellett, tehát vegyes bizottság által foganatositassa.

Miről a kir. ügyészség, — az előnyomozati összes iratok hiteles másolatbani csatolása mellett Erdély Endre kir. törvszéki biró, sértett Horváth Béla és a helybeli cs. és kir. 60. sz. gyalogezred parancsnokság tudomás végett végzésen értesitteinek.

Kelt Egerben, a kir. törvényszék, mint fenyitő biróságnak 1890. évi szeptember hó 27-én tartott üléséből. *Hunyor Sándor* elnök. *Békefy István* jegyző.

*

A hatóságilag hivatalosan kideritett adatokkal szemben a *Bud. Corr.* ma a következő czáfolatfélét meresztel: Most már ki van deritve, hogy Horváth alkatány minden szükség nélkül tényleg a legkihivóbban provokálta a tisztek fellépését s miután Horváth torkon ragadta volt Dalla Riva főhadnagyot, ki ugyan kardot huzott, de azt használni nem tudta, Fischer hadnagy sulyos csapást mért a főhadnagyot támadó Horváthra, a mire az össze is rogyott. Hogy azután még másik két hadnagy a földön elterült, most már védtelen emberre tovább vagdalódzott, csakugyan nem találhat mentséget és kétségtelen, hogy a büntetést ki nem fogják kerülni. A még ezenkivül jelen volt két hadnagy kardot rántott ugyan, de Horváthot nem is érintették.

*

Eger, szept. 29. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Ma d. e. 9 órától déli tizenkettőig folyt le a helyszini szemle a véres tett szinhelyén, a «Tüzoltó» kávéházban. A polgárokból és katonákból álló vegyes bizottság tagjai voltak: az auditor Szubité alezredes, Erdélyi Endre kir. törvényszéki biró, Kaszap Bertalan alispán, valamint Helvey jegyzőkönyvvezető. Kihallgatták a vizsgálat folyamán a kávéháztulajdonosnőt özvegy Steinfeld Hermannét, gyámleányát és a kaszirnőt, kik a borzalmas esetnek szemtanui voltak. Holnap folytatólag kihallgatják Ehrlich József pincezért, kinek vallomása fontos adatokat fog szolgáltatni az ügy további menetére. A vizsgálat valószinüleg még egy-két napig el fog tartani. Ugy a kávéháztulajdonosnő, mint a szolgaszemélyzet és a kasszirnő is minden áron *el akarják hallgatni* a tisztekre kompromittáló tanuvallomásokat, minthogy a «Tüzoltó» kavéház különösen a *katonatisztek mulatóhelye* volt.

Eger, szept. 29. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Horváth sebeiről ma vették le a köteléket. A beteg nagyon keveset alszik s ez a beteg fölépülését nagyban hátráltatja. Gondozó édes anyja éjjel nappal a kórágy mellett virraszt és nagy lelki erővel ápolja a beteget. Vigasztaló szavai szemlátomást jó hatással vannak reá.

Az aradi okt. 6-iki ünnep.

Aradi levelezőnk sürgönyzi, hogy a vértanuszobor főalakjának a Hungáriának ma este kellett volna Aradra érkeznie. Izgatottan várták, de nem érkezett meg. A késedelem aggodalomba ejti a közönséget, mert attól tartanak, hogy már most a szobrot kapkodva kell majd a leleplezésre előkészíteni. Október ötödikén este a *Fehér keresztben* nagy ismerkedési estély lesz. A rekviemből a zene- és énekpróbák nagy sikerrel folynak.

*

Az aradi honvédünnepély alkalmából érdekesnek tartjuk felemliteni, hogy az ötvenes évek elején az aradi gyásznap emlékére a hölgyek fekete bársony karpereczet viseltek, melyre aczélgyöngygyel volt himezve a vértanuk neveinek kezdőbetüje ebben a sorrendben: P. V. D. T. N. A. K. L. S. A mi különben ezt jelentette: «Pannonia, vergiss, deine Todten nie, als Kläger leben sie . . . Azt hiszszük még talán lesz ilyen karperecz s ezt jó volna Aradon kiállitani.

*

Valentin és *Gyöngyi* szinigazgatók Debreczenben október 6-án, az aradi vértanuk emlékünnepén, diszelőadást rendeznek, a melyen elszavalják *Palágyi* Lajos «Az aradi vértanuk» pályanyertes ódáját is.

*

A *Pöltenberg családnak* egyik élő tagja *Fakh* Gedőné, a kinek anyja Pöltenberg leány volt. Az aradi ünnepi rendező bizottsága alkalmasint meghivja a Pöltenberg családot is.

*

Szakolcza város hölgyközönsége Mitták Nándorné kezdeményezésére diszes koszorut küld Aradra. A koszoru nemzeti szalaggal lesz diszitve (ez Szakolcza szine is) és rajta e felirat: «Szakolcza hölgyei — az aradi vértanuknak.»

*

A szabolcsmegyei honvéd-egyletet mint nekünk irják, október hó 6-án Aradon Krudy Gyula 1848/9-iki honvéd százados, Székely Benedek honvéd százados, Gáál Elek honvéd százados, Borbély Gáspár honvéd főhadnagy és Ibrányi Sigmond honvéd hadnagy fogják képviselni, kik is az egylet nevében a vértanu bajtársak szobrának talapzatára diszes koszorut is letesznek és elviszik magokkal a megyei levéltárban őrzött 48-dik honvéd zászlóalj zászlóját is, mely 24 csatában volt és a golyók keresztül kasul, lukasztották, de soha meg nem hajolt. E történelmi nevezetességű zászlót óhajtják az ott megjelenendő honvédek felvonulása alkalmával kibontani. — *Szabolcsmegyét* Krasznay Péter, Csajkos Gyula, és Géczy Adám fogják képviselni

*

Szolnok város képviselő testülete folyó hó 26-án tartott közgyülésében, — mint nekünk irják — Vig Jenő városi képviselő inditványára egyhangulag elhatározta, hogy az aradi vértanuszobor leleplezési ünnepélyére küldöttséget meneszt és koszorut helyez a szobor talpazatára. A küldöttség tagjai Kludik Gyula polgármester, Hegedüs Béla főkapitány, Kerekes Géza v. ügyész, Szévald Mihály v. számvevő és Vig Jenő, Vig Sándor, ifj. Szolnoki Scheftsik István, Horánszky István, Derzsy József, Gyömörey Félix városi képviselők lesznek.

SZINHÁZ ÉS MÜVESZET.

— **A Krisztinavárosi szinkörbeli társulat** holnap fejezi be előadásait. A társulat május hó 15-től mindennap játszott. Mig a budai szinkör 6—7 év előtt a vidékről összeverődött vándor truppok szánalmas vergődésének volt szinhelye, addig Kreczányi bebizonyitotta, hogy jól összeválogatott erők, kerekded előadással, változatos müsor és *olcsó helyárak* mellett az alagut tulsó felén is meglehet élni s e félreeső nagyrészt német ajkuakból álló városrészben a magyar színészetnek állandó hajlékot teremteni. Most már nem az az ohaj, hogy a krisztinavárosi szinkör lebontassék, hanem az, hogy helyette ugyanazon helyre *ujat* a kor igényeinek megfelelőt épitsenek. Olyan buzgalom mellett, minőt Kreczányi és társulata e nyáron is kifejtettek, prosperálni fog Budán is mindenkor a magyar színészet. Holnap «Bibor és gyász» eredeti történeti drámával vesznek buesut a közönségtől s október hó 4-én a temesvári szinházban kezdik meg működésüket.

— **A magyar színészet ünnepe.** Az orsz. magyar szinész-egyesület igazgató tanácsa ma kezdte meg a színészeti nyugdijház épitését. Ma reggel 7 órakor már nagyszámu közönség gyült össze a központi személypályaudvar mellett levő téren, hol a fővárosi tanács nagylelkűségéből olcsó árban kapott telken ma volt *az első kapavágás* a szinész nyugdijház alapozásában. A színészegyesület központi igazgatótanácsa részéről megjelentek: Kaffka László, dr. Vida Jenő, Szathmáry Károly, Németh József, László Elek, Latabár Kálmán, Kiss Ferencz. A vidéki színészetet *Zoltán* Gyula igazgató és több vidéki színész, Kreczányi társulatát Sándor Emil képviselte. Ott voltak a népszinház részéről Németh József és Ferencz József, a központi iroda részéről Bényay István igazgató, Szuper Károly pénztárnok, Bártfay titkár, Sziklay János és ifj. Bényey István, az épitésvezetőség részéről Bobula János épitész és Zitterbarth épitésvezető. Fél 8-kor a társaság a kijelölt helyre ment és Bényey István az ásót a kezébe véve, a következő beszédet mondotta: «Uraim! Aldásos munkát kezdtünk meg a mai napon, olyan művet, a mely hivatva van a színészet elhagyottjainak könyüit letörölni s vigasztalást nyujtani a munkaképtelenség sivár napjaiban. E művet a színészet egyeteme javára ma megkezdjük, teljes reményével annak, hogy ezen isten áldása lesz. Czélját, rendeltetését érzik azok, a kik nemes adományaikkal járultak e ház alapjához, s nemes gondolkozásukat az elérendő siker fogja koronázni. Isten áldása legyen ma megkezdett művönkön! Isten nevében az egyesület javára! «Ezzel megtette az első ásást a közönség éljenzése között. A fölpántlikázott munkások is éljenzésbe törtek ki e jelenet láttára. Ezután *Kaffka* László vette kezébe az ásót és «Éljen a király! Éljen a főváros! Éljen az egyesület! jelszakkal végezte a földhányást. Utána *Latabár* Kálmán «Éljenek a egylet alapitói! Éljenek a pártolói! Éljenek a közreműködői! jelszavakkal hányt három ásó földet. Ezután a többi jelenlevők tettek néhány kapavágást, mire az ünnepség véget ért. Ünnep után azonnal megkezdődött a munka s a társaság barátságos reggelire gyült össze a rögtönzött deszkasátor alatt. Ott volt a társaságban dr. Orley Lajos kőbányai téglagyáros is, a ki az első téglákat ajándékozta s e téglákból kezdik meg az alapozást is.

— **Mézes hetek után** a czime egy kis eredeti vigjátéknak, mely e hónap 25-én került először szinre a nagyváradi szinházban. A jóizü humorral teli kis vigjátékot, melynek *Gyalui* Farkas kolozsvári hirlapiró a szerzője, Nagyváradon óriás tetszéssel fogadta a közönség, s ezért a darabot többször egymásután megismételik.

—**A «Boszorkányvár»** Millöcker operettéje pénteken okt. 3-án kerül bemutatóra a népszinházban.

— **Jótékonyczélu hangversenyt** rendez október 4-én S.-A.-Ujhelyen *Polonyi* Elemér zongoraművész. A tiszta jövedelmet a tokaji tüzkárosultaknak juttatják.

— **«Az apósok»** czimü 3 felvonásos eredeti vigjátékban, melynek első előadása október 10-én lesz, a főszerepeket Nagy Ibolyka, Lánczy Ilka, Tolnainé, Vizvári, Náday, Gabányi, Benedek és Zilahi játszák.

SPORT.

— **Az őszi meeting** holnapi harmadik napján dől el a tizezer forintos St. Leger. Ez lesz a nap nagy sporteseménye, noha a 2800 méteres pályára nem várható nagyobb mezőny, s a verseny minden valószinüség szerint *Prado* és *Garlic* közt fog eldőlni. A holnapi versenyek egyébiránt ezek: I. Eladó-verseny, kétéveseknek. 1500 frt, 1600 méter, 5 nevezés. II. Nyeretlenek versenye, kétéveseknek, 1000 frt, 950 méter, 18 nevezés. — III. Handicap, 1000 frt, 1300 méter, 11 nevezés. — IV. St, Leger, 10,000 frt, 2800 méter, 22 nevezés. — V. Eladó gátverseny, 1000 frt, 2400 méter, 6 nevezés. — VI. Eladók handicapja, 1000 frt, 1600 méter, 5 nevezés. — Jelöltjeink holnapra:

I. *Babonás, Riviera.*
II. *Tableau, Botond.*
III. *Blaskovics-istálló, Macte.*
IV. *Prado, Garlic.*
V. *Himawat, Senta.*
VI. *Árpád, Motor.*

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A pénzügyi és gazdasági bizottság** mai ülésén a napirend elintézése után *Fenyvessy* Adolf bizottsági tag a főváros *jövő évi budgetjének* ügyét hozta szóba. Fenyvessy hivatkozott a belügyminiszter leiratára, mely utasitja a fővárost, hogy a jövő évi budgetjét november végéig terjeszsze fel jóváhagyás végett s ama közgyülési határozatra, melyet a pénzügyi bizottság alapján, mondott ki a főváros törvényhatósága, hogy a budget rovatkezelése megváltoztatandó. A jövő budget részleteit szóló ismeri a lapokból már s azt tapasztalta, hogy az uj költségvetés összeállitása semmiben sem különbözik a régitől. Ez hosszabb vitára ad majd alkalmat a bizottságban s ezért kéri az elnököt, hasson oda, hogy a költségvetést a bizottság minél előbb tárgyalhassa. Lampl Hugo főszámvevő megjegyzi, hogy a költségvetés összeállitásánál megtette a szükséges változtatásokat. Márkus József elnök a felszólaló megnyugtatására kijelenti, hogy mihelyt a tanács megteszi a javaslatot a költségvetésre, azt azonnal kinyomatja, szétküldi a bizottság tagjainak s kitüzi a legközelebbi ülés napirendjére. A napirend során néhány kisebb jelentőségű bérleti, árlejtési és egyéb ügyet intéztek el.

— **Iskolaszéki választás.** Kőbányán a tegnap és tegnapelőtt lefolyt iskolaszéki választás eredménye a következő: *Rendes tagok* lettek: Blankenberg Lipót, Büchler Sándor, Burg Ferencz, Dlauhy Guidó, Finy Béla, Freyler Gyula, Gerdenits Ferencz, Horváth A. János, Kauffmann Ferencz, Kolba Lajos, dr. Kremmer Antal (Tisztviselőtelep), dr. Müller Ede, Posevitz Kornél, Rebrovits György, dr. Schöntheil Mór, Schwaiger Miklós, Stieber Rezső, Szalay Károly (Tisztviselőtelep), dr. Tóth László, dr. Virava József. — *Pót-tagok* lettek: Kolossens András, Reiter György, dr. Kerékgyártó Elek (Tisztviselőtelep), Dell'Medico Antal, Borsos Sándor, Berger Manó, Szabó Márton (szállós), Schlesinger Mór, Fehér Károly, Andreánszky Medard.

— **A magánépitési bizottság** ma délután *Kun* Gyula tanácsnok elnöklete alatt ülést tartott, melyen a következő épitési engedélyek megadását hozta javaslatba: *Pollák* és *Strassernek* a VI. ker. aradi-utcza 58. sz. a. háromemeletes bérházra; *Németh* Katalinnak VI. ker. Szondi-utcza 63. sz. a. kétemeletes bérházra; *Marisch* Manónak VI. ker, rózsa- és szegfű-utczák sarkán kétemeletes bérházra: *Temesvári* Zsófiának VI. ker. epreskert-utcza 20. és 21. sz. a. egy-egyemeletes házra; *Wohlfahrt* József és Annának I. ker. naphegy-utcza 1056. hrsz. a. egyemeletes házra; *Habicht* Károlynak II. ker. rézmáli-dülőben 5460. hrsz. alatt egyemeletes nyaralóra és *Tomory* Kálmánnak I. ker. Nyéki-dülőben 6149. hrsz. a. egyemeletes nyaralóra. Ezenkivül több kisebb épitkezést és átalakitási munkálatot engedélyezett a bizottság.

— **A Duna áradása** alkalmával eléntött pinczékről a tanács kimutatást állittat össze. Eddigelé egy kerület sem teljesitette a tanács rendseletét, ezért Gerlóczy Károly polgármester ma megsürgette az elöljáróságokat. A ker. elöljáróságok által tett intézkedések ssemélyes ellenőrzésével *Lung, Haberhauer, Márkus, Kun, Horváth* és *Viola* tanácsnokokat bizta meg a polgármester.

— **Az erzsébetvárosi plébánia templom** épitésére kiküldött bizottság a beérkezett pályatervek megbirálásával *Schulek* Frigyes müegyetemi tanárt bizta meg.

— **A pékmesterek és péklegények** ügyében a kihallgatások a IV. ker. elöljáróság előtt még folyton tartanak, de remélhetőleg már két-három nap mulva be lesznek fejezve. A legények között nagy az elkeseredés a miatt, hogy a mesterek jelenlétében vallatják őket, mivel a mesterek az ellenük valló legényeket azonnal elbocsátják szolgálatukból.

EGYLETEK, TARSULATOK.

— **A budapesti katholikus körben** ma este 6 órakor nyitották meg a felolvasási ciklust igen fényes hölgyközönség előtt. *Csapodi* István dr. szellemesen csevegett «A szemek szinéről», csevegésében mulatságos dolgokat mondva el a fekete-, macska-, ibolya- és buzavirágszin szemekről. Utánna *Dalmady* Győző olvasott föl négy költeményt, ezek között «Tusnád» »Sok csalódás» és «Nem vagyok már büszke magyar» czimek alatt. *Melháné Szaák* Lujza gondosan irt részletet mutatott be Józsikáról szóló nagyobb tanulmányából. «Allandó becsü müveket csak az teremthet, ki szivéből ir» ez volt értekezése alaphangja. Szépen fejtegette a a *nemzeti és vallásos elem egybeolvadását Jósika müveiben.* A felolvasónőnek gyönyörü bokrétát nyujtott át a rendezőség. Végül: *Dedek Crescenz* Lajos olvasott fel «Történelmi Vázlatok» czimü népszerü modorban irt nagyérdekü tanulmányaiból a «Sachsenspiegel»-ről beszélve s a «selmeczbányai jegyzőkönyvet» ismertetve, az akkori vallásos és társadalmi életre vonatkozólag sok jellemzőt mondott, előadását humoros részletekkel tarkitva. A közönség mindvégig a legderültebb hangulatban figyelt a felolvasásra s a szellemes előadót végül zajosan megéljenezte. Felolvasás közben *Sebestyén* Győző néhány szép költeményt szavalt Kontur Bélától.

— **Müegyetemi választások.** A müegyetemi segitőegyesület tisztikarát a ma este megejtett választásokon a következő tisztviselőkkel egészitette ki: Háznagygyá: *Schwartz* udön, pénztárnokká: *Hönig* Dezső, ivkezelővé: *Sárközi* Imre, jegyzőkké: *Bruckmüller* Ferencz és *Schwartz* Béla müegyetemi hallgatók lettek megválasztva.

— **A házépitő tisztviselők egyesülete** tegnap *Hindy* Kálmán elnöklete alatt tartott rendkivüli közgyülésén elfogadta az alapszabályokhoz készitett módositást. A módositott alapszabályok jóváhagyása után hozzáfognak az egyesületi ház épitéséhez, melynek létesitését szintén tegnap határozták el. Az épitési költségeket az egyesület 20,000 forintnyi vagyona fedezi.

— **A sátoralja-ujhelyi önk. tüzoltó testület** ujonnan épült kaszárnyáját — mint levelezőnk irja — a napokban avatták fel szép ünneppel. Az egyházi szertartást *Pramer* Alajos prépost-plébános végezte fényes segédlettel.

— **Az egyetemi körökből.** *A szepesi társaskör* okt. 8-án esti 8 órakor tartja alakuló közgyülését a Drechsler-féle vendéglőben. — *Az egyetemi debreczeni kör* okt. 8-án a Hársfa-vendéglő külön helyiségében alakul meg. — *Az olvasókör* tagjai a vivásban és a tornászatban Fodor Károly müegyetemi vivómestertől vesznek oktatást, — *A dalos-kör* tisztikara a következőleg alakult meg: Elnök ifj. Csathó Aurél, alelnök ifj. Porszász Károly, főtitkár Schwáb Nándor, II titkár Pápay István, főjegyző Thuranszky Lajos, II. jegyző Vásárhelyi Zoltán, pénztáros Kerntler Kálmán, ellenőr Jerney Elek, háznagy Sorban János, II. karnagy ifj. Kern Aurél.

— **A magyarországi bádogos munkások** légszesz és vizvezeték felszerelők szakegylete tegnap délelőtt tartott közgyülésén *Druffek* Jánost választották elnökké, másodelnök pedig *Kasz* Imre lett.

— **A fehér-kereszt-egyesület** választmányi ülésén bejelentették, hogy Koburg Lujza herczegnő védnökhelyettes pártoló, Pestvármegye pedig mint ágy alapitó 1000 forinttal lépett be az egyesületbe. Pestvármegyében az eddigi 10-en felül legközelebb Kalocsán alakult fiókegylet. Fiókegyletek vannak alakulóban D.-Földvárt, Győrött, Tatán, Kaposvárt, Fehér, Veszprém, Ung és Beregmegyék székhelyein.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **A színésznő sajtópöre.** H. Ilona színésznő, a szinitanoda végzett növendéke sajtópört inditott *Garagos* J. «poéta» ellen. Az inkriminált becsületsértő dolog vers formába volt öntve, s a *Venusz* czimü, állitólag *csak pikáns* ujságban jelent meg. A panaszolt versben volt talán pikantéria is, azonban kemény gorombaság teljes bizonyossággal volt benne, állitván olyan dolgokat a kis szinészlányról, amiket a törvény nem enged meg bizonyitani. Panaszleveléhez H. Ilona mellékelte *Paulay* Edének, s a szinésziskola összes professzorainak bizonyitványát, s ez a bizonyitvány épen az ellenkezőjét mondja annak, amit az inkriminált vers a szinészleányról mondott.

— **Csatár Zsigmond bünpöre.** Még 1888-ban történt, hogy Gyula város képviselője, Csatár Zsigmond egy beszédében erősen szidalmazta Békésmegye alispánját. Csatár Zsigmond ellen ezért nyilvános becsületsértés miatt inditottak bünvádi pert, s e perben a pestvidéki törvényszék büntető osztálya október 15-ére tüzte ki a végtárgyalást. A tárgyaláson 17 gyulai tanut fognak kihallgatni.

— **Egy milliós hiba** miatt inditottak egymás ellen pört *Kasselik* A. budapesti többszörös házi ur örökösei: az elhunyt leánya és fia. A leány, a ki egy katonatisztnek a felesége, nem akarta a hagyatékot a bátyja által felvett leltár szerint átvenni, mert egy milliónyi differenciát látott a leltár és a hagyaték közt s ezért a budapesti törvényszéknél kereseti panaszt nyujtott be bátyja ellen. Az alperes elleniratában tagadta, hogy a differencia megvolna, arra az esetre azonban, ha pervesztes lenne, arra kérte a törvényszéket, hogy az osztásba számitson be 150,000 forintot, a mit a nővére férjhez menésekor hozományképen kapott. A felperes tagadja, hogy ekkora összeget kapott hozományul s ezért most az alperes felfedező esküt kér.

— **Az ujvidéki gyilkosság.** Tomics Jásának a Zasztava volt szerkesztőjének bünperében az ujvidéki törvényszék, mint emlitve volt, a pótvizsgálat befejezése után október 27-ére tüzte ki az ujabb tárgyalást, még pedig póttárgyalást. E törvényszéki határozat ellen most dr. *Visontay* Soma védőügyvéd felebbezést jelentett be, azt állitván, hogy a kir. tábla uj tárgyalást és nem póttárgyalást rendelt el.

— **Zsarolás** vétségének kisérlete miatt vonta ma felelősségre a törvényszék *Leopold* Miksát, az «Adressen Schematismus» szerkesztőjét, a ki csak néhány nap előtt szabadult vizsgálati fogságából. Poltzer bécsi gyáros panaszolta be, a kinek czégjét a vádlott többször hirdette «lapjában», a nélkül, hogy arra megbizást kapott volna. Egyszer aztán a «szerkesztő» ur előállt a számlával, a mire a bécsi gyáros kereken kijelentette, hogy nem fizet, minthogy a hirdetés az ő tudta és beleegyezése nélkül tétetett. Leopold Miksa ekkor azzal fenyegetőzött, hogy mindaddig, a mig a kért dijat meg nem kapja, a lapok utján fogja felszólitani a gyárost tartozásának kifizetésére. A bécsi gyáros ebben zsarolást látott és megtette Leopold ellen a bünvádi följelentést. A vádlott a mai tárgyaláson határozottan tagadta, hogy zsarolást akart elkövetni és azt bizonyitgatta, hogy követelése teljesen jogos volt. Egyébiránt nem is fenyegette Poltzert, mert csak azt irta neki, hogy a lapjában fel fogja szólitani kötelezettsége teljesitésére. Ha e fenyegetését teljesitette volna, akkor sem követett volna el büntetendő cselekményt. A törvényszék szükségesnek látta Poltzer gyáros kihallgatását, miért is a végtárgyalást elhalasztotta és elrendelte Poltzer bécsi gyáros megidézését.

— **Gyujtogató asszony.** Kis-Oroszi községben Lengyel Mór árendásnak volt a lakója özv. Bognár Istvánné, a ki azonban olyan házsártos öreg asszony volt, hogy az árendás kitette a házából. Bosszuból aztán Bognár Istvánné megfaggyuzott rongydarabot dobott a szomszéd Sintár János házára, s felgyujtotta a házat, ugy kalkulálva, hogy majd egyuttal leég az ellensége hajléka is. Bognár Istvánnéról kiderült a bün s azért ma a pestvidéki törvényszék elé került, mely gyujtogatás büntette miatt *két évi fegyházra* itélte.

HÁZASSÁG.

— **Eljegyzés.** *Devics* Lajos hajdumegyei Egyek község jegyzője eljegyezte bábadoroszlói és rumi *Rumy* József kir. sótárnok leányát, Ilonkát Vágujhelyről. — *Hiltscher* Oszkár magánhivatalnok eljegyezte *Jakabffy* Amáliát.

GYÁSZROVAT.

Kal-Bey-Chuntalow krimi fejedelem, a tatár khánok utolsó ivadéka, a ki családfáját anyai ágon a félsziget legrégibb uráig tudja visszavezetni és atyai ágon a hatalmas kabardiniai fejedelemtől származik — aug. 21-én, Szinferopolban meghalt. Ama kevés tatárok közé tartozott, a kik európai kiképeztetést nyertek; neje volt az első és akkor egyetlen tatár nő, a ki intézetben növekedett. Harmincnyolcz évet élt az elhunyt s három trienniumon át volt a szinferopoli kör nemesi követe.

Krasznay Gábor Nyiregyháza volt polgármestere, 1848—49-es honvédszázados szept. 27-én élete 70-ik évében meghalt.

A közönség köréből.

A hol étvágyhiány, rossz szájiz, iszapos nyelv, böfögés s a gyomor tájékán nyomás által jelentkeznek az emésztési zavarok (székrekedés), a gyógyszertárakban 70 krért kapható **valódi, Brandt Richard** gyógyszerész-féle svájczi labdacsok használata, azonnal javulást eszközöl. 1133

Nyilt levél.

— Porzsolt Kálmán urhoz, a *Nemzet* tudósitójához. —

A «Nemzet», hogy Szápáry gróf miniszterelnöknek a kabinetirodához intézett német táviratáról eltterelje a figyelmet, ebből az alkalomból ismételten megtámad engem Szalavszky államtitkárnak Szápáry miniszterelnökhöz intézett egy táviratáért, a melyre vonatkozólag Debreczenben kávéházbeli kedélyes diskurzus közben Porzsolt Kálmánt, a Nemzet tudósitóját, a ki engem kutforrásaim felől illetéktelenül faggatott, tréfásan tévedésbe ejtettem, tisztességesebb dolognak tartván ezt, mint azt, hogy forrásomat eláruljam. Ismételve kijelentem, hogy *Szalavszkynak ez a sürgönye kezemben nem volt, s a sürgöny kézbesitőjét nem is láttam.* A Nemzet, hogy saját közönségét is megtévesszse, ezt a Szápáryhoz czimzett Szalavszky-féle táviratot szándékosan összekeveri a kabinetirodához intézett Szápáry-féle német távirattal. Legujabban pedig az ön czikkében foglalkozik ezzel az ügygyel.

De az ön czikke részben oly nevetséges valami, a mire egyáltalában fölöslegesnek tartom reflektálni; részben pedig tele van ferditésekkel, hamis ráfogásokkal s e tekintetben én, a ki önnel *komolyan szóba nem álltam*, az ön helyzetének komikus volta miatt még csak azt a fáradságot sem veszem magamnak, hogy szemébe vágjam: *«tisztességtelenül» hazudik!*

A mi a «hirlapirói tisztességet» illeti, jegyezze meg ön azt, hogy ellenzéki hirlapiró nem tanul ilyesmit attól a riportertől, a ki a *kormány fizetett szolgája*, tehát *nem a nyilvánosság embere.*

Aztán *nem beszélhet* hirlapiróri tisztességről az, a ki *privát természetü, kávéházbeli kedélyes diskurzust, mely a nagy közönségnek szánva nem volt, nyilvánosság elé hurczol.* Nem beszélhet *egyáltalában* tisztességről az, a ki Magyarországban *támadást* intéz valaki ellen s *mire támadásai napvilágot látnak, Olaszországba menekül, hogy megtalálható ne legyen.*

Pedig ön *mindezeket megcselekedte.*

Eljárásommal tisztában vagyok, a miből önkényt következik, hogy önnek, a ki velem, a «tojással» szemben nagyképű «vén kotló» létére fölültetni engedte magát: *tehetetlen, dühös kirregésein* jóizüen mulatok és nevetek.

Budapest, 1890. szept. 29.

Győrffy József.

TÁVIRATOK.

Bécs, szept. 29. *Taaffe* gr. miniszterelnök, a *helytartó* és a dunaszabályozási bizottság majdnem valamennyi tagja ma egész Deutsch-Altenburgig utaztak, hogy megtekintsék a károkat, a melyeket a legutóbbi rendkivül magas vizállás a dunai épitkezésekben és a töltésekben okozott. Utközben *Taaffe* gr. miniszterelnököt és a helytartót schönaui, manssdorfi és orthi községi képviselők üdvözölték.

Bécs, szept. 29. *Calice* b. osztrák-magyar nagykövet és *Nelidoff* orosz nagykövet Konstantinápolyba utaztak.

Mürzzuschlag, szept. 29. *O felsége* és vendégei október 1-én külön udvari vonaton ismét Neuvergbe utaznak. Neubergből kocsin mennek Mürzstegbe, a hova ¼8 órakor érkeznek meg. Fogadtatás nem lesz. Eddigi megállapodás szerint a német császár Hieflauon és Passauon át utazik el Ausztriából. A vadászterületen pompás az időjárás.

Krakó, szept. 29. (Az *Egyetértés* távirata.) A Riforma az osztrák szlávságról irott czikkében támogatja a *nagy-horvát eszmét* s csaknem teljesen helyesli a Strossmayer-féle mozgalmat azalatt az ürügy alatt, hogy a szláv mozgalom a Habsburgok dinasztikus eszméinek határai közt teljesen kifejlődhetik. Intim lengyel körökben azt az eszmét ragadták meg, hogy a lengyelek a jövendőbeli ausztriai szláv pártnak esetleg jobb szárnyát alkossák és az egész szláv mozgalmat távol tartsák az orosz pánszlávizmustól.

Berlin, szept. 29. (Az *Egyetértés* távirata.) A császár *Kaltenborn-Stachant* a második testőrgyalog-hadosztály parancsnokát nevezte ki hadügyminiszterré. A *Reichsanzeiger* már alkalmasint pénteki számában publikálni fogja a kinevezést. *Waldersee* legkésőbben pár hónap mulva visszalép; utódjául *Leszczinszky* tábornokot, a hatodik hadtest parancsnokát szemelték ki.

Berlin, szept. 29. A *Reichsanzeiger* jelentése szerint a birodalmi kormány kebelében a keletafrikai partvidék jövő szervezetére vonatkozó anyag előkészitésével foglalkoznak, hogy mindjárt a birodalmi gyülés összeülése után be lehessen nyujtani a kész tervet, mely minden részletre kiterjeszkedik. *Loden*, a kameruni császári kormányzó a napokban Kelet-Afrikába megy, hogy a partvidéken a belkormányzat jövő szervezete iránt a viszonyokat tanulmányozza és e tárgyban jelentést tegyen.

Wiesbaden, szept. 29. (Az *Egyetértés* távirata.) Oldenburgi főkormánytanácsos a Vittuban meggyilkolt *Kuenczel* által alapitott Vittu-társaság elnöke tegnap itt alkudozott a Vittuból Wiesbadenba érkezett *Deuharttal. Formann* társaságának képviseletét Deuhart testvérekre bizta, a kik közü *Deuhart Gusztáv* a Vittuban többször megfordult *Caruap* hadnagygyal tegnap este Vittuba utazott. Formann a berlini külügyi hivatalnál lépéseket tett a végből, hogy *Kuenczel* meggyilkolásáért elégtételt és kártéritést kapjon, mire Londonból azonnal utasitás ment a zanzibári britt konzulátushoz, hogy részletesen állapitsa meg a tényállást.

Hamburg, szept. 29. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A *Hamburger Nachrichten*-nek esti kiadása egy nyilván *Bismarcktól* eredő czikket tartalmaz e czim alatt: Állásunk Ausztria-Magyarországgal szemben. A Hamb. Nachrichten tiltakozik az ellen, hogy ő bármikor is osztrák-magyar ellenes és orosz barát lett volna. Ő pusztán csak attól akarta visszatartani a kormányt, hogy az európai béke kárára egy speczifikus osztrák-magyar keleti politikát támogasson és ezen kivül meg akarta akadályozni, hogy egy esztelen oroszellenes sajtóhajsza által Németország Oroszországtól elidegenittessék. A Hamburger Nachrichten őszinte örömét fejezi ki a rohnstocki találkozás eredménye fölött, mely hozzájárul az európai béke megerősitéséhez. (N. Fr. Pr.)

Köln, szept. 29. (Az *Egyetértés* távirata.) A Köln. Ztg-nak jelentik Pétervárról: A hadügyminiszter a karan-kolomna-presti vasutvonal kiépitését tervezi, a karani katonai kerületnek az észak-keleti alföldtől és a nyugoti határral való összeköttetése czéljából.

Róma, szept. 29. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. Az a hir, hogy Olaszország tengeri expedicióit szándékozik küldeni *Zanzibarba* a Juba folyó torkolatához, alaptalan.

Róma, szept. 29. (Az *Egy

Bern, szept. 29. Az olasz kormány azon megnyugtatásának adott kifejezést, hogy az 1852-ik évi párisi nemzetközi egyezmény határozatai, a melyek az egyiptomi és törökországi egészségügyi óvintézkedésekre vonatkoznak a *kolera* és más ázsiai eredetű járványok ellen, a mai kivánalmaknak nem felelnek meg. Hogy gyökeres javitás éressék el, az olasz kormány szükségesnek tartja ez ügynek nemzetközi szabályozását és ez okból az összes érdekelt európai és amerikai államoknak inditványozza, hogy szakértő kiküldöttekből nemzetközi értekezlet hivassék össze. Az olasz kormánynak a meghivására a szövetségtanács elhatározta, hogy a kezdeményezett értekezletre annak idején képviselőt fog küldeni.

Bern, szept. 29. A szövetségtanács a ticinói ügyben szept. 27-én tartott kiegyezési értekezlet eredményéről a következőket közli: Nem bocsátkoztak tárgyalásokba, mert a konzervativ képviselet conditio sine qua non-ként állitotta fel, hogy mindenekelőtt a megdöntött kormány állittassék vissza. Ellenben mindkét párt képviselői nyilatkozataikkal egyhangulag konstatálták, hogy a ticinói bajok kutfeje a hiányos választási rendszerben keresendő, a mely megakadályozza, hogy a liberális párt őt megillető módon legyen képviselve a nagy tanácsban.

Pétervár, szept. 29. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. Oroszország számos politikai körében azt remélték, hogy a *rohnstocki találkozás* a bolgár kérdésben Oroszországra nézve kedvező fordulatot fog eredményezni. Ezt azért remélték, mert azt hitték, hogy a német császár, a ki előbb meghivás nélkül önkényt utazott Oroszországba, ennek békés indulatairól meggyőződést szerzendő, azon lesz, hogy a Ferencz József királylyal való találkozás alkalmával Oroszország és Ausztria-Magyarország közt a bolgár kérdésben való közeledés utját egyengesse. A kik igy vélekedtek, azok nagyon csalódtak, mert II. Vilmos császár az orosz czárnak egy régebbi meghivása következtében és csak azért utazott Narvába, hogy saját békés hajlamait tanusitsa, de csalódtak azért is, mert Németország semmi előnyt sem remélhet Oroszországtól, holott Ausztria-Magyarországhoz legvitálisabb érdekei kötik, hogy tehát Vilmos császárnak sem szándékában, sem módjában nem volt Ferencz József királynak a bolgár kérdésre vonatkozólag olyan javaslatot tenni, mely Ausztria-Magyarország érdekeivel ellenkeznék, s ha tett volna is ilyen javaslatot, nagyon valószinű, hogy hiábavaló fáradozásnak bizonyult volna. Most már belátják Oroszországban, hogy a rohnstocki találkozás Oroszországra nézve teljesen eredménytelen volt, s hogy Vilmos császár csak azt akarta ezzel a látogatással bebizonyitani, hogy Ausztria-Magyarországhoz való viszonyán az oroszországi látogatás éppen semmit sem változtatott.

Pétervár, szept. 29. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. Az orosz kormány az osztrák határon levő teljesen katonailag szervezett határőrséget ismét szaporitani akarja. E rendszabálylyal az orosz kormány a csempészetet kivánja sikeresebben ellenőrizni.

Tiflisz, szept. 29. A transzkaukázusi vasut Seuram mellett levő nagy alagutját tegnap adták át ünnepélyesen a forgalomnak.

Hága, szept. 29. Az utóbbi napokban a *király* ereje hanyatlott. Dolgozni nem tudott, étvágya nem volt s nem hagyhatta el az ágyat. Az orvosi konzultáció eredménye ismeretlen. Hivatalos jelentést nem adtak ki.

Hága, szept. 29. A *király* két nap óta ágyban fekvő beteg. *Rosenstein* tanár s *Vinkhuysen* és *Van Vlaandern* orvosok ma konzultacziót voltak hivatalosak a looi kastélyba.

Belgrád, szept. 29, (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Tegnap itt *Sándor* és *Milán* király elleni *merényletről szóló* hireket terjesztettek. Tényleg azonban merényletről nem lehet szó és a hirek arra vezetendők vissza, hogy Sándor király és apjának Topcsiderbe történt sétakocsizásukról való visszatértük alkalmával egy kis kaliberü fegyvertöltény, melyet a legutóbbi lövészünnepély alkalmával egy lövész elvesztett, a kocsinak hátsó kerekei alá jutott és ott szétrobbant. A robbanás nem okozott semmi kárt sem. A robbanás helyétől nem messze egy szőlőben *Gruics Száva* miniszterelnök a kabinetnek többi tagjaival, továbbá az ujonnan megválasztott szkupstinai képviselő, *Tadics Nikola*, a radikális pártnak vezére, több más kiváló pártemberrel megünnepelték a választási győzelmet, mely körülményt az emlitetteknek rosszakaró ellenfelei a tényállás elferditésére aknázták ki. (N. Fr. Pr.)

Belgrád, szept. 29. Az «Agence de Belgrade» jelenti, hogy tegnap, a mikor *Sándor* király és *Milán* király Topsiderből kocsin visszatértek, az udvari kocsi kerekei alatt egy kis kaliberü fegyvertöltény gyönge durranással fölrobbant, a nélkül, hogy kárt okozott volna. A nyomban meginditott vizsgálat kideritette, hogy egy elveszitett töltény került véletlenül a kocsi kerekei alá, a hol felrobbant. A jelentéktelen eset a legkevésbé sem hatott nyugtalanitólag az uralkodóra és Milán királyra.

Belgrád, szept. 29. Hivatalosan konstatálják, hogy a töltény tegnap nem az alatt a kocsi alatt robbant fel, melyben *Sándor* király és *Milán* király ültek, hanem a szolgálattevő kadsegéd kocsija alatt.

Beglrád, szept. 29. *Dokics*, az államtanács elnöke és *Sándor* király nevelője, ez utóbbi állásáról lemondott. Helyére *Miskovics* ezredest hivták meg.

Belgrád, szept. 29. Az «Agence de Belgrade» a szkupstinai választásokról közli még, hogy a liberálisok némely mandátumokat csak a *kisebbségi képviselet alapelvének* köszönhetik. Ugyanez áll *Garasanin* választásáról is, a ki a dunai kerületben 1363 szavazatot kapott a radikálisok 8500 szavazata ellenében és 1500 szavazatot a pozserovacz kerületben a radikálisok tulnyomó többségével szemben.

Belgrád, szept. 29. Az «Agence de Belgrade» megerősiti a radikálisok fényes diadalát, a kik 134 mandátum közül 113-at nyertek, mig a liberálisok 17, a haladópártiak két kerületben lettek megválasztva. Két mandátum szükebb választásra szorul. A leskovczei, csacsaki és a pozarevaczi kerületeket, a liberális pártiak törzsfészkét, a radikálisok elhóditották. Sabáczban a radikális párti jelölt 120 szavazattal kapott többet az idén, mint a mult évben.

Szófia, szept. 29. (Az *Egyetértés* távirata.) Taticsev tudósitásai a valóságnak és költött dolgoknak keverékéből állanak. *Mutkurovnak* amaz állitólagos nyilatkozata, mely Bulgáriának egy osztrák-magyar-orosz háboru esetén való magatartására vonatkozik, valótlan. Mutkurov ép az ellenkezőt mondta.

Madrid, szept. 29. Tegnap népgyülés volt itt és Barcelonában Portugalia érdekében.

Lisszabon, szept. 29. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr.: Beavatott körökben ugy vannak meggyőződve, hogy az *afrikai* birtokviszonyokra vonatkozó angol-portugáli egyezménynyel Martens-Ferrao kabinetjének sem lesz nagyobb szerencséje a kortesnél, mint elődjének.

Lisszabon, szept. 29. *Martens Ferrao* ma délelőtt ide érkezett s délután több politikussal értekezett.

Rio de Janeiro, szept. 29. A «Gaceta de Noticias» jelenti, hogy a közokatásügyi miniszter beadta lemondását.

Taticsev Bulgáriáról.

Pétervár, szept. 29. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Taticsev folytatja a *Novoje Vremjában* jelentését a *Sztambulov* miniszterrel Szófiában folytatott beszélgetéséről. Sztambulov e beszélgetésben a következőket mondá: Oroszország megvetette alapját Bulgária függetlenségének és nemzeti egyesülésének. A berlini szerződés azonban a felszabaditónak eme szándékát meghiusitotta az által, hogy Bulgáriát a portához hűbérségi viszonyba hozta és azzal, hogy a nagyhatalmaknak Bulgária belügyeibe való beavatkozását megengedte. A bolgár nemzet ennek következtében nem érezte magát urnak a saját házában. A berlini szerződés Bulgáriára nézve konfliktusok és külső beavatkozások kimerithetetlen forrása, és megakadályozta Bulgária nemzeti egyesitését. A bolgár nemzet azonban tudta, hogy Oroszország ebben ártatlan, minthogy sokkal többet akart tenni Bulgária javára, de hátrálnia kellett az egyesült Európa ellenszegülése elől. Sztambolov e tekintetben igy szólt: Oroszország lábra állitott minket, felfegyverezett és szervezett; a mit még ezen felül el kellett volna érni, az a mi dolgunk volt. A bolgár nemzetnek le kellene magáról ráznia azokat a bilinceket, melyeket Európa rá tett és függetlenségre meg nemzeti egyesülésre kellene törekednie. De e tekintetben nem kellene Oroszország ellenzésétől tartani és még az Oroszországtól való diplomácziai és katonai függést sem tartaná a nemzet nyomasztónak. Valamenyi bolgár nemzetbeli, tehát a bolgár politikusok többsége, buzgó hive volt Oroszországnak. Az orosz diplomáczia azonban nem őket, hanem a konzervativ triumvirek pártját támogatta, mely Bulgáriát a nyugoteurópai befolyásnak akarja alárendelni. Azért ment át a nemzet az Oroszország elleni oppozicióba, különösen, mikor Oroszország a Battenberg-féle államcsiny mellett volt. Oroszországnak ez az állásfoglalása siettette a konfliktust. Az ellentét az orosz politika és a bolgár érdekek között akkor is előtérbe lépett, mikor Oroszország ellenszegült Bulgária Keletrumélia egyesitésének és ez a többi európai hatalom közbenjárására létre jött. Ez mély benyomást tett Bulgáriában. Az orosz tisztek visszahivása mégsem akadályozta Szerbiának a bolgár hadsereg által való legyőzését. Bulgária önbizalma ez által nagyon fokozódott. Ekkor a bolgár nemzet az orosz diplomácziai gyámságnak lerázására kezdett gondolni. Innen származott a népmozgalom Battenberg védelmére a katonai összeesküvés ellen. Sztambulov kijelenti, hogy becsületbeli kötelességének tartotta. Battenberget visszahozni, de az nem akart maradni, mert elvesztette volt a a hadsereghez való bizalmát. Battenbergnek visszalépése után a régensek Bulgária önállóságát összhangzásba akarták hozni a czárnak, mint az uj fejedelemválasztásnál legfelsőbb protektornak jogaival. Nem a régensek voltak okai a konfliktusnak, midőn Oroszország képviselőit Bulgáriából visszahivta. Ez a konfliktus azonban másrészt Európa államainak nagyrészét Bulgária iránt jó indulatuvá tette. A kormányzók most saját erejükkel akarták Bulgária függetlenségét elérni. Sztambulov mondja, hogy ő Bulgáriát egy önálló fejedelmi ház felállitása által Európa beleegyezésével eme befolyás alól ki akarta vonni. Ezért történt Koburg herczegnek egész önkéntes módon való megválasztatása. Ennek kezdetleges habozása és a nagyhatalmaknál való kérdezősködése, a regensek akarata ellen volt és azzal fenyegették, hogy ha nem jő csakhamar Szófiába, Vogorides Sándort fogják helyette fejedelmül megválasztani. Koburgnak megválasztatása után a hatalmak Bulgáriát az orosz okkupáczió rémképe által akarták engedményekre inditani. Akkor azonban Olaszország fontos szolgálatot tett, az által, hogy visszautasitotta Ausztria-Magyarországnak azt az inditványát, hogy az európai hatalmak a fejedelemválasztás ellenőrzése czéljából koalicziót képezzenek. Valamennyi többi jelen volt miniszter kijelenté egyetértését és szolidaritását Sztambulov nyilatkozataival. Taticsev azonban azt mondja, hogy ő azt a benyomást nyerte, hogy Sztambulov Koburgnak is ki fogja majd adni az utlevelet, mihelyt Bulgáriának érdekei ezt megkövetelik. (N. Fr. Pr.)

Beszélgetés Crispivel.

Páris, szept. 29. (Az *Egyetértés* távirata.) A *Figaro* egyik levelezője hosszasabban beszélt Crispivel, az olasz miniszterelnökkel, s a beszélgetésről következő tudósitást küldött lapjának: *Crispi* azon kezdte, hogy a hadsereg fejlesztésére sehol sem tettek annyit, mint Francziaországban, a hol mindenki siet támogatni a kormányt, midőn katonai törvényről van szó. Sehol a világon nincs annyi hazafiság, mint Francziaországban. «Önök», mondá Crispi, «csudákat miveltek; azelőtt csak szerettem Francziaországot, de most bámulom. Franczia-ország erősebb, mint valaha volt. Bismarck támogatta Francziaország monarchikus pártjait, mert azt hitte, hogy a köztársaság semmire sem képes. Bismarck csalódott: a köztársaság többet tehet, mint a monarchia. Senki sem mondhatja róla, hogy háboruba rántja az országot, hogy a dinasztiát megmentse. Az egész világ fél Francziaországtól, s ha, ne adja isten, a háboru kitörne, ki tudja, mi történnék. A köztársaság mindenre képes. *Constans* igen erélyes és igen ügyes ember, de ha a választásoknál az ő rendszerét követném, huszonnégy óráig sem maradhatnék helyemen. Önök, mint mondám, igen erősek, önöktől nagyon félnek s azért nem hiszem, hogy háboru lesz. Legyünk testvérek, kerüljünk minden viszálykodást s törekedjünk arra, hogy az olaszok és testvérek közt surlódások ne legyenek. Szüntessük meg a kölcsönös gyülölködést s nyugtassuk meg a kedélyeket. A hármas szövetséget *nem én csináltam*. E szövetség megvolt, én készen találtam; a szövetséget *nem ujitottuk meg s megujitására ebben a pillanatban egy államférfi sem gondol*. Higyjen nekem, s legyen nyugodt; ha Francziaország nem mozdul, senki sem fog mozdulni.» Továbbá ezeket mondta Crispi: «Nem hiszem, hogy háboru lesz; ha Francziaország meggondolatlan lépést nem tesz, mi bizonyára senkit sem támadunk meg. Az *irredentizmus* néhány fiatal emberünk őrületes eszméje; *1866-ban többet érhettünk volna el. Katonáink és államférfiaink* hibát követtek el. Én azonban nem koczkáztatom azt, a mim már van, azért, hogy osztrák vagy más oldalon a határt esetleg kiigazitsam. Ha önök 1870-ben a Rajnát nem akarják, ugy Elszász még most is birtokukban volna. Nekünk erős Francziaországra van szükségünk s én nem engedem meg, hogy egy talpalatnyi földet is elvegyenek területéből. A mai diplomáczia nem az 1815-diki. Ma igent vagy nemet kell mondani, vagy hallgatni kell. Valahányszor Francziaországról szó volt, mindig hallattam szavamat s ezután is fogom hallatni. Arra a kérdésre, hogy «*Hát II. Vilmos császár*?» Crispi igy felelt: «A német császár *nem fog háborut csinálni*, mert a szocziális kérdést karolta fel. Nem mondom, hogy ezt a kérdést meg is fogja oldani, de érdeklődik iránta. Ő jó fiu; nem hiszem, hogy háborut csináljon.» Arra a megjegyzésre, hogy mégis az egész világ fegyverkezik, Crispi igy felelt: «Tudom; ez a fegyverkezés *Európát* Amerika számára *tönkre fogja tenni*. Ez a jövő problémája, ha valamely államférfi a lefegyverzést ajánlani nem fogja.» A levelező erre igy szólt: «Be szép szerep volna ez ön számára!» «*Lehetetlen*», mondá Crispi, «hogy én kezdeményezzem a dolgot. Francziaország uralkodik Európa fölött, s attól tartanak, hogy Francziaország csinyt követ el. Ha Francziaország megadná a jelt, én bizonyára a legkisebb alkalmat megragadnám. Mily szép szerep egy államférfi számára! Addig mindent megteszek, hogy Olaszország és Francziaország közt a viszony javuljon.» «Önök,» folytatá Crispi, mindig lábbal tapostak bennünket, a császárság alatt épen ugy, mint a köztársaság alatt. Önök épen ugy bánnak velünk, mintha szuverenünk volnának; pedig nekünk is van jogunk arra, hogy nemzet legyünk. A minket elválasztó differenciákat nem mi teremtettük. *Tunisz*-szal Olaszország szivét sebezték meg. Ugy *Barthélemy* miniszter, mint *Grevy* elnök kijelentette, hogy Francziaország Tuniszt sohasem fogja *annektálni*, s mégis elvette tőlünk. Masszauaban is akadályokat gördítettek elénk; ha képviselőjük Mouy nem lett volna olyan nagyon feszes, ugy mindent szóbelileg intéztettem volna el; de neki jegyzékeket kellett irni. Ebben az esetben nem bántak önök testvéresen velünk.» A *kereskedelmi szerződésekre* vonatkozó kérdésre nézve Crispi igy felelt: «A különbözeti vámokat megszüntettem, a nélkül, hogy ezért valamit kértem volna. Bármely perczben belemegyek a tárgyalásokba, csakhogy Francziaország védvámos, a miből nekünk is, Francziaországnak is kára van. A mi deficitünk 40 millióra, Francziaországé 700 millióra rug. Ha elődeink az őrlési adót, mely 100 milliót jövedelmezett, meg nem szüntették volna, ugy feleslegről beszélhetnénk. *Az egyensulyt helyre fogjuk állitani*. Ez évben megtakaritanak valamit s Francziaországban nagyon csalódnak, ha azt hiszik, hogy Francziaország az adók sulya alatt összeroskad. Három év óta uj adót nem teremtettünk. Igaz, hogy fegyverkezünk, de hiszen harczkészen kell az esetleges támadásokra várni. Ismétlem, hogy a hármas szövetséget védelmünkre kötöttük; ne ócsároljátok az államférfiakat, sem a magatokét, sem a külföldieket. A *nemzetiségi kérdés* háttérbe szorul a *szocialista kérdés* elől, mely nemsokára az egész világot hatalmába keriti». Az erről az interwiewről közölt tudósitás alatt *Jacques St. Cere* név áll.

A ticinoi forradalom.

Bern, szept. 29. A szövetségtanács a nemzeti tanácsban a *ticinoi* volt kormány visszahelyezését illetőleg a következő nyilatkozatot tette: Reméljük, hogy a Ticinóban megejtendő szavazás eredményének megállapitása után megbizhatjuk a szövetségi biztost a kormány visszahelyezésével. Ez a szándékunk, de az óvatosság parancsolja, hogy ma még ne hozzunk végleges határozatot, melyet esetleg a körülmények kényszeritő hatalma alatt kénytelenek volnánk visszavonni.

Bern, szept. 29. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Telt házban kezdte ma meg a nemzeti tanács a ticinoi ügynek tárgyalását. A külföldi államok képviselői is jelen voltak. A többség az ultramontán ticinoi kormánynak visszahelyezését a rend és nyugalom érdekében el akarja halasztani addig, mig a ticinói alkotmány reviziója felett le nem szavaztak, a mi október 5-én történik. A kisebbség a törvényes kormánynak azonnali visszahelyezését követeli. A többség előadói Müller berni ezredes és neuenburgi Comtesse. Müller hangsulyozá, hogy szövetségi beavatkozásoknál a szövetségi tanács és biztosa korlátlan hatalommal birnak. Mint sulyos bajt jelölé meg a részrehajló igazságszolgáltatást és kiemelé azt a vészélyt, mely abban rejlik, hogy Respiri, a megbukott kormánynak elnöke, a néphez intézett felhivásában kijelenté, hogy rendeljen el a szövetségi kormány bármit, ő rá se hederit. Mély benyomást tett, midőn az előadó megjegyzé, hogy a beavatkozás a szövetség érdekében is fekszik, hogy létezik a külföldön egy társaság, mely sováran tekint minden földre, hol olaszul beszélnek. (N. Fr. Pr.)

Bern, szept. 29. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A szövetségi tanács *Castioni* kiadatását kérte, a kit *Rossi* tanácsos meggyilkolásával vádolnak. Angolország megtagadja a kiadást. Az Angolországgal fennálló kiadatási szerződés szerint valamely menekült büntettesnek kiadását meg lehet tagadni, ha a büntett politikai jellegü, vagy ha a kiszolgáltatandó be tudja bizonyitani, hogy a kiadatási kérelem abból a szándékból történt, hogy őt politikai bün miatt büntessék vagy üldözzék. (N. Fr. Pr.)

Bern, szept. 29. Anglia, a kiszolgáltatási szerződés 7-ik czikkére támaszkodva, megtagadta *Castioni* kiszolgáltatását, kire az a gyanu, hogy ő gyilkolta meg *Rossi* államtanácsost. — Itt előkészületeket tesznek, hogy Közép-Svájczban nagy népgyülést tartsanak, mely kifejezze rokonszenvét a ticinói liberálisok iránt azért, hogy állást foglaltak a reakczionárius törekvések ellen.

KÖZGAZDASAG.

Madrid, szept. 29. Királyi rendelet fölhatalmazza a kormányt, hogy 875 millió peseta erejéig 5%-os kubai zálogkötvényeket bocsásson ki, mely ötven év alatt fizetendő vissza. Ezen összeg a kubai vám- és adóbevételek és a spanyol nemzet által biztosittatik. 170 milliót a kubai függő adósság és a kubai kényszerpénzjegyzék egy részének kifizetésére forditanak, a maradék pedig az 1866-ik évi zálogkölcsön-kötvények és más kubai adósságok konverziójára van szánva.

VEGYES KOZLEMENYEK.

‡ **Az osztrák-magyar Lloyd** közös jellegének megszüntetése végett szükséges tárgyalásokat legközelebb kezdik meg. A magyar kormány már értesitette az osztrák kormányt arról, hogy hajlandó a tárgyalásokat megkezdeni. Bizonyos tehát, hogy az osztrák-magyar Lloyd megszünik közös vállalat lenni, de a magyar kormány két évi átmeneti időt kiván, mely idő alatt a Lloyd megkapja az eddigi szubvencziót, a melyért természetesen teljesiteni tartozik Magyarország irányában eddigi kötelezettségeit. Két év alatt az Adria hajózási társaság abba a helyzetbe jut, hogy a Lloyd helyébe léphet. A magyar kormány a postaszolgálat kérdését is fogja az osztrák kormánynyal tárgyalni, s a mint megegyezésre jutnak, az osztrák kormány azonnal meginditja a tárgyalást az uj szubvencció tárgyában a társasággal. Valószinü, hogy a szubvencióra vonatkozó uj szerződést megkötik, mielőtt a közös szubvencióra vonatkozót felbontanák, mely még két esztendeig érvényben marad.

‡ **A deés-zilahi vasut.** A szamosvölgyi vasut deés-zilahi vonalát, melynek mütanrendöri bejárásáról lapunk mult számában adtunk hirt, október 1-én megnyitják. A megnyitást fényes ünnepélyességgel kötik össze, melyre sokan készülnek az ország különböző részeiből. Az uj vonal épitése, melyet *Péterffy* Zsigmond tervezett, sok technikai akadályba ütközött. Deésen a Szamosra vert hidon átvezetve, a deés-beszterczei utiránytól eltérve Kaczkó, mint első állomás felé fut, aránylag elég széles völgyben, mind a mellett nem ugy, hogy legalább kétszer ne érintse a Szamos folyót, kiterjedtebb szolid és feltünő szép partvédmunkálatokat tüntetvén elő. Hasonló jellegü vidéket szel át a második állomást képező Galgóig, ámbár e sikpályán is már sikerült kivitelü kő- és vashidakkal és áteresszekkel találkozunk. Galgóról kiindulva egész Ilondáig mindinkább szükebbre összeszorulni látjuk a Szamos völgyét, ugy hogy a vonal hosszabb részekben teljesen a folyamba épitett támfalakon nyugszik, igy Oroszmezőnél, K.-Dobokánál több mint 800 méter hosszuságban és a csodálatraméltó nagy kövekből rakott falak egész várfal tekintélyével emelkednek. Ilondát Sósmező kitérő állomás előzi meg. N.-Ilonda vizállomás, a czélszerüség és csinosság követelményeinek megfelelő épitményekkel s berendezéssel. Tovább haladva szorosan a viz partján, mintegy 1000 méterre huzódó ut van egyengetve óriási szikla bevágása által, mely gyönyörü látványt és a technika tökélyének meghóditó bizonyitékát tárja elénk. Itt már a hires, de sajnos, világszerte jóformán ismeretlen, elragadó szép erdélyi táj vadregényes részeibe jutottunk, mely azonban épitkezési szempontból kevésbé lehetett gyönyörködtető, mert a müszaki tehetség próbakövévé vált, miről több jelentékeny bevágás, védmunkálat, több hid tanuskodik. Hosszurév kitérő állomás után Letka vizállomás következik. De még csak ezután ér a vonat a Szamos legszükebb helyére, mert Kucsulátnál a tova ügető folyó mindkét oldalát sziklamagaslatok szegélyzik, valóságos hegyszorost alkotva, melynek áttörése végett a Szamos jobb oldalán egy 700 méter hosszu sziklabevágás volt szükséges, mely legmagasabb áttörési pontján, nem kevesebb, mint 54 méter magas, A bejárás befejezése után tegnap a bizottság tagjai tiszteletére szükkörü vacsorát rendeztek, melyen az első pohárköszöntöt *Vékony* főszolgabiró Gyöngyösy János kereskedelemügyi miniszteri tanácsosra, bizottsági elnökre mondotta, kit még *Kornis* Viktor gróf, *Szarvady* alispán is éltettek. Dr. *Havas* Gyula beszterczei tanfelügyelő a beteg Gyöngyösynéről emlékezett meg legmelegebben. *Gyöngyösy* Péterfy Zsigmond és Szarvady alispánra emelt poharat; *Vojth* Gergely a bejárási bizottság tagjaira, *Dobjetzky* Kornis grófra, Kornis gróf Bábolnay Gyulára, a szamosvölgyi vasut vezertitkárára mondott tósztot.

IPARÜGYEK.

— **Faipari szakiskola.** Mint értesülünk, az aradi kiállitásnak meg lesz az a praktikus eredménye is, hogy az Aradon szépen kifejlett butoripar rendszeres elömozditása érdekében a kormány Aradon faipari szakiskolát fog létesiteni. E tanmühelylyel kapcsolatos intézet az arad- és szomszédmegyei nyers faipar okszerübb mivelésére és jobb kihasználására is nagy befolyást lesz hivatva gyakorolni. Az uj tanmühely csak a jövő tanévben nyilik meg.

— **Kereskedelmi muzeum.** Mint értesülünk *Németh* Imre nyug. miniszteri tanácsos már a legközelebbi napokban leköszön a kereskedelmi muzeum igazgatói állásáról.

— **A párisi Popp-féle légsüritő** és villamossági részvénytársaság megbizásából a napokban itt járt annak mérnöke *Korda* Dezső a Budapesten felállitandó telep tárgyában. Mint értesülünk, egyik előkelő helybeli bank elvállalja a társaság magyarországi képviseletét és a legközelebbi jövőben életbe fogja léptetni a főváros ellátását komprimált levegővel.

KIÁLLITÁSI ÜGYEK.

— **A bőrkiállitás** biráló bizottsága befejezte munkálkodását. *Schnierer* Gyula miniszteri tanácsos, mint e bizottság elnöke jelentést tett a miniszternek a kiállitáson részt vett nagyobb kiállitók kitüntetése s a jobb munkagépeknek a kisiparosok között leendő kiosztása iránt. A miniszter a legközelebbi napokban dönt a bizottság javaslata fölött.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **Az ultimoszabályozás az értéktőzsdén**, a pénzszüke miatt valamivel nehézkesebb volt és részben magasabb prolongácziótételeket kellett fizetni, de egyébként zavar nélkül és simán folyt le. A prolongáczió-tételek egy fél hónapra a következők voltak: Magyar aranyjáradékért 6—7 kr report, magyar papirjáradékért simán — 2 kr report, magyar hitelbankért 20—45 kr report, magyar leszámitoló és pénzváltóbankért 7—10 kr report, magyar jelzáloghitelbankért 20—25 kr report, rima-murányi vasmüért 17½ kr report — simán.

BUDAPESTI ÁRU- ES ERTEKTOZSDE.

— Szeptember 29. —

Gabonatőzsde.

A *buza*-üzlet iránya ma ellanyhult. A kinálat meglehetősen bő volt, a vételked ellenben csak mérsékelt és mintegy 38,000 mm. adatott el, mi közben az árak majdnem átlag 2½—5 krral csökkentek mérmázsánkint. — *Rozs* szintén lanyhább és 5 krral olcsóbb; a többi gabonanemekben csak gyér volt a forgalom és irány meg árak teljesen változatlanok maradtak. — Eladatott:

Buza: *Tiszavidéki*: 900 mm. 81.5 k. 7.75 frt, 200 mm. 81 k. 7.75 frt, 100 mm. 80.5 k. 7.70 frt, 2100 mm. 80.5 k. 7.77½ frt, 1200 mm. 80.3 k. 7.67½ frt, 200 mm. 80.3 k. 7.75 frt, 100 mm. 80.5 k. és 100 mm. 80 k. 7.75 frt, 100 mm. 80 k. 7.80 frt, 200 mm. 80 k. 7.75 frt, 100 mm. 80 k. 7.80 frt, 100 mm. 80 k. 7.70 frt, 1200 mm. 80 k. 7.77½ frt, 200 mm. 79.5 k. 7.65 frt, 100 mm. 79.5 k. 7.60 frt, 200 mm. 80 k. és 700 mm. 79 k. 7.65 frt, 100 mm. 78 k. 7.60 frt, 100 mm. 77.5 k. 7.60 frt, 100 mm. 77.5 k. 7.60 frt, 100 mm. 79 k., 100 mm. 78.8 k. és 100 mm. 78,5 k. 7.40 frt; mind három hóra.

Pestmegyei 100 mm. 80.5 k. 7.65 frt, 100 mm. 80.5 k. és 100 mm. 80 k. 7.65 frt, 100 mm. 80 k. 7.60 frt, 300 mm. 80 k. 7.67½ frt, 400 mm. 7.65 frt, 100 mm. 79.5 k. 7.55 forint, 100 mm. 79.5 k. 7.57½ frt, 100 mm. 79 k. 7.55 frt, 100 mm. 79 k. 7.52½ frt, 500 mm. 79 k. 7.70 frt, 200 mm. 79 k. 7.70 frt, 200 mm. 78.7 k. 7.50 frt, 100 mm. 78.5 k. 7,60 frt; mind három hóra.

Felső tiszavidéki 100 mm. 80 k. 7.45 frt, 100 78.5 k. 7.45 frt, mindkettő három hónapra.

Fejérmegyei 500 mm. 77.3 k. 7.65 frt, 400 mm. 77.3 k. 7.65 frt, 200 mm. 76.5 k. 7.50 frt, 500 mm. 76 k. 7.45 frt, 500 mm. 75.8 k. 7.42½ trt; mind három hóra.

Kalocsai 2500 mm. 77.8 k. 7.70 frt; három hónapra.

Bácskai 600 mm. 79.4 k. és 1400 mm. 77.4 k. 7.65 frt, 2400 mm. 77.4 k. 7.42½ frt, 4000 mm. 77 k. 7.60 frt 200 mm 77 k. 7.52½ forint, 100 mm. 77 k. 7.55 forint, mind három hónapra.

Becskereki 4400 mm. 77.2 k. 7.47½ frt, három hónapra.

Árpa 100 mm. 6.10 forint, 100 mm. 6.45 frt, 300 mm. 6.52½ frt, mind készpénzfizetés mellett.

Zab 100 mm. 6.32½ forint, 200 mm. 6.47½frt, 100 mm. 6.50 frt, mind készpénzfizetés mellett.

Mai hivatalos effektiv árak:

			frttól	frtig
Buza	ó bánsági	78—80 *ttg*	—.—	—.—
—	uj tiszavidéki	77—81 »	7.35	7.80
—	» pestvidéki	77—81 »	7.30	7.75
—	» fehérmegyei	77—81 »	7.35	7.80
—	» bácskai	77—81 »	7.35	7.80
—	» északmagyarorsz.	77—81 »	7.20	7.65
Rozs	uj	70—72 »	6.75	6.25
Árpa	» takarmány	60—62 »	6.20	6.50
—	» égetni való	62—64 »	6.60	7.50
—	» sörfőzdei	64—66 »	7.60	9.—
Zab	»	39—41 »	6.35	6.65
Tengeri	» bánsági	75 »	6.20	6.25
—	» másnemü	73 »	6.15	6.20
Köles	»	— »	6.20	6.50
Repcze	» káposzta	— »	10.60	11.40

Határidőüzlet gyenge forgalom mellett a tegnapi alacsonyabb amerikai gabonaárfolyamokra és a roszszabb készáruüzlet következtében lanyha irányban nyilt meg. — Köttetett:

Délelőtt.

Szokványbuza őszre mintegy 5,000 mm. 7.25, 7.24 és 7.23 forinton.

Szokványbuza tavaszra mintegy 10,000 mm. 7.56, 7.58, 7.59 és 7.58 frton.

Tengeri május—juniusra mintegy 5000 mm. 5.79, 5.81 és 5.82 frton.

Szokványzab őszre mintegy 5000 mm. 6.44, 6.43 és 6.42 forinton.

Szokványzab tavaszra mintegy 5000 mm. 6.70 és 6.69 frton.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén szintén gyenge volt a forgalom, az irány lanyha maradt. — Köttetett:

Szokványbuza őszre mintegy 5000 mm. 7.23 és 7.22 frton.

Szokványbuza tavaszra mintegy 5000 mm. 7.58 és 7.57 forinton.

Tengeri május—juniusra mintegy 5000 mm. 5.81 és 5.80 frton.

Déli 1 órakor hivatalosan záródnak:

Szokványbuza őszre	frt	7.22—7.24
Szokványbuza tavaszra	»	7.57—7.59
Tengeri augusztus—szeptemberre	»	6.14—6.17
Uj tengeri 1891 május—juniusra	»	5.80—5.82
Szokványzab őszre	»	6.41—6.43
Szokványzab tavaszra	»	6.68—6.70
Káposztarepcze aug.—szept.-re	»	11.40—11.50

Délutáni forgalom.

Délután tartósan gyenge volt a forgalom; az irány, daczára a kielégitő berlini gabona-árfolyamoknak, lanyha maradt. — Köttetett

Szokványbuza őszre mintegy 5000 mm. 7.23 és 7.22 frton.

Szokványbuza tavaszra mintegy 5000 mm. 7.57 és 7.56 forinton.

Tengeri május—juniusra mintegy 5000 mm. 5.80 és 5.79 frton.

Szokványzab tavaszra mintegy 5000 mm. 6.70 és 6.69 frton.

Délután 5 órakor záródnak:

Szokványbuza őszre	frt	7.21—7.23
Szokványbuza 1891 tavaszra	«	7.56—7.58
Tengeri szeptember—októberre	»	6.15—6.27
Uj tengeri 1891 május—juniusra	«	5.79—5.81
Szokványzab őszre	»	6.40—6.42
Szokványzab tavaszra	»	6.69—6.71
Káposztarepcze aug.—szept.-re	»	11.40—11.50

Terménytőzsde.

Terményekben mérsékelt volt a forgalom. Zsiradékáruk változatlanul lanyhák. Szilva változatlan, szilvaiz szilárdabb. — Köttetett:

Szilva szerbiai 100 drabos 12⅝ frt, 85 darabos 12⅞ frt, boszniai 100 darabos október—novemberre 12¼ frton, szerbiai 100 darabos 12¼ frt 56 kilónkint.

Disznózsir pesti áru hordóval együtt 52½ frton.

Értéktőzsde.

Buzditó jelentések hiányában a mai értéktőzsdén gyenge forgalom volt; az irányadó értékek árfolyamai jelentéktelenül változtak. Üzérkedési értékek nem változtak. Járadékok kevés figyelemben részesültek; közlekedési értékek bágyadtabb irányt követtek; malomértékek nagyobb kinálat miatt mérsékelten estek. Valuták és váltók lanyhábbak.

Előtőzsde.

Az előtőzsdén osztrák hitelrészvény 307.30-tól 307.40-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 116.60-on, magyar hitelbank 352-ön, magyar aranyjáradék 100.95-ön köttetett.

11 óra 15 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 307.30—307.40, magyar aranyjáradék 100.95—101.

Déli tőzsde

A déli tőzsdén az árfolyamok nyugodt irány mellett keveset változtak. Közlekedési értékek bágyadtabbak voltak. Osztrák hitelrészvény 307.30-tól 307.40-ig, pesti magyar keresked

5 órakor záródott: osztrák hitelrészvény 307.80 —307.90.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, szept. 29. Az üzlet változatlan. Magy. uraságí öreg, nehéz 43½—44½ frt, fiatal nehéz 45½—46 frt, fiatal közép 46—46½ frt, fiatal könnyü 47—48 frt, közönséges (szedett) nehéz —.—.— frt, közép 44½—45½ forint, könnyü 46—47 forint. Romániai, bakonyi, átméneti nehéz ——forint, közép —— forint, könnyü —.— frt, eredeti (Stachel) nehéz —— frt, közép —— frt. Szerbiai nehéz 44—44½ frt, közép 44—44½ frt, könnyű 45—46 frt. Hizó egy éves —— forint, hizó két éves öreg. — Sertéslétszám: szept. 26-án volt készlet 152,981 darab szept. 27-én és 28-dikán felhajtatott 2156 darab, szept. 27-én és 28-án elszállíttatott 1590 darab, szept. 28-án maradt készletben 153,547 drb sertés.

Magánhajók forgalma.

— Szept. 28. —

Budapestre érkezett: Fischer M. V. Kincsemje Ordasról 1616 mm. buzával, Eggenhofer és társa 6. sz. hajója Kuláról 1656 mm. buzával, Freund és Trebitsch Náczija Kalocsáról 2516 mm. buzával, Katiczájuk Faiszról 1660 mm. buzával és 1090 mm. árpával, Popper Hermann fiai Laurája Ó-Becséről 3500 mm. buzával és Rozája Szivácról 3200 mm. buzával, Weisz J. és M. Lilije Szegszárdról 1238 mm. buzával, Vilmája Petrovácról 1959 mm. buzával, 12. számu bajójuk Csébről 5237 mm, buzával, Laurájuk Vukovárról 1280 mm. buzával és 941 mm. zabbal, Julcsája Verbászról 4448 mm. buzával és Ilonkája Cservenkáról 2286 mm. buzával, Lelbach Károly Jankája Kuláról 3100 mm. buzával, Fernbach V. Temerinje Szivácról 3965 mm. buzával és 665 mm. tengerivel, Stefanovics Dániel Etelkája Hartáról 1553 mm. buzával és 203 mm. zabbal, Weisz Fülöp Annája Szivácról 4000 mm. buzával, Dunyerszky L. Olgája Szanádról 1600 mm. buzával és Persidája Csébről 2822 mm. buzával és 131 mm. zabbal, John Miksa Páderől 3199 mm. buzával, Löbl E. örököseinek Juliannája Szivácról 3402 mm. buzával, Fernbach V. Rozáliája Stoklásról 1000 mm. buzával, 150 mm. tengerivel, 250 mm. árpával, 1100 mm. zabbal és 100 mm. repczével.

BECSI ERTEKTOZSDE.

Előtőzsde.

Bécs, szept. 29. (Az *Egyetértés* távirata.) A spekuláció ma is igen tartózkodó volt, minek következtében a mai előtőzsdén csak gyenge volt az üzlet, de az irány változatlanul szilárd maradt és egyes papirok különös befolyásokra jelentékenyen emelkedtek. Bankpapirok közül Bankverein élénken emelkedett. Iparvállalati értékek és járadékok majdnem üzletlelenek voltak és változatlanok. Valuták daczára a lanyha amerikai ezüstárfolyamoknak, csökkentek.

11 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 308.15, magyar hitelbank 351.75, Länderbank 233, bankegyesület 121.80, osztrákmagyar államvasut 252.15, déli vasut 155.75, elbavölgyi vasut 237, pardubitzi vasut 177, dohányrészvény 135.50, alpesi bányarészvény 100, májusi járadék 87.77, magyar aranyjáradék 100.85, magyar papirjáradék 99, huszfrankos arany 8.95½.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde jól tartott árfolyamokkal nyilt meg. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 308.15, magyar hitelbank 351.75, Länderbank 232.90, unio-bank 247, anglo-bank 166, bankegyesület 121.80, osztrák-magyar államvasut 252.25, déli vasut 155.50, Károly Lajos-vasut 204, elbevölgyi vasut 237, dohányrészvény 135.50, alpesi bányarészvény 100, rima-murányi vasmű 182.25, májusi járadék 87.75, ezüstjáradék 88.25, magyar aranyjáradék 100.85, husz frankos arany 8.95½.

Később is kedvtelen volt a hangulat és azért nem volt üzlet és az árfolyamok gyengék, csak vasuti részvények tartották még némi vételkedv mellett árfolyamaikat. Váltók és valuták szilárdak.

2 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 308.—, magyar hitelbank 351.50, Anglo-bank 166.10, unionbank 246.75, Länderbank 232.70, bankegyesület 121.40, osztrák-magyar államvasut 252.25, déli vasut 155.35, elbevölgyi vasut 237.50, Károly-Lajos-vasut 204.—, északi vasut 2805, dunagőzhajózási részvény 374.—, Lloyd-részvény 371.—, észak-nyugoti vasut 222.75, alpesi bányatársaság 99.90, rima-murányi vasmű 182.25, májusi járadék 87.62, osztrák aranyjáradék 106.80, magyar aranyjáradék 100.87, magyar papirjáradék 99.—, bécsi községi sorsjegy 149.—, husz frankos arany 8.91½, német birodalmi márka 55.27, prága-duplon —.—, orosz rubel 1.40. török sorsegy —.—. Pang.

Bécs, szep. 29. *(Magyar értékek zárlata.)* 4%-os földtehermen. kötv. 88.80, magy. hitelb.-részvény 351.25, Erdélyi vasut-részvény 200.—. 1876. m. k. v. áll. els. kötv. 110.50. Magy. nyer.-k.-sorsjegy 137.25, M. lesz. és váltóbank-részv. 116.—. Tiszai és szeg. kölcs. sorsj. 129.—. 4%-os aranyjáradék 100.85. magy. fegyvergyár 75.25, Magyar vasuti kölcsön 97.—. Alföldi vasut-részvény 201.50. Magy. északkel. vasut.-részv. 195.50. 1869. m. k. v. áll. els. kötv. —.—. Tiszav. vasut-részvény —.—. Kassa-Oderb. v.-részv. 173.—. 5%-os magy. papirjáradék 99.95, villamos részv. —.—, m. jelz. hitelb. részv. —.—. M. vasuti kölcsön aranyban —.—.

Bécs, szept. 29. *(Osztrák értékek zárlata.)* Osztrák hitelint. részv. 307.75. Déli vasutrészv. 154.25. 4%-os osztr. aranyjáradék 106.75. Londoni váltó-ár 112.80 Károly Lajos-vasut 203.75. 1864-es sorsjegy 178.—. 1860-as sorsjegy 137.—. Török sorsjegy 38.40, 4·2%-os ezüstjáradék 88.15, Dunagőzhajózási társ. részvényei 374, Török dohányrészvény 134.50. Angol-osztrák bank részv. 165.90. Osztr. államvasut részv. 253.75, 20 frankos 8.92. 4·2%-os papirjáradék 87.60 Osztrák hitelsorsjegy 184.75. Német bankváltók 55.25 Csász. kir. arany 5.35. Osztrák-magyar bankrészv. 962. Elbevölgyi vasut-részvény 237.25. Bécsi bank.-részv. 121.50. Alpesi bánya részv. társ. 99.70. — Nyomott.

Délutáni magánforgalom.

Bécs, szept. 29. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A déli tőzsde zárlata után a délutáni magánforgalomban jegyeznek: osztrák hitelrészvény 309.12, angol-osztrák bank 166.30, Länderbank 132.40, osztrák-magyar államvasut 252.25, Károly Lajos-vasut 204.12, déli vasut 155, elbavölgyi vasut 237.25, török dohányrészvény 135.25, alpesi bányatársaság 99.80, magyar aranyjáradék 100.85.

Végül maradt osztrák hitelrészvény 308.62.

BECSI GABONATOZSDE.

Bécs, szept. 29. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A határidőüzlet ma lanyha magatartásban nyilt meg. A kész áru jegyzései nem változtak ugyan, de az a körülmény, hogy a malmok ma valamivel tartózkodóbbak voltak, realizálásokra adott okot. — Köttetett: Buza őszre 7.59, 7.56, 7.57, tavaszra 7.81, 7.83, 7.80, 7.81, rozs tartva 6.96, 6.93, zab őszre 6.86, 6.87, tavaszra 6.90, 6.95, 6.94, tengeri május-juniusra 6.06—6.11 frt. — Felmondatott 500 mm. tengeri és 500 mm. repcze.

Délután tulnyomó készlet mellett buza árfolyama tovább gyengült és őszre 7.55—7.53, tavaszra 7.81—7.79 frton köttetett. Egyebekben meglehetősen tartva volt az irány és csakis zab őszre volt néhány krral drágább és 6.90 frton köttetett. Különben köttetett: Zab tavaszra 6.93, tengeri szeptember—októbere 6.30, május—juniusra 6.10 frton; rozs őszre 7.02—7.05, tavaszra 6.92—6.94 frton.

Kész áruból eladatott 3000 métermázsa északmagyarországi árpa elsőrendü uraságí áru 8 forinton Szomorfalu.

Szesz ára ma nem változott jelentékenyen; kész kontingentált szesz 14⅞—15⅛ faon.

KÜLFOLDI ÁRUTOZSDEK.

Prága, szept. 29. Nyerszczukor Prágában 14.35—14.40 frt, Aussigban 14.67½—14.70 frt, finomitott Prágában 33¼—33½ frt.

Berlin, szept. 29. Buza javult, rozs hausse, zab, olaj javult, szesz szilárd.

Hamburg, szept. 29. Nyers czukor szeptemberre 13.35, októberre 12.62, november—deczemberre 12.66, január—márczius ra 12.80 márka 50 kilónkint.

Hamburg, szept. 29. Kávé: Santos good average deczemberre 83.— márka 50 kilónkint.

Párls, szept. 29. Buza, liszt tartva, olaj hausse, szesz csendes, idő szép.

Külföldi árutőzsdék zárlata.

Átszámitási árfolyam német piaczokra 100 márka vista 55.25 frt, 100 frk 44.60 frt.

Szept. 29.	Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. értékben
PARIS.			
Buza folyóhóra	26.80	11.95	+ 0.06
— októberre	25.40	11.33	— 0.07
— 4 hóra nov.-től	25.30	11.29	— 0.02
— 4 első hóra	25.40	11.33	— 0.03
Liszt folyó hóra	63.25	17.74	—.—
— okt.-re	59.50	16.69	— 0.11
— 4 hóra nov.-től	57.30	16.07	— 0.07
— 4 első hóra	56.90	15.96	— 0.06
Olaj folyó hóra	65.—	28.99	+ 0.61
— okt.-re	65.75	29.32	+ 0.27
— nov.-decz.-re	66.—	29.43	+ 0.38
— 4 első hóra	66.—	29.43	+ 0.49
Szesz folyó hóra	35.75	17.37	— 0.15
— okt.-re	36.—	17.48	— 0.04
— nov.-decz.-re	36.50	17.73	— 0.16
— 4 első hóra	38.—	18.45	— 0.05
BERLIN.			
Buza szep.-októberre	191.25	10.58	+ 0.06
— ápr.-májusra	191.75	10.61	+ 0.02
Rozs szept.-okt.-re	176.50	9.75	+ 0.10
— ápr.-májusra	164.75	9.10	+ 0.16
Zab szept.-okt.-re	140.75	7.78	+ 0.01
— ápr.-májusra	138.75	7.66	+ 0.06
Olaj szept.-okt.-re	64.80	36.—	+ 0.61
— ápr.-májusra	58.75	32.46	+ 0.33
Szesz szept.-re	42.40	23.43	— 0.07
— szept.-okt.-re	42.40	23.43	— 0.07
STETTIN.			
Buza szept.-okt.-re	187.—	10.33	+ 0.02
— ápr.-májusra	190.—	10.49	+ 0.01
Rozs szept.-okt.-re	169.—	9.34	— 0.01
— ápr.-máj.-ra	161.50	8.92	+ 0.15
Olaj szept.-okt.-re	63.—	34.81	+ 0.25
— ápr.-máj.-ra	58.50	32.32	+ 0.25
Szesz helyben 50 márka fogyasztási adóval	60.80	33.59	— 0.03
— helyben 70 márka fogyasztási adóval	41.—	22.65	— 0.02
— szept.-okt.-re 50 márka fogyasztási adóval	39.30	21.71	— 0.02
— ápr.-máj.-ra 70 márka fogyasztási adóval	37.40	20.66	+ 0.04
KÖLN.			
Buza nov.-re	19.20	10.60	+ 0.04
— márcz.-ra	19.30	10.66	+ 0.04
Rozs nov.-re	16.70	9.23	+ 0.11
— márcz.-ra	16.40	9.06	— 0.06
Olaj okt.-re	—.—	—.—	—.—
— májusra	—.—	—.—	—.—
BOROSZLO.			
Buza	20.10	11.11	— 0.01
Rozs (uj)	18.—	9.94	— 0.01
Zab	—.—	—.—	—.—
Repoze	23.80	13.15	+ 0.04
Olaj	61.50	33.98	— 0.02
Tengeri	14.—	7.73	— 0.01
Szesz	—.—	—.—	—.—

KÜLFÖLDI ÉRTEKTOZSDEK.

Külföldi értektőzsdék zárlata.

Az árfolyamok az illető helyi szokványok szerint készpénzben, mediórs vagy ultimóra értendők, e szerint a mellékelt paritás is készpénzre vagy mediórra, illetőleg ultimóra értendő. A készpénz-árfolyamok K-val, a mediórs M-mel, az ultimóra U-val vannak megjelölve. Magától értetődik hogy a fenti átszámításokhoz még a transakció-költségek, továbbá a mediós- es ultimó-árfolyamokhoz azonkívül még a mindenkori budapesti prolongáció-tételek is számításba veendők. A *-gal jelölt értékek a budapesti tőzsdén nem jegyeztetnek. Átszámitási árfolyam 100 márka vista = 55 frt 25 kr. 100 frank vista = 44 frt 60 kr.

Szept. 29.	Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. értékben
PÁRIS.			
*Franczia 3%-os járadék	95.47	—.—	—.—
— 4½%-os —	106.15	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut U	531.25	251.74	— 0.02
Osztrák déli vasut U	356.25	154.72	— 0.91
*Osztrák földhitel-reszvénytársaság M	1070.—	—.—	—.—
*Franczia törleszthető járadék U	96.85	—.—	—.—
Osztrák 4%-os aranyjáradék U	—.—	—.—	—.—
Magyar vasuti kölcsön K	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzálog-hitelbank M	—.—	—.—	—.—
Becsi unió-bank K	—.—	—.—	—.—
Magyar aranyjáradék U	91.65	101.19	— 0.08
Ottoman-bank U	635.31	—.—	—.—
Banque de Paris K	875.—	—.—	—.—
BERLIN.			
Osztrák 4%-os papirjáradék U	79.—	87.53	+ 0.29
— 5%-os — U	91.—	100.60	+ 0.24
— 4%-os ezüstjáradék U	79.20	87.68	+ 0.30
— 4%-os aranyjáradék U	96.—	106.12	— 0.18
Magyar aranyjáradék U	91.—	100.71	+ 0.06
— 5%-os papirjáradék U	89.10	98.70	— 0.15
— keleti vasuti kötvények K	—.—	—.—	—.—
Keleti 5%-os v. elsőbbségi kötv. K	—.—	—.—	—.—
Osztrák hitelrészvény U	174.50	308.02	+ 0.65
Magyar hitelbank U	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut U	114.60	252.67	+ 0.61
Osztrák déli vasut U	70.40	155.22	— 0.65
Károly-Lajos vasut U	91.90	—.—	—.—
Kassa-oderbergi vasut K	78.—	172.62	+ 0.60
*Román vasuti részvények	—.—	—.—	—.—
*Orosz bankjegy	254.75	140.75	+ 1.50
Váltó bécsi piazzra	180.60	55.37	— 0.16
Keleti kölcsön II. kibocsátás	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzálog-hitelbank	—.—	—.—	—.—
— leszámitoló és pénzváltó-bank	—.—	—.—	—.—
FRANKFURT.			
Osztrák 4%-os papirjáradék U	79.10	87.64	+ 0.51
— 5%-os — U	91.20	100.82	+ 0.46
— 4%-os ezüstjáradék U	79.35	87.85	+ 0.36
— 4%-os aranyjáradék U	95 80	105.90	— 0.29
Magyar aranyjáradék U	90.90	100.60	+ 0.06
— %-os papirjáradék U	89.10	98.70	— 0.04
Osztrák hitelrészvény U	276.87	306.94	— 0.87
Osztrák-magyar bank K	866.25	958.25	— 0.32
Osztrák-magyar államvasut U	226.87	251.89	— 0.66
Károly-Lajos-vasut U	184.25	—.—	—.—
Osztrák déli vasut U	139.62	155.11	— 1.40
Erzsébet osztrák nyugoti vasut	—.—	—.—	—.—
Magyar-gácsországi vasut U	176.87	195.92	— 0.42
Tiszavidéki v. elsőbbs. kötvények	—.—	—.—	—.—
Váltó bécsi piazzra	180.50	55.40	— 0.13
*4½%-os földhitelintézeti záloglevél K	—.—	—.—	—.—
Magyar leszámitoló és pénzváltóbank K	—.—	—.—	—.—
Magyar hitelbank U	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzálogbank K	—.—	—.—	—.—

Berlin, szept. 29. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A mai tőzsde már szilárd irányban nyilt meg, de később az uj 3%-os német birodalmi kölcsön megkötésére még szilárdabb lett. Később azonban kissé elgyengült az irány, mert a német hengermü-szövetkezet körülbelül 15 márkával szállitotta le az alapárakat, a mi vasmü-részvényekben nagyobb kínálatot idézett elő. A párisi Rothschild czég folytatja olasz járadék vásárlásait. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 175.—, Disconto-Commandit 230.75, Handelsgesellschaft 174.25, darmstadti bank 164.—, Deutsche Bank 169.25, drezdai bank 165.40, nemzeti bank 137.50, nemzetközi bank 120.75, magyar aranyjáradék 91.25, olasz járadék 94.87, 1880-diki orosz kölcsön 97.37, orosz bankjegyek 254.75, dux-bodenbachi vasut 250, bustichradi vasut 222.75, elbevölgyi vasut 107.37, varsó-bécsi vasut 245.25, osztrák-magyar államvasut 114.50, osztrák déli vasut 70.50. Német vasutak az uj 3%-os állami kölcsön kibocsátása következtében emelkedtek. Harpeni 220.25, Gelsenkircheni 183.—, Hibernia 201.—, bochumi 171.50, Laurakohó 156.37, dortmundi 95.50, dinamit 159.50, orosz bank 82.50, orosz keleti kölcsön 81.75, északnémet Lloyd emelkedő 158, török dohányrészvény 157. Bányaértékek közül vasbányarészvények gyöngültek. Az uj 3%-os német birodalmi kölcsön 150 millió márka összegben ma megkötetett. Az átviteli árfolyam állitólag 86.40 lesz.

Berlin, szept. 29. (Tőzsdei tudósitás.) Mindjárt a megnyitásnál minden téren szilárd volt az irányzat; bankok és bányaértékek előnyben részesültek. Belföldi vasutak magasabbak. 4%-os birodalmi kölcsön nyomott. Északnémet Lloyd emelkedő. Nemzetközi értékek szilárdak. Orosz bankjegyek jelentékenyen javultak.

Berlin, szept. 29. (Utótőzsde.) Magyar aranyjáradék 91.40, osztrák hitelrészvény 175.—, osztrák-magyar államvasut 114.50, osztrák déli vasut 70.50, Károly Lajos vasut 92.10. Szilárd.

Frankfurt, szept. 29. (Esti tőzsde). Magyar aranyjáradék 91.20, osztrák hitelrészvény 278.⅞, osztrák-magyar államvasut 227.50, osztrák déli vasut 140.—. Szilárd.

Párls, szept. 29. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Eleintén jobb volt a hangulat, különösen járadékokban, főleg olasz járadékban volt nagy a hausse. A többi értékek is emelkedtek, de az utótőzsdén gyengültek. — Jegyeznek: 3%-os franczia járadék 95.47, törleszthető járadék 96.85, 4½-os járadék 106.15, Banque de France 4300.—, Crédit Foncière 1306.25, lyoni vasut 1488.75, északi vasut 1855.—, Szuez részvény 2412.50, egyiptomi kölcsön 495.—, spanyol külső járadék 78.50, magyar aranyjáradék 91.65, olasz járadék 95.42, orosz 99.05, török consolok 18.85, osztrák Länderbank 538.75, ottomán bank 636.25, osztrák-magyar államvasut 581.25, osztrák déli vasut 356.25, Rio Tinto rézbánya 651.25.

3 óra 40 perczkor záródnak: 3%-os franczia járadék 95.47, 4½%-os járadék 106.15, törleszthető járadék 96.85, magyar aranyjáradék 91.65, osztrák-magyar államvasut 581.25, osztrák déli vasut 356.25, osztrák földhitelrészvény 1070, török dohányrészvény 316.25, Banque de Paris 875.—, ottomán bank 635.31, osztrák Länderbank 537.75. alpesi bányatársaság 231.25, török sorsjegy 81.89. Szilárd.

London, szept. 29. (Megnyitás.) 2¾%-os angol consol 94.⅜.

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

Marhavásár.

Bécs (St-Marx), szept. 29. (Távirat.) A mai vásárra felhajtatott 3493 magyar faju, 659 galiczíai, 1024 német, összesen 5176 ökör, közte 1420 sovány állat. Lanyha üzletmenet mellett az árak ½—1 frttal csökkentek métermázsánkint. Jegyeznek métermázsánkint, vágósulyért; Magyar faju hizott ökrök elsőrendü 60—62 frt, másodrendü 55—59 frt, harmadrendü 52—54 frt; galiczíai hizott ökör I. 59—60, 63 frt, II. 55—58 frt, III. 52—54 frt, német hizott ökrök I. 61—63 frt, II. 57—60 frt, III. 53—56 frt, legelő ökrök 20—26 frt, bikák és tehenek 23—32 frt élve.

Juhvásár.

Párls (La Villette), szept. 29. (Távirat,) Felhajtatott 14,642 birka. Az irány nehézkes.

NAPIREND: szeptember 30-án.

Naptár: Kedd. — Róm. kath.: Jerom. áld. e. a. — Prot Jeromos. — Görög-orosz: (szept. 18.) Eumén pk. — Zsidó: (Tischri 16.) Succ. 2. nap. — Nap kél 5 óra 58 p., nyugsz. 5 óra 43 p. — Hold kél 6 óra 57 p. este, nyugsz. 7 ó. 59 p. reggel.

Pénzügyminiszter fogad d. u. 2 órakor.

Az őszi lóversenyek harmadik napja délután 3 órakor a lóversenytéren.

A főv. egylet értekezlete d. u. 5 órakor a régi városháza tanácstermében.

A református papok orsz. értekezlete az ág. ev. egyház disztermében. Mellőzöleg értekezlet a «Fehérló» szállodában.

Makart kiállitás a mücsarnokban (Andrássy-ut 61.) nyitva d. e. 9-től d. u. 5-ig. Belépti dij 50 kr, d. u.

Nemzeti muzeum: régiségtár d. e. 9— d. u. 1. Többi tárai megtekinthetők 50 kr belépti dij mellett.

Bőriparkiállitás a városligeti iparcsarnokban, megtekinthető d. e. 9—12-ig és d. u. 3—6-ig.

Az orsz. természeti kiállitás a városligeti mücsarnokban, megnézhető d. e. 9— d. u. 7 óráig 30 kr belépti dij mellett.

A m. kir. technologiai iparmuzeum gyüjteménytárai nyitva vannak: hétköznapon (szombat kivételével) valamint vasárnap és ünnepnapokon d. e. 9—12-ig.

A magy. kir. szabadalmi levéltár (Széchenyi-utcza 4.) nyitva d. e. 9—12.

Kereskedelmi muzeum állandó kiállitása és a kereskedelmi tudakozó iroda a városligeti iparcsarnokban. Naponkint d. e. 9-től 12 óráig és d. u. 3-tól 6 óráig szabad bemenet mellett a közönség rendelkezésére áll. — Vasár- és ünnepnap d. u. 20 kr belépti dij.

Az uj országhaz gipszmintája megtekinthető egész nap. Jelentkezhetni az épitészeti irodában. Belépti dij 50 kr a, «Jószív» javára.

Muzeumi könyvtár d. e. 9-től d. u. 1-ig.

Akadémiai könyvtár d. e 9-től d. u. 1-ig.

Egyetemi könyvtár d. e. 10—12.

Kivonat a hiv. lap szept. 28-ki számából.

Arverések a fővárosban. Petes Lipót 385 frtra becs. ingatl.. okt. 2. (VI. ker. Eötvös-utcza 26. sz. a.) Klein Gyula 314 frtra becs. ingós. szept. 29. (VII. ker. Józsika-utcza 11. sz. a.) Paulini Ferencz 454 frtra becs. ingós. okt. 2. (II. ker. Nagy-Rókus-utcza 5. sz. a.) Mayer Péter és neje 516 frtra becs. ingós. (VII. ker. külsö-dob-utcza 46. sz. a.) Wagner Jenő M. 708 frtra becs. ingós. szept. 29. (XI. ker. Lónyai-utcza 13. sz. a.) Hikisch Ernö 320 frtra becs. ingós. szept. 29. (VI. ker. szerecsen-utcza 8. sz. a.) Petes Lipót 411 frtra becs. ingós. szept. 30. (VI. ker. Eötvös-utcza 26. sz. a.) Rücker Anna 446 frtra becs. ingatl. okt. 31. (A budapesti I—III. kerületi járásbiróság.)

Árverések a vidéken. Hoffer Mihály 360 frtra becs. ingatl. okt. 10. Gödöllö. Ditrich Péter 2840 frtra becs. ingatl. okt. 11. Aranyos-Maróth. Szikra András és társai 179 frtra becs. ingatl. okt. 7. Komárom. Braun Mihály és neje 3071 frtra becs. ingatl. okt. 3. Battonyán.

Csődnyitás. Grosz Richárd Willián budapesti lakos ellen. Csödbiztos Hajdu Imre törvényszéki biró, tömeggondnok Kenedy Géza, helyettese dr. Szöcs Ferencz ügyvéd. Bej. határidő novemb. 20.

Pályázatok. A györi m. kir. pénzügyigazgatóságnál pénzügyöri fövigyázói, — a naszódi kir. adóhivatalnál gyakornoki, — a hódmezö-vásárhelyi kir. járásbiróságnál irnoki, — a nagy-enyedi kir. pénzügyigazgatóságnál fogalmazó-gyakornoki, — a szegedi kir. járásbiróságnál aljegyzői, — a nagykanizsai kir. törvényszéknél birói, — a pancsovai kir. törvényszéknél segédhivatalszolgai, — Pancsova th. város adóhivatalnál nyilvántartói, — az esztergomi kir. adóhivatalnál III. oszt. ellenöri, — az ipolysági kir. adóhivatalnál VI. osztályu adótiszti, — a miskolczi kir. pénzügyigazgatóságnál VI. oszt. adótiszti, — a kassai kir. törvényszéknél aljegyzői, — Maros-Ilyén (Hunyadvármegye postamesteri, — Höltövényen (Brassóvármegye) postamesteri, — Herenden (Veszprémvármegye) postamesteri, — Perényben (Abauj-Tornavármegye) postamesteri, — Kotterbachon (Szepesvármegye) postamesteri állásra.

Felelős szerkesztő: **Csávolszky Lajos.**

IDEGENEK NÉVSORA.

Marchall-szálloda az Angol királynéhoz.

Hg Hohenlohe S. Bécs
Gr. Pallavicini B. Grácz
Gr Harnamourth F. Ecska
Gr Berchtold A. Fülek
Maurer M. Brassó
Szmrecsányi Gy. A.-Kubin
Dalnoky B. Miskolcz
Biró A. Arad
Bischitz M. Ozora
Schulz E. Drezda
Hers J. Bécs
Brandl J Bécs
Unger B. Bécs
Diamant A. Bruck

Magyar király szálloda.

Sepes L. K.-Púse
Schreiber J. T.-Roff
Herger A. Piskolt
Seder J.-ne M.-Kövesd
Kleiher L. Kalocsa
Szilágyi E. Veszprém
Nehrer M. Rozsna
Buchwald S Fiume
Weisz L. Siklós
Hartstein J. Siklós
Reiss E. Károlyváros
Bayer F. Bécs
Lederhofer F. Bécs
Hausner A. Bécs
Engel T. Bécs
Gerber F Szeghegy

Vadászkürt szálloda.

Kállay Z. Eger
Szecsődy K. Szecsőd
Isak J. Rhéde
Kostyál A. Trencsén
Simay K. Kovácsháza
Verzár Gy. Bécs
Krausz A. Bécs
Fischer M. Pécs
Toldy B. Pécs.
Stern K. Pécs
Korbuly M. Örmező
Szalai J. P.-Vecs
Kasper F. Kahlitz
Kneifel F. Lichtenwerden

Nemzeti szálloda.

Babó L. Csanád
Hollár J.-né Sáros
Modrony L. Déva
Mérei J. N.-Várad
Lamboy J. Szeged
Perl J. Kolozsvár
Sturmann L. Cserne
Dr. Kövy J. Gyarmat
Paray J. Szeged
Polacsek S. Megyer
Rotter L. D.-Földvár
Wertheim 2 Paks
Leopold L. Szegszárd
Börzsönyi J Paks

Két korona szálloda.

Cserna Gy. Hernád
Kraszna J Ungvár
Hajó J. Haraszti
Susánczky J.-né Dabas
Jovanovics N. Nis
Schön J. Eszék
Kovács A. Fehértó
Benes A. Munkács
Steiner A. Kosonaz
Pintér J. Miskolcz
Mészáros J Munkács
Fischer A. Lemberg
Tettey F. Komárom
Fucker S. Lugos

Budapest szálloda.

Herlich E. Bécs
Barnafy Gy. Ercsi
Mandl J. Bécs
Vadna J. Kolozsvár
Reisner J. Bécs
Föhl F Győr
Riger E. Szeged
Tóth B Czegléd
Mucsu J. Orsova
Bagna R. Fehérvár
Márkus S Somogy
Reich K. Somogy
Schmidinger V. Prága
Bogdar K. Arad
Benedek B. Arad
Kemény S. Szeged.
Blumberg L. Bécs
Parzer R. Pozsony
Lendvay K. Pozsony
Pásztory L. Pozsony
Magyar K. Pápa
Kerekes J. N.-Várad

Schmidt Orient szálloda.

Kisfaludy T. Szemere
Thalacz S. Pancsova
Szabady F. Besnyö
Dr. Gara L. Nyiregyháza
Szalay G. Pécs
Nogall K. Szegszárd
Varju F. Sopron
Zoltán G. E.-Ujvár
Klekner M. Debreczen
Wolf J. Veszprém
Kirner A. Pozsony
Wallerstein F. N.-Várad
Dr. Kertesi J. Aranyos
Selinko J. Bécs
Popper J. Szabadka
Porges M. Szerdahely
Weith J. Bécs
Valero F. Szekcsö
Reich M. Ungvár
Ernst E. Balkány
Gaal J. Tolna
Freund A. Tolna
Knöfel F. Bécs
Losé T. Ternitz

Erzsébet szálloda.

Szupp J. Bátya
Kegl J Tass
Juszics G. T.-Füred
Sigmond S. Erdély
Dr. Szentkirályi S. Déva
Mayer J. Komárom
Dr. Kovács J. Kaposvár
Lenthe G. Kőhalom
Dr. Mann M. Szatmár
Mory J. Bécs
Tarján Gy. Félegyháza
Gali B. Beregszász
Erdélyi M. Z.-Egerszeg
Szirmay M. É.-Ujvár
Kovács L. Kanizsa
Ploszer J. Kanizsa
Sztujka F. Eger
Dr. Bartik O. Eger
Cherner V. Bécs

Walter Fehérló szálloda.

Tichy A. Sajel
Melczer A. Szlavonia
Rapp K. Temes
Horváth M. Hves
Dr. Pásthy J. Szőlgyén
Dr. Eigen K. Szeged
Mártonfalvy Gy. Szirák
Treichlinger M. Bécs
Borsos E. T.-Füred
Kovács Gy. T.-Füred
Iván A Zágráb
Papp J. Mozágy
Gotslich N. Szt-György
Székely F. Szegszárd
Havranek J. Pécs
Bründl M. Győr
Wolf S. Mór
Goldstein M. Előpatak
Stifter A. Grácz
Cserer L. Miskolcz
Ungar S. T.-Füred

Aranyas szálloda.

Gulner Gy Abony
Elek K. S.-Szt-Péter
Vores L. Kutasó
Bek J. Devecser
Gulner P. Abony
Losonczy A. T.-Szt-Groth
Dr. Lieskó F. Vacs
Filisz B. N.-Káta
Tóthy J. Jászfényszaru
Kolozsváry L. Kecskemét
Elek A. J. S.-Szt-Péter
Balogh F. Szeged
Kátay J. Szeged
Mandel L. Nyírbátor
Katz D. Nyírbátor

Hungária szálloda.

Bogulansky E. Boroszló
Burger M. Nyiregyháza
Bleuer M. Ibrány
Korbuly G. Kolozvár
Schmiedt E. Tesche
Oblatt L. Szeged
Graul M. Szilézia
Stutz V. London
Pollák F. Ujvidék
Streit A. Bécs
Zsiros K Kanizsa
Fellner O. Monor
Vondeler A Drezda
Sandau L. Cognac
Fischol A. Bécs
Deiler J. Bécs
Bondy L. Bécs
Eberth G. Bécs
Sax Gy. D.-Földvár
Michaelsen V. Brema
Popper M. Páris
Fischer A. N.-Szombat
Singer Gy. Trjesz
Hahn G. Selmecz
Popper M. Szeged
Bath Gy. Cognac
Wollmann B. Páris
Reich J. Bodenstadt
Dee V. Filadelfia
Rufin F. Argentinia
Schönmann E. Bécs
Mautner R. Bécs

Pannonia szálloda.

Gr. Batthyány T. Z.-Egerszeg
Pasztocsky J. Jobbágy
Gübel L. Mócsa
Pálfy F. Kolozsvár
Melczer A. Vukovár
Lelkes J Elefánt
Herz S. Gyöngyös
Borhy L.-né Gyöngyös
Starek F. S.-Vámos
Schlichter L. Győr
Mosmann G. Mödling
Bonis J. Kolozsvár
Bulla A. Winterberg
Waldek F. Winterberg
Mihályi A. Kanizsa
Szabó K. Borsod
Törös F. Ómód
Varga A Irányi
Papp A. Nagybánya
Ürmenyi B. Ómód
Sonnenfeld A. Pancsova
Istvánfy J.-né Miskolcz
Vas A.-né N.-Körös
Köstler F. N.-Mihályi
Bukuresti J. M.-Vásárhely
Hacker A. Kecskemét
Gran J. Kolozsvár
Kovásnyi A. Belenyes
Grezlo E. Csáktornya
Heufner L. Osztó
Király J. Debreczen
Koch J. Kisbér
Majzik V. Gyöngyös
Panauer J. Lakócz
Reizmayer J. Szalka
Dutkay B. Kaál

Elhaltak névsora 1890. szept. 29.

Zimen A. 17 é. czipész I. Lipótmező.
Berka Gy. 8 é. hiv. fia I. Attila-u. 49.
Horn Dezsö A. 82 é. VIII. gyöngytyuk-u. 13.
Hahn L. 6 é. keresk. fia utról.
Münnich K. 4 é. ács leánya III. hatház-u. 48.
Fehérvári J. 64 é. szabó VI. Angyalföld
Forster Traugott 4 é. bimzó leánya IX. Tompa

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései szeptember 29.

Faj	Irányzat	Minős. suly hektolit.	100 kilogramm ára frttól	100 kilogramm ára frtig	Minős. suly hektolit.	100 kilogramm ára frtól	100 kilogramm ára frtig
Buza							
Bánsági ó	szilárd	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
„ „	„	76	—.—	—.—	77	—.—	—.—
„ „	„	78	—.—	—.—	79	—.—	—.—
„ „	„	80	—.—	—.—	81	—.—	—.—
„ „	„	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Tiszavidéki „	„	76	—.—	—.—	77	7.35	7.50
„ „	„	78	7.40	7.55	79	7.50	7.65
„ „	„	80	7.55	7.70	81	7.65	7.80
„ „	„	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Pestvidéki „	„	76	—.—	—.—	77	7.30	7.45
„ „	„	78	7.35	7.50	79	7.45	7.60
„ „	„	80	7.50	7.65	81	7.60	7.75
„ „	„	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Fehermegyei „	„	76	—.—	—.—	77	7.35	7.50
„ „	„	78	7.40	7.55	79	7.50	7.65
„ „	„	80	7.55	7.70	81	7.65	7.80
„ „	„	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
bácskai „	„	76	—.—	—.—	77	7.35	7.50
„ „	„	78	7.40	7.55	79	7.50	7.65
„ „	„	80	7.55	7.70	81	7.65	7.80
„ „	„	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
északmagyarorsz. „	„	76	—.—	—.—	77	7.20	7.35
„ „	„	78	7.25	7.40	79	7.35	7.50
„ „	„	80	7.40	7.55	81	7.50	7.65

Gabona ó vagy uj	Irányzat	Faj	Minőségi suly hektoliterk.	100 kilogramm ára frtól	100 kilogramm ára frtig
Rozs uj	szilárd	—	70—72	6.75	6.95
Árpa „	—	takarmány	60—62	6.20	6.50
„ „	—	égetni való	62—64	6.60	7.50
„ „	—	sörfőzdei	64—66	7.60	9.—
Zab „	—		39—41	6.35	6.65
Tengeri „	csendes	bánsági	75	6.20	6.25
„ „	„	másnemű	73	6.15	6.20
Köle „	szilárd	—	nehél	6.20	6.50
Kaposzta-repcze „	„	—	„	10.60	11.40
Bánsági repcze „	—	—	—	—.—	—.—

Gabona hátáridős	Irányzat	Faj	100 db. ára pénz	100 db. ára áru
Buza	szilárd	tavasz	7.57	7.59
Tengeri	„	őszre	7.22	7.24
„	csendes	május—junius	5.80	5.82
„	„	julius—aug.	—.—	—.—
Zár	szilárd	aug.—szept.	6.14	6.17
„	„	Bpest szal. tavr.	6.68	6.70
„	„	„ „ őszre	6.41	6.43
Káp. repcze	„	aug.—szept.	11.40	11.50

Különféle terméknyek	Irányzat	Faj	Pénz frt	Áru frt
Heremag	kellemes	Lucerna magyar	46.—	50.—
„	„	Vörös „	43.—	46.50
Repczeolaj	csendes	Őszi, kétszer finomitott	30.50	31.—
Olajpogácsa	„	Repcze „	5.—	5.10
Disznózsir	lanyha	Pesti „	52.50	52.75
„	„	Vidéki „	—.—	—.—
Szalonna	„	M. Ia légensz. áru m. sz.	40.—	41.—
„	„	Városi légensz. „	46.—	46.50
„	„	„ „ 3 darabos	46.50	47.—
„	„	Füstölt „	51.—	52.—
Faggyu	szilárd	Olvasztott „	37.—	38.—
100 kilogramm ára				
Szilva		Boszniai hordóban 1889	—.—	—.—
„		„ zsákban 1889	21.87	22.—
„		„ „ „ Minőségi 600 db.	23.20	23.50
„		„ „ „ Minőségi 600 db.	23.66	23.70
„		Szerbiai hordóban 1889	—.—	—.—
„		„ zsákban 1889	21.40	21.60
„		„ „ „ Minőségi 600 db.	23.20	23.40
„		„ „ „ Minőségi 600 db.	23.25	23.50
Szilva határidő		Boszniai hordó okt.-nov.	—.—	—.—
„	„	„ zsákban 1890	20.25	20.50
„	„	„ „ „ Minőségi 600 db.	21.50	21.75
„	„	„ „ „ Minőségi 600 db.	23.50	24.—
„	kellemes	Szerbiai hordó okt.-nov.	—.—	—.—
„	„	„ zsákban 1890	19.75	20.25
„	„	„ „ „ Minőségi 600 db.	21.50	21.75
„	„	„ „ „ Minőségi 600 db.	23.50	23.75
Szilva-iz	szilárd	Szlavonia 1889 „	24.50	24.50
„	„	Szerbiai „	21.50	22.—
Szilvaiz határidő	csendes	Szlavon. szept.-okt. 1890	24.50	25.50
„	„	Szerbiai „	21.50	22.—
Gubacs	—	Magyar Ia „	—.—	—.—
„	—	Szerbiai „	—.—	—.—
„	—	Bosniai „	—.—	—.—
Borkő term.	csendes	Fehér Ia „	—.—	—.—
„ „	szilárd	Vörös I. „	—.—	—.—
Méz	szilárd	Nyers „	—.—	—.—
„	„	Sárga, csurgatott „	27.—	28.—
Viaszk	„	Rozsnyói „	126.—	128.—
„	„	Szlavoniai „	—.—	—.—
Szesz	csendes	Szesz nyers osztalékolt	15.—	15.50
„	„	Szesz-elesztő „	17.—	17.50

ÉRTÉKPAPIROK	Utolsó árkelet pénz	Utolsó árkelet áru
ÁLLAMADÓSSÁG.		
Magyar kir. aranyjaradék adómentes 100, 500, 1000 — 4 %	100.90	101.20
„ „ „ „ 10,000 — 4 %	—.—	—.—
„ papirjaradék adómentes — 5 %	99.10	99.40
„ 1876. keleti v. államkötvény aranyban — 5 %	110.50	111.50
1889. adóm. m. kir. államvasuti kölcsön aranyban — 4½%	112.75	113.75
1889. évi 4½%-os adóm. áll. vas. k. ezüstben — 4½%	97.—	97.50
Magyar kir. nyeremény-kölcsön 100 frt —	137.—	138.—
„ „ „ 50 frt —	137.—	138.—
4½% adóm. regale-kártalanitási kötvény — 4½%	96.50	97.—
Tiszai és szegedi kölcsön — 4 %	129.—	130.—
M. 4% adóm. Magyarorsz. földtherm. kötv. — 4 %	88.90	89.40
Magyar földtehermentesitési kötvények horvátországi — 5 %	104.—	106.—
Magyar orsz. jelzálog urberi váltságkötvények (100 frt) — 5 %	99.75	100.25
Kir. honv.-szlavonjelzálog földváltságkötvény (100 frt) — 5 %	—.—	—.—
Szabadezamavaltsági kötvény (100 frt) — 5 %	—.—	—.—
Magyar kir. kamatozó kincstari utalvány 6 hóra (100 frt)	—.—	—.—
Egyesitett államadósság papirban május—nov. — 4²/₁₀%	87.75	88.25
Egyesitett államadósság papirban február—aug. — 4²/₁₀%	87.75	88.25
Egyesitett államadósság ezüst kamat jan.—jul. — 4²/₁₀%	88.25	88.75
„ „ „ „ ápr.—okt. — 4²/₁₀%	88.25	88.75
Osztrák aranyjaradék adómentes — 4%	107.—	107.50
„ papirjaradék adómentes — 5%	101.—	101.50
„ államadósság, kisorsolás 1854-ki 250 frt p. p. — 4%	130.50	131.50
„ „ „ 1860-ki 500 frt o. „ — 5%	137.—	138.—
„ „ „ 1860-ki 100 frt „ „ — 5%	146.50	147.50
„ „ „ 1864-ki 100 frt „ „ —	178.—	179.—
„ „ „ 1864-ki 50 frt „ „ —	178.—	179.—
A temes-bégavölgyi vizszabályozó-társulat — 5%	98.50	99.50
Pest város kölcsöne 1870-ből adómentes — 6%	—.—	—.—
„ „ 1871-ből — 6%	—.—	—.—
Budapest főváros 1880-iki kölcsöne adómentes — 5%	—.—	—.—
„ „ 1890-iki — 4½%	97.75	98.25
Bolgár fejedelmi államvasuti zálog kölcsönkötvény — 6%	106.50	107.50
Szerbiai nyeremény-kölcsön 100 frank — 3%	37.—	38.—
„ „ „ osztr. felülbélyegzéssel 3%	38.—	39.—
Bécs város nyeremény-kölcsön 1874-ből —	149.50	151.50

Osztalék 1889-re	ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	Utolsó árkelet áru
	RÉSZVÉNYEK.			
	a) Bankok.			
9·50	Angol-osztrák bank	100	—.—	—.—
	A bpesti által. hitelegyl. mint szövetk.	50	56.—	58.—
10.—	Budapesti bankegyes. részv.-társ.	100	147.50	148.—
—.—	Budapesti kereskед. és iparb. r.-tár.	100	109.—	111.—
	Disconto- és értékpapirbank r.-társ.	100	125.—	130.—
—.—	Fiumei hitelbank	100	98.—	99.—
14.—	Horvát leszámitoló bank	200	—.—	—.—
24.—	Magyar általános hitelbank	200	352.—	352.50
35 frc	Magyar jelzálog-hitelbank	200	—.—	—.—
17½ frc	Magyar jelzálog-hitelb. II. kib. id. e.	100	162.—	163.—
7.—	Magyar leszámitoló és pénzváltóbank	100	116.50	116.80
17.—	Osztrák hitelintézet	160	307.20	307.40
43·50	Osztrák-magyar bank	600	962.—	968.—
10·50	I. magyar iparbank	150	178.—	178.50
65.—	Pesti magyar kereskedelmi bank	500	948.—	949.—
	Sziszeki hitelbank	100	—.—	—.—
17.—	„Unio"-bank	200	—.—	—.—
	b) Biztosító társulatok.			
	Bécsi biztosító társaság	200	—.—	170.—
12.—	Bécsi élet- és járadék-bizt. társaság	200	295.—	300.—
160.—	Első magyar általános bizt. társ.	1000	3000.—	3050.—
5.—	Fonciére pesti biztosító intézet	100	71.50	72.—
8.—	A „Lloyd" viszontbiztosító r.-t.	100	108.—	110.—
—.—	Magyar franczia bizt. társ.	ar. 200	—.—	—.—
72.—	Pannonia viszontbiztosító társaság	500	1070.—	1100.—
	c) Gőzmalmok.			
—.—	Concordia gőzmalom	500	510.—	515.—
50.—	Első budapesti „	500	1040.—	1050.—
	Első pancsovai hengermalom	200	—.—	—.—
20.—	Erzsébet-malom	200	347.—	350.—
—.—	Hengermalom	400	528.—	530.—
10.—	Lujza-malom	160	284.—	285.—
24.—	Molnárok és sütők	200	456.—	459.—
—.—	Pannonia	1000	855.—	858.—
12.—	Viktória	150	230.—	233.—
	d) Közlekedési vállalatok.			
8.—	„Adria" m. tengeri haj. r.-t.	100	155.—	160.—
10.—	Alföld-fiumei „	200	201.—	202.—
6.—	Aradi és csanádi egyesült vasut	100	—.—	—.—
10.—	Barcs-pakraczi vasut részv.-társ.	200	200.—	201.—
9·85	Báttaszék-dombovári „	200	199.50	200.—
10.—	Budapest-pécsi vasut r.-t.	200	196.—	197.—
	Bpest-Szt-Lőrincz helyi érdekü v. r.-t.	100	—.—	—.—
	Bpest-Szt-Lőrincz helyi érdekü els. r.	100	—.—	—.—
	Debreczen-hajdunánási v. els. r.	200	—.—	—.—
8 frc	Déli vasut	200	156.—	157.—
9.30	Északkeleti vasut	200	195.75	196.50
9·94	Erdélyi vasut	200	200.—	201.—
	Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	—.—	—.—
7·94	Kassa-oderbergi vasut	200	173.—	17.350
9·94	Magyar-galicziai vasut	200	195.50	196.50
9·85	M. ny. v. (székesfehérvár-györ-grácz)	200	195.—	196.—
5.—	Ármarosi sóvasut r.-t. els. r.	100	99.50	100.—
6.—	N.-Kikinda—N.-Becskerek v.-u. els. r.	100	—.—	—.—
13·50 frc	Osztrák-magyar államvasut ar.	200	252.—	253.—
9·94	Pécs-barcsi vasut	200	197.50	198.50
20.—	Szamosvölgyi vasut t. els. r.	500	—.—	—.—
22.—	Osztrák dunagőzhajózási társaság	500	374.—	379.—
1.—	Pesti közuti vaspálya	200	390.—	392.—
	Pesti közuti vaspálya élvezeti jegy	200	185.—	190.—
	Pesti közuti vaspálya másodsorozatu	200	—.—	—.—
	e) Takarékpénztárak.			
7.—	Budapesti III. kerületi	50	117.—	120.—
30.—	Országos központi	300	637.—	640.—
450.—	Pesti első hazai	1000	8025.—	8050.—
42.—	Egyesült Budapest főváros	500	870.—	890.—
7.—	Magyar ált. takarékpénztár r.-t.	100	123.50	124.50
	f) Különféle vállalatok.			
9.—	Alagut	105	164.—	166.—
5.60	Általános waggon-kölcsönző-társaság	80	89.—	90.—
5.—	Egyesült magyarhoni üveggyárak r.-t.	200	229.—	230.—
8.—	Északmagyarországi e. kösznb. r.-t.	100	163.50	165.—
8.—	Fővárosi Cassino-épület részv.-társ.	200	—.—	—.—
12·50	Franklin-Társulat könyvnyomda	150	235.—	240.—
33.—	Könyvnyomda „Athenaeum"	100	453.—	456.—
30.—	Pesti könyvnyomda részv.-tars.	500	1200.—	—.—
—.—	Pallas irodalmi és nyomdai r.-t.	200	225.—	230.—
62·50	Fiumei I. m. rizshánt. és rizskem. r.-t.	500	925.—	965.—
70.—	Ganz és Társa vasöntöde és gépgyár	400	1483.—	1485.—
24.—	Nadrági vasipar-társulat	200	190.—	—.—
20.—	Gschwindt-féle szeszgyár	200	397.—	402.—
30.—	Gyapjumosó és biz. első magyar	200	260.—	265.—
20.—	Kereskedelmi testület épülete	210	—.—	—.—
16.—	Kőszén- s téglagyár (Drasche)	200	416.—	418.—
20.—	Salgótarjáni kőszénbánya	80	430.—	435.—
10.—	Gőztéglagyár, kőbányai	160	450.—	455.—
5.—	Tégla és mészégető, ujlaki	200	153.—	155.—
	Magyar Asphalt részvény-társaság	100	—.—	—.—
9·86	Magyar fegyver s lőszergyár r.-t.	100	75.—	76.—
7.—	Nemzetközi villamossági társaság	200	263.—	265.—
8.—	Nemzetközi waggon-kölcs. rész.-társ.	100	106.50	107.—
12.—	Rimamurány-salgótarjáni vasmű	100	182.—	182.25
40.—	Schlick-féle vasöntöde és gépgyár	200	243.—	244.—
20.—	Serfőzde első magyar „	300	920.—	925.—
—.—	Serteshizlaló „	200	337.—	340.—
5.—	Spódium és csontlisztgyár „	200	150.—	155.—
14.—	Szálloda részvény-társaság	80	140.—	145.—
—.—	Szállitási vállalat I. m.	200	—.—	—.—
	Szegedi szeszgyár és finomító r.-t.	200	—.—	—.—
35.—	Török bir. dohány-egyedárus frc	200	135.—	136.—
	Uj-Antalvölgyi üveggyár r.-t.	500	500.—	505.—
	ZÁLOGLEVELEK.			
	Magyar földhitelint. papirérték 5 %		101.—	101.50
	„ „ „ 4½%		100.—	100.50
	„ „ „ 4 %		96.25	96.75
	„ „ ar. v. ez. 5 %		114.50	116.50
	„ jelzálogbank 5½%		102.50	—.—
	„ „ „ 5 %		101.—	102.—
	„ „ „ 4½%		99.75	100.25
	M. jelzálogb. közs.-kötv. 50 év vf. 110 f. 4 %		96.25	97.—
	Magyar orsz. közp. takarékpénztár 4½%		98.50	99.—
	Kisbirtokosok orsz. földhitelintézete 5½%		102.75	103.25
	„ „ „ 5 %		101.25	102.—
	„ „ „ 50½ évre 4½%		99.—	99.50
	Osztrák-magyar bank o. é. 4½%		101.—	101.50
	„ „ „ „ „ 40½ évre 4 %		100.—	100.50
	„ „ „ „ „ 50 évre 4 %		100.—	100.50
	Pesti magyar kereskedelmi bank 5 %		101.—	102.—
	„ „ „ „ 4½%		99.75	100.25
	Pesti magy. ker. bank községi kötv. 4½%		101.—	102.—
	„Albina" takarék- és hitelintézet 6 %		101.—	102.—
	„ „ „ 5 %		99.50	99.50
	Nagyszeben földhitelintézet 5 %		101.—	102.—
	„ „ 5½%		101.75	—.—
	„ „ 6 %		103.75	—.—
	„ ált. takar.-p. 31½ év vf. 110 f. 5 %		102.—	—.—
	„ „ 40 ev vf. 106 f. 5 %		102.—	—.—
	„ „ III. kib. 5 %		101.—	101.50
	Temesvári első takarékpénztár 5 %		100.—	101.50
	„ „ 4½%		98.25	98.75
	Magy. jelzálogh. nyer.-kölcs. kötv. 4 %		110.—	111.—
	„ „ osztr. felülbélyegzéssel 4 %		110.25	111.25
	„ „ nyeremény-jegy		21.—	23.—
	„ „ osztr. felülbélyegzéssel		—.—	—.—
	Osztr. földh.-int. ny. kölcsön kötv. 3 %		109.—	110.—
	„ „ kötv. nyerem. jegy		25.50	27.—
	Pesti hazai I. takp. e. kib. kötv. 4½%		99.75	100.25

ÉRTÉKPAPIROK	Utolsó árkelet pénz	Utolsó árkelet áru
ELSŐBBSÉGEK.		
Az „Adria" m. teng. hajózási r.-társ. 5 %	105.—	110.—
Bpesti közuti vasp. társ. részlet 4½%	96.—	96.50
„ „ „ „ 4½%	95.—	95.25
Budapesti lánczhid 100 6 %	103.50	104.50
Budapest-pécsi vasut 200 4 %	90.50	91.—
Déli vasut 400/2000 márka 4 %	—.—	—.—
Dunagőzhajózási társaság 100/200 4 %	—.—	—.—
„ „ „ 100 6 %	—.—	—.—
Északkeleti vaspálya 200 5 %	100.—	101.—
„ „ (aranyb.) 200 5 %	—.—	—.—
„ „ 100 6 %	—.—	—.—
Lloyd és tőzsde-épület 100 5 %	99.50	100.—
Magyar galicziai vaspálya 200 5 %	100.25	100.75
„ „ „ II. kib. 200 5 %	100.—	101.—
„ „ „ ezüst 200 4 %	87.50	88.50
M. ny. v. (sz.-feh.-györ-grácz) 200 5 %	100.50	101.50
Magyar nyug. v. 1874. kib. 200 5 %	100.50	101.50
M. v. elsőbbs. beruh. aranyb. 200 5 %	—.—	—.—
„ „ „ „ 1888 4½%	114.50	115.50
Győr-sopron-ebenfurti v. arany 200 3 %	—.—	—.—
Kassa-oderb. v. (eperjes-tarn. ez. 300 5 %	100.—	101.—
„ „ els. rész.-kötv. 1889. ez. 4 %	92.50	93.50
„ „ „ „ 1889. ar. 4 %	107.50	108.—
„ „ (osztr. vonal) 1889. ez. 4 %	95.50	96.50
Osztr.-magyar államvasut arany 200 5 %	—.—	—.—
O.-m. áll.-v. 1883. kib. 400/2000 márka 4 %	—.—	—.—
O.-m. államv. X. kib. 1885 500 frc 3 %	—.—	—.—
Viktoria gőzmalom elsőbbs. kötv. 150 5 %	203.—	206.—
MAGÁNSORSJEGYEK.		
Budavárosi sorsjegy	56.—	57.—
„ „ osztr. felülbélyegzéssel	57.—	58.—
Keglevich sorsjegy	28.—	29.—
„ „ osztr. felülbélyegzéssel	29.—	31.—
A „Jó szív" egyesület sorsjegye	4.20	4.60
„ „ „ osztr. felülbélyegzéssel	4.40	4.80
M. sz. korona orsz. vörös kereszt egylet	12.25	12.75
„ „ „ osztr. felülbélyegzéssel	12.75	13.25
Nyer.-kötv. a bpest-lipótv. bazil. felep.	7.—	7.50
„ „ „ osztr. felülbélyegzéssel	7.50	8.—
Az olasz vörös kereszt egylet	14.75	15.25
„ „ „ osztr. felülbélyegzés.	15.—	15.50
Osztrák hitelintézet	185.50	186.50
Osztrák vörös kereszt egylet	20.50	21.—
Pálffy sorsjegy	55.—	56.—
PÉNZNEMEK.		
Császári királyi arany (vert)	5.35	5.40
Császári királyi arany (kör.)	5.28	5.33
Osztrák-magyar 8 forintos arany	8.93	8.98
20 frankos arany	8.93	8.98
20 márka	11.05	11.09
Török arany lira	—.—	—.—
Osztrák és magyar ezüst	—.—	—.—
Német birodalmi bankjegy 100 márkányi	55.25	55.45
Váltók árfolyama (látra).	Bank k. láb	
Német bankpiaczok 100 márka 4 %	55.30	55.50
Amsterdam 100 hollandi forintért 2½%	93.30	93.50
Brüszszel 100 frankért 3 %	—.—	—.—
Páris 100 frankért 3 %	44.60	44.80
Marseille 100 frankért 3 %	—.—	—.—
Svájczi pénzpiaczok 100 frankért 3½%	44.50	44.70
Zürich 100 frankért 3½%	44.50	44.70
London 10 font sterlingért 4 %	112.70	113.10
Szentpetervár 100 rubelért 5½%	—.—	—.—
Ola z bankp. 100 lira nuov. ital. 6 %	—.—	—.—

Felszámolási árfolyamok	
Magyar 4% aranyjaradék	101.—
Magyar 5% papirjaradék	99.—
Magyar általános hitelbank	352.—
Magyar pénzv. és leszám. bank	117.—
Magyar jelzálogbank	162.—
Osztrák hitelintézet	307.—
Anglo-osztrák bank	—.—
Állami vasut	252.—
Déli vasut	156.—
Török birodalmi dohány	135.—
Rima-Murányi	182.—
4% Földtherm. kötelezveny	89.—
Fiumei hitelbank	98.—
1889. 4½ állami vasuti kölcsön	—.—
1889. 4½ állami v. kölcsön ezüst	—.—
Villamossági részvények	—.—
Fegyvergyár	—.—

A mai déli tőzsdén eladatott „szállitásra".

	Határidők	Utolsó árkelet pénz	Utolsó árkelet áru	Előfordult köt. legalacs. árkelet	Előfordult köt. legmag árkelet
4% magyar aranyjaradék	1890 szept. 30.	100.95	101.—	—.—	—.—
5% magyar papirjaradék	1890 „ „	99.10	99.15	—.—	—.—
Magyar hitelbank	1890 „ „	—.—	—.—	—.—	—.—
Osztrák hitelbank	1890 „ „	—.—	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut		—.—	—.—	—.—	—.—
Leszámitolórészvény	1890 „ „	—.—	—.—	—.—	—.—
Jelzálog hitelbank részv. II. kib.	1890 „ „	—.—	—.—	—.—	—.—
4% földtehermentesitési kötv.	1890 „ „	—.—	—.—	—.—	—.—
Rima-Murányi	„ „	—.—	—.—	—.—	—.—

Az osztr.-magy. bank kamatlába váltóleszámitolásnál 4½%, zálogügyleteknél 5½%

A LEGSZEBB KÉPES LAP.

ORSZÁG-VILÁG

(OKTÓBER—DECZEMBER).

Az «Ország-Világ», e legnagyobb és legszebb magyar képes és szépirodalmi lap, mely **Benedek Elek** gondos szerkesztésében évről-évre nagyobb kedveltségnek és elterjedésnek örvend, az ujévvel fennállásának **tizenegyedik** évfolyamába lépett. Sokkal szebb mult áll e lap mögött, semhogy hangzatos programmra volna szüksége — Az «Ország-Világ» rendes tartalma: **két regény, több novella, tárcza,** ismeretterjesztő közlemények, élet- és jellemrajzok, közlemények s nők részére «**Nők Világa**» czimen egy gondosan szerkesztett rovat, melyben számos divatkép, divatlevél, háztartási, kertészeti teendők s egyéb nőket érdeklő apróságok vannak közölve.

Az «Ország-Világ» előfizetői évenkint **hat művészi becsü fény- é színnyomatu mümelléklet kapnak** s ezen kivül minden évben jelen meg külföldi képes lapok példájára egy rendkivüli **ünnepi szám**, melyet mig nem előfizetők **50 krért** szerezhetnek meg, **a következő évi uj előfizetők is ingyen kapják egész éven át.** Ilyen volt 1888-ban a **karácsonyi ajándékul szánt ünnepi szám,** mely a **képviselőház ötven iró tagjának arczképét közli s ugyanazok nagyérdekü dolgozatait, névaláirásuk hasonmásával.** Ilyen volt 1889-ben a **fiatal irók** ünnepi száma, melyben **50 fiatal iró szépirodalmi dolgozata és arczképe** van közölve. E nagybecsü számot, melyhez nagyszerü mümelléklet is jár, az **1890-ik évfolyamában belépő előfizetők ingyen kapják.**

Az «Ország-Világ» a mellett, hogy **egyetlen lap, mely mümellékleteket** ád előfizetőinek, még az **előfizetésnél is nyujt kedvezményeket.** Nevezetesen az «**Egyetértés**» előfizetői **10 forint helyett 8 forintért** rendelhetik meg; nemkülönben **8 forintért** fizethetnek rá elő **a tanitók és tanitónők is.**

Igen érdekes a nagy gonddal szerkesztett **talány-rovat** is, s a megfejtők közt minden héten kisorsoltatik **egy becses könyv, eredeti rajz vagy zenemü.**

Az «Ország-Világ», miután minden számában van 8—10 önálló, teljesen befejezett közlemény, **bármely számtól kezdve** megrendelhető. A megrendelés **könyvkereskedők** utján is történhetik.

Mutatványszámok kivánatra ingyen küldetnek.

Előfizetési föltételek:

Egész évre — — — 10 frt — kr.
Félévre — — — 5 „ — „
Negyedévre — — — 2 „ 50 „
Egy hóra — — — — „ 85 „
Egyes szám — — — — „ 20 „

Az «**Egyetértés**»-sel együtt rendelve:
Egész évre — — 28 frt — kr.
Félévre — — — 14 „ — „
Negyedévre — — 7 „ — „

Az előfizetési pénzek — legczélszerübben posta utalványon — a kiadóhivatalba (**Budapest, kecskeméti-utcza 6. sz.**) küldendők.

EVENKENT EGY NAGY ÜNNEPI SZÁM.

EVENKENT HAT SZINES MÜMELLÉKLET.

ÁLLANDÓAN KÉT REGÉNY.

Egyévi önkéntesek figyelmébe!

A magyar királyi honvédelmi miniszterium által hivatalos kiadásban a következő

szolgálati és tankönyvek

adattak ki:

Tankönyv az egyévi önkéntesek számára a cs. és kir. közös hadügyminiszter által kiadott «Instruktion für die Einjährig-Freiwilligen der Infanterie und Jägertruppe v. J. 1889» czimü tankönyv hiteles magyar kiadása.

I. rész. **Harczászat,** ára — frt 85 kr.
II. „ **Fegyverszak,** 4 táblával, ára 1 „ 10 „
III. „ **Hadseregszervezet,** ára 1 „ 10 „
IV. „ **Tereptan s terepábrázolás,** ára — „ 60 „
V. „ **Müszaki oktatás,** ára — „ 90 „
VI. „ **Katonai ügyirály,** példa- és feladat-gyüjteménynyel, ára — „ 60 „
VII. „ **Gazdászat kezelési ügyvitel,** példa- és feladat-gyüjteménynyel, ára — „ 65 „

Szolgálati szabályzat a magyar királyi honvédség számára az 1875. évi «Szolgálati szabályzat» második kiadása.
I. rész. (A—32. a.) ára 75 kr.
II. „ (A—32. b.) ára 65 „
III. „ (A—32. c.) gyalogság szám. ára 15 „

Gyakorlati szabályzat a magyar királyi honvéd gyalogság számára. Harmadik kiadás. (E—5.) ára 35 kr.

Gyakorlati szabályzat a magyar királyi honvéd lovasság számára. I. Második kiadás 1889. (E—6. a) ára 60 kr.

Fegyver-utasitás a magyar kir honvéd gyalogság számára, három táblával. (F—19.) ára 50 kr.

Ásó-utasitás a gyalogság számára. Második kiadás (E—1) 12 kr.

Lankmayr Nándor, Fegyvertan. Az eredeti után szerkesztett hivatalos kiadás. Pótfüzet a munka 1. füzetéhez: szálfegyverek és robbanó készitmények. Ára 10 kr.
Pótfüzet a munka IV. füzetéhez: kézi lőfegyverek. Ára 65 kr.

A fentnevezett hivatalos szolgálati könyvek kaphatók minden hazai könyvkereskedésben és az alulirott könyvkiadóhivatalában Budapesten

PALLAS IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG.

Haszonbéri hirdetmény.

Jászberény város tulajdonát képező haszonbérlemények, nevezetesen:

1-szór. A városház és a fögimnázium épületében levő 3—3 összesen 6 bolthelyiség.

2-szor. A belső és külső vizi malmok.

3-szor. A piaczi és vásári helypénzszedési jogok a folyó évi **október hó 19-én, délelőtt 9 órakor** a városház nagytermében tartandó **nyilvános árverésen** és pedig a boltok, ugy a helypénzszedési jogok jövő év január 1-től kezdve külön-külön 4 évre, a malmok pedig együttesen 10 évre haszonbérbe fognak adatni.

Mire a vállalkozni kivánók azzal hivatnak meg, miszerint a jelölt bérlemények kikiáltási árának 20%-tólja teendő le bánatpénzül és az árverés egyéb feltételei a városi tiszti ügyésznél hivatalos órák alatt betekinthetők, nemkülönben irásbeli zárt ajánlatok az árverés megkezdése előtt adhatók be. 2463

Kelt Jászberényben, 1890. évi szeptember hó 20-án, a városi képviselő-testület részéről tartott közgyülésben.

Beleznay Dienes, jegyző. *Elefánty Sándor,* polgármester.

A nekünk bemutatott számtalan megbizható hiteles köszönetirat folytán ezen orvostudor legmekegebben ajánlható.

Titkos betegségeket,

hugycsőfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóhajait, az **elgyengült férfierőt, magömléseket, a bujakórnak utókövetkezményeit, nőknél lehérfolyást,** bármennyire is idültek, valamint mindazon **női betegségeket,** melyeknek a **magtalanság** egyik fokozója, **és bőrbetegségeket** gyógyit **ujjgyógymód** szerint biztos sikorrel, **gyoran és alaposan**

Dr. GARAI ANTAL

orvos, sebész, szülész és szemész tudor, volt csász. kir. oszt.-főorvos. Budapest. belváros, IV. kerület, Kigyó-utcza 1. sz., II. emelet, bejárat a lépcsőnél.

Rendel: naponta 10 órától d. e. egész 4 óra délutánig, este 7 órától 8 óráig. Díjazott levelekre a legnagyobb figyelemmel válaszoltatik és gyógyszerekről is gondoskodva lesz. — **Nőknek külön váróterem.**

Ezen hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betükből 2 krral, a compact betükből szedve 4 krajczárral fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágosítást ad a kiadóhivatal ingyen. Czimmel ellátott hirdetések minden közlése után még 30 kr. bélyegilleték is fizetendő.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válaszra szükséges levélbélyeg vagy levelezőlap beküldetik, és a hirdetés alatt álló szám közöltetik.

Julia 15.
Drága soraid vettem. A 23-iki számot olvastad? Nagyon szeretlek, gondolkozz s találj módot, hogy mielőbb láthassalak. Hidd el édesem, hogy én sokat szenvedek, de türnöm kell s ugy látszik még nagyon sokáig, csak ki tudjam állami. A legnagyobb boldogságom, ha tőled egy sort is kapok, hisz oly nagyon szeretlek. Julián 18. 8552

Imádott Tyutyusom!
Nem bizom. Sokat kell szenvednünk. Ha bánt?! Esengve várom a feltámadás hajnalát. Szeress! Vigasztalódi. Hü maradok örökké. Csókol, ölel millószor **Kutyusod.** 8555

Előkelő özvegy.
44 éves, főtisztviselő, 3000 frt jövedelemmel, óhajt 25—35 éves vagyonos leány, vagy özvegyével megösmerkedni. Levelek «Boldogság 8531» czimén lapkiadóba czimzendők.

Tanártól Győrött
a főpostán «Szeszélyesnek» levele van. 8557

Eladás.

Orvos önkénteseknek
jó karban levő egyenruha olcsón eladó. Czim a kiadóhivatalban. 8537

Használt és uj pénz-szekrények
rendkivül olcsó áron kaphatók a bécsi pénzszekrény gyári raktár **Budapest, V., Bálvány-utcza 6. sz.** 1090

A budavári uri utczában egy szép emeletes
ház eladó.
Bővebb értesitést a kiadóhivatalban 2526. szám alatt.

Kerékpárok
Nagy árengedménnyel.
Az őszi idény előre haladottsága és nagy készlet miatt *árengedmény.* Nagy képes árjegyzék gépkezelési s tanulási utasitásokkal ingyen.
KASZÁS ISTVÁN Budapest, VI., Teréz-körut 36. 2475

BUTOR
részletfizetésre
egyszerü és legelegánsabb kivitelben **egyes darabok** és **teljes lakberendezések** olcsón és kedvező feltételek mellett kaphatók. Belváros, **Duna-utcza 15. I. em.** 2500

Nyakkendők 1720
6 elegáns nyakkendő —.90
1 fehér chiffon ing 1.50
1 franczia creton ing 1.20
1 angol pique ing 1.50
1 nyári Jäger ing —.25
1 vászon alsó nadrág —.75
6 zsebkendő —.60
6 finom gallér —.90
6 pár Finisch férfiharisnya —.36
1 pár kötött téli harisnya —.25
Képes árjegyzéket bérmentve küld
Ifj. SCHWARCZ A.
nyakkendő- és fehérnemü gyáros,
Budapest, nagy-mező-u. 14

BIRTOK eladás.
260 holdas kitünő minőségü szántóföldek, kaszáló, erdő és legelőből álló birtok, mely a fővárosból a bécsi vonalon $2^1/_2$ óra alatt elérhető, elégséges lakóházzal és gazdasági épületekkel, élő és holt felszereléssel, vetéssel és takarmánynyal elköltözés miatt **27,500 frtért előnyös fizetési feltételek mellett eladó.** A birtok egészséges helyes vidéken, de azért sikságban fekszik. Ivóvize kitünő. Bővebb felvilágositás Bleier Mórnál Budapest, Károly-körut 24. nyerhető 8560

UJDONSÁG
A Strausz-féle
szabadalmazott zajtalan
faaprító-gép
Ezen faaprítógép a legczélszerübb mi eddig létezett, ezzel az **emeleten, a asztalon, széken,** de még az ablakdeszkán is lehet fát vágni, a nékül, hogy kárt vagy zajt okozna, nem sértheti magát senki, bárki kezelheti és egy 5 kilós posta csomagot képez, ára kalapács és csomagolással **csak 2 frt,** és postán bárhová küldetik utánvétellel megrendelhető
STRAUSZ SÁNDORnál
Budapest, VII., Rombach-utcza 16.

Kisjenői tenyészsüldök eladása.
Egyenes kisjenői leszármazásu tenyész 6, 7, hónapos süldök a birtok bérbeadása következtében a vevő tetszése szerint kiválogatva eladatnak szabadkézből mai naptól egész szept. hó 15-ig. Venni szándékozók a birtokosnál értekezhetnek és a süldöket megtekinthetik, Fenék pusztán Somogym. Drávafok postaállomás, közel sziget vári vasuti állomáshoz. **Fodor Antal,** földbirtokos. 2525

UJ ARANYOZÓ!
melylyel mindenki azonnal moshatón ujjá aranyozhat elalvult tükör- és képrámát, szobrot, virágasztalt, templomi csillárt stb., üvegje ecsettel 80 kr., $^1/_4$ literes üveg 3, frt. Megrendelhető: **KERTÉSZ TÓDORnál, Bpest, Dorottya-utcza 1.** 2155

Vetésre alkalmas
Tölgy makk,
különösen kocsántalan, megvételre kerestetik. Ajánlatok az árak kitételével kéretnek a kiadóhivatalba S. J. 8528. sz. a.

2202 **Csak valódi**
uraságoktól
levetett, legjobb karban levő legszinomabb uri és gyermekruhák legolcsóbban kaphatók IV. ker., Egyetemtér 5. sz. az udvarban első bolt. Ugyanott ruhakölcsönző intézet

Nem szédelgés
uj ruhákkal, melyek mint régiek adatnak el, hanem csakis uraságoktól levetett uriöltönyök a legnagyobb választékban a legolcsóbb áron kaphatók: **Károly-körut 2. szám,** a **hatvani-utcza sarkán, az udvarban.** Ugyanott ruha-kölcsönző intézet. 2203

Vétel.

Gazdász
(keresztény) egy 1500—2000 holdas **birtokot,** mely még eddig bérbe adva nem volt, bérbe vétel végett keres és pedig: Vas-, Zala- vagy Somogymegyében. Ajánlatok M. S. czim alatt **Sárvárra** küldendők. 8553

Alkalmazást nyer.

Egy vidéki nagy városban egy élénk forgalmu kávéházba egy szolid magaviseletü
pénztárosné
alkalmazást nyer. Előlegesen arczkép küldendő be, magyar és német nyelvet birnia kell. Fő sulyt fekteti a tulajdonos a finom társalgás és előzékeny magaviseletre. Havi fizetés 12-től 15 frt, lakás, koszt. Czim megtudható a kiadóban 8558. szám alatt.

Főmolnár
kerestetik finom és paraszt őrlésre. Czim a kiadóhivatalban. 8515

Csapos vendéglős kerestetik.
Egy 24ezer lelket számláló városban ovadékot nyujtani képes csapos **vendéglős kerestetik.** Értekezhetni Wéber Ignácz vendéglőssel, Békés-Szarvason. 8546

Főmolnár.
Egy kisebb uradalmi műmalom részére fix fizetés és haszon kerestetik mellett egy főmolnár kerestetik, ki egyszersmind a malom-üzletet vezetné. Ajánlatok «Főmolnár 8512» czim alatt e lap kiadóhivatalában.

Ügyes, óvadékképes
helyi ügynök
és pénzbeszedő azonali belépésre kerestetik, fizelés 1000 forint. Keresztény pályázóktól, kik az épitési szakmában jártasak, ajánlatokat «A. A. 30» jelige alatt elfogad e lap kiadóhivatala. 8554

Alkalmazást keres.

Néhány ezer forintig
cautióképes fiatal ember, ki több éven át katonatiszt volt, keres alkalmazást, bizalmi állást előnyben részesitene. Czim a kiadóhivatalban. 8559

Gazdasági számtiszti
vagy ehhez hasonló állást keres november elsejére vagy későbbre egy intelligens, szorgalmas, nős, gyermektelen, 25 éves, izraelita gazgatiszt. Az illető a gazdaságminden ágában jártas s legalaposabban könyvel kettős mód szerint; tapasztalatokat tekintélyes gazdaságokban szerzett. Nagyobb birtokon, lehetőleg keresztény földbirtokosnál óhajtana állomást nyerni, megkeresések «Becsületes» jegy alatt kiadóhivatalba kéretnek. 8547

Lakás és bérlet.

Szoba
butorozva, klinika közelében, havonkint 8 frtért azonnal kiadandó. Értesités a kiadóhivatalban. 8542

VII., Wesselényi-utcza 46., Hársfa-utcza sarokház.
VII., Vörösmarty-utcza 3/a Almássy-tér sarkán.
VII., Erzsébet-körut 36. sz.
Elegáns udvari és utczai
LAKÁSOK
és különféle
BOLTHELYISÉGEK
novemberre nagyon olcsón kiadók. 8497

Oktatás.

Több tapasztalt német
nevelőnő,
kitünően zongoráznak, a franczia és angol nyelvet tökéletesen birják; több német **nevelőnő** kisebb gyermekek mellé igen ajánlhatók; egy **franczia bonne superieure,** zongoráznak, kézimunkában jártas és az angol nyelvet is birja; **német bonne** és **gyermekkertésznők,** ugymint egyszerü
franczia bonne és játszótársnők
70—80 frt évi fizetéssel, utiköltségtérités Genfből, 2 évi szerződéssel, azonnal állást keresnek. Schaffer Grossé Dorottya asszony által, okl. északnémetországi tanitónő, **központi elhelyezési intézete nevelőnők számára,** Budapest, Erzsébet-körut 38. 8549

Különféle.

REEL PÉNZKÖLCSÖN **Giro** 48 óra alatt
Rue Alexandre Dumas 44. Paris. 2340

Pénzt
ad Jó-sziv, Bazilika, magyar, osztrák, olasz vörös-kereszt és mindenféle **sorsjegyekre,** vidéki takarékpénztár részvényekre, részletvekre, zálogjegyekre, arany s ezüst pénznemükre és értékpapirokra
LŐRY J.
bank- és váltóháza
Budapest, Hatvani-utcza 17. sz.
Visszafizetés tetszés szerinti részletekben. 2428

Egy gyári üzlet,
melynek czikkei kelendősége napról-napra növekszik, kiván a gyár nagyobbitása czéljából **társul** felvenni, ki körülbelül 20,000 frint készpénzzel az üzlet bejegyzéséhez járulhatna. Személyes működése az üzletben nem egen szükséges. Ajánlatokat kérelik «Gyár 374» alatt e lap kiadóhivatalához juttatni. 8556

CHOCOLAT MENIER

A világ legnagyobb gyára! — Napontai elárusitás 50,000 kilogramm. — Utánzásoktól óvakodni kell.
Kapható minden jobb gyarmatáru-, gyógyáru- és csemegekereskedésben, valamint czukrászoknál. 1976

MAUTHNER ÖDÖN
magkereskedése 1965
Budapesten, IV., korona-herczeg-utcza 18. szám.
Vásárol mindenféle
gazdasági magot,
nevezetesen
vörös lóherét, luczernát, réti-herét, nyulszapukát, baltaczimet, fümagot, bükkönyt stb.
Ajánl egyuttal
legkitünőbb eredeti montagnei és eredeti probsteii rozsot.

Diószeghi óriásbuzát,
mely a rozsdától csak igen keveset vagy semmit sem szenved és ennél fogva 20—25%-kal jobban fizet, mint más buzanemek, ajánlunk őszi vetésre 9 frtjával 100 kilóját diószeghi vasuthoz szállitva és zsákok nélkül. Megrendelések csak 500 kilón felül czimzendők a
diószeghi czukorgyárhoz
Pozsony—Diószeghen.
2066

MAGYAR IFJUSÁG.
Ez egyetlen magyar képes hetilap mindkét nembeli serdültebb (10—16 éves) gyermekek számára, mely **Dr. Radó Antal** szerkesztése alatt immár IX. évfolyamát éli, a jövő október 1-én kezdődő uj evne gyedben ismét rendkivül érdekes tartalommal fog megjelenni, tele becses közleményekkel és diszes képekkel. A «Magyar Ifjuság» közöl: hosszabb és rövidebb ifjusági elbeszéléseket, költeményeket, utleirásokat, ismeretterjesztő czikkeket minden tudomány köréből; nagy súlyt vet a gyermeket előtt annyira kedvelt talány-rovatra, élénk és bő szerkesztői posta utján folyton egyenes érintkezésben van olvasóival, pályadijakat tüz ki, jutalom-könyveket ád stb. **A nmélt. vallás- és közokt. ministerium melegen ajánlotta ez ujságot, melyet a legtöbb magyar polgári- és közép-iskola hivatalból járat.** Az októberi első számban rendkivül becses képekkel ellátott uj ifjusági elbeszélések fognak megjelenni.
A «Magyar Ifjuság» **negyedévre 1 frt 50 krba** kerül, mely összeg legczélszerübben postautalvány utján az alulirt kiadóhivatalba küldendő.
A «Magyar Ifjuság» kiadóhivatala Budapest, Gizella-tér 1. szám, Haas-palota. 2361

Egyetlen üzlet, mely Párisban az arany éremmel lett kitüntetve.
Női füzők (Corsets) **Mm. Weisz, Bécs.**
A füzők ára: 10, 12, 14, 16 frt és feljebb. Levelben megrendeléseknél a méretek megjelölése centiméterekben kéretik: 1. a mell és hát egész kerülete a karok alatt. 2. A derék kerülete 3. A csipők kerülete. 4. Hosszuság a karoktól a derékig. 2065
A mérték a testen ruha fölött veendő. Postaküldemények csakis utánvétellel vagy az összeg előleges beküldése mellett eszközölteinek.

Israel testvérek
malom-épitési intézet, malomkő- és gépgyár,
Bécs—Währing, Herrengasse 9—13.
Kiállitás: Rotunda, Északnyugot-Transept X. csoport.
malomgépek, szállitható malmok és malomkövek.
Kiállitás: Rotunda, Délkelet-Transept. III. Csoport.
25 különféle famunkáló és forgácsoló gépek.
Kiállitás: Friedländer-pavillon, kiállitási park. 2253
Szállitható malom- és gabona-tisztitás.

HAJSZORITÓ
hosszú hajnak gyors és biztos megerősitésére. Található bármely előkelőbb üzletben és a szabadalom tulajdonosánál.
A. STOCKINGER Bécs,
I., Spiegelgasse 8.
Bizományos Budapesten:
STOCKINGER J.
József-tér 2. 2527

PLACHT TESTVÉREK
cs. és kir. szab. hangszer-gyára
Budapest, József-tér és Wurm-utcza sarkán.
Mindennemü zenehangszer és ezeknek alkatrészének legnagyobb raktára.
Különlegességek.
Uj szerkezetü czimbalom.
Harmonika fuvolák á 1.50, 3.50, 7 frt.
Bot-fuvola «Uj» 1 frt.
Harmonium.
Mechanikai zongora. 2295
Ariston kb. 4000 darabot játszik.
Phönix kb. 1500 „ „
Symphonion kb. 200 „ „
Vikteria kb. 500 „ „
Különlegességek iskolai hegedükben 3 frttól kezdve.
Képes árjegyzék kivánatra ingyen és bérmentve.

Belvárosi butorforrás
Papnövelde-utcza 10. sz., Egyetem-utcza sarkán, I emelet
a Kecskeméti-utczával szemben.
A fővárosi és vidéki t. cz. butorvásárló közönség saját
érdekében
felkéretik esetleges **butor szükségletei** bevásárlása előtt, **tájékozás** végett, dusan felszerelt raktárunkat
asztalos és kárpitos butor-telepünkön
felkeresni, ahol rendesen **szalon-, háló-, ebédlő-, boudoir- és uri szoba berendezések,** a legegyszerübb egész a legfinomabb kivitelig raktáron vannak.
Miután szigoru szolid eljárásunk az áruknak árai kihirdetését **nem engedi,** felkérjük a t. butorvásárló közönséget, raktárunkat **megtekinteni** és az **áruk jóságairól** meggyőződni.
Menyasszonyi kelengyékek, továbbá szállodai és fürdőberendezéseket rendkivül olcsón számitunk.
Tisztelettel
Sárkány és Schütz
kárpitos és diszitők.
2398

Nem mindennapi pénzkiadást képez a butorvásárlás
legyen tehát mindenki kellő elővigyázattal, nehogy lelkiismeretlen kizsákmányolás áldozatává essék egyes belybeli czégeknek, kik hitvány gyártmányokkal üzérkednek. **Tiszteletttel felajánlom a magas uraságoknak és n. é. közönségnek 16 teremben nagyszerüen berendezett butorgyári telepemet meglátogatni** és igy meggyőződni, hogy azilárd gyártmányu, korszerü kivitelben, **szalon-, ebédlő-, háló-, boudoir- és uri-szoba berendezések**
Budapesten ilynemü egyedül létező
polgári és uraságí
BUTOR-TERMEIMBEN
órlási választékban és a lehető legolcsóbb **gyári árak mellett** mindenkor készletben találhatók és hogy itt bárki, **asztalos és kárpitos butor** szükségletét igényeinek megfelelően teljes megelégedésére beszerezheti. Tisztelettel
SÁRKÁNY IG. butorgyáros, kárpitos és diszitő **Budapest,** (belváros) **rózsa-tér és Lipót-utcza sarkán, I. em.**
Képes gyári árjegyzék kivánatra bérmentve küldetik.
Nyilatkozat. Hozzám érkezett számos kérdezősködés folytán ezennel kijelentem, hogy én a néhány nap óta helyben megnyitott butorczéggel «Sárkány J.(akab) és Schütz» semmiféle összeköttetésben nem vagyok és kérem tisztelt meghizóimat saját érdekük megóvása végett ezen hasonnevüség által czégemet fenti czéggel el nem cserélni. Én senkivel társas üzletet nem nyitottam és ugy helyben, mint a vidéken számos évek óta a legjobb hirnévnek örvendő butorbevásárlási telepem minteddig is IV., rózsa-tér és Lipót-utcza sarkán I. emeleten létezik. Tisztelettel
2436 **Sárkány Ig.** butorgyáros, kárpitos és diszitő.

A mi legjobb hirü ismert cs. k. kiz. szab.
MEIDINGER-OFEN
H. HEIM
valódian csak főküzletünkben
Budapesten, Thonet-udvarban
kaphatók.
A feltaláló dr. Meidinger Henrik tanár urtól kizárólag felhatalmazott **Meidinger kályha-gyár**
2143 HEIM H. Bécs és Budapesten.

Nagy butor-eladás
folyó hó végéig!
Butortermeink és raktáraink tultömöttsége következtében ajánljuk a magas uraságok és a n. é. közönség becses figyelmébe **kizárólag hazai erők által készitett szilárd** minőségü teljes **háló-, ebédlő-, dolgozószoba-berendezéseinket, ó-német, barokk, angol és renaissance stylben,** valamint **saját műhelyeinkben készült kárpitozott szalon- és női szoba garnituráinkat,** ugy egyes bármely asztalos és kárpitozott butordarabokat **10%-al olcsóbban mint bárhol** készpénzfizetés melletti megvételre; midőn tehát **minta-termeink** megtekintésére kérjük a nagyérdemü közönséget, kérjük becses pártfogásával továbbra is szerencséltetni. — Tisztelettel
PATYI ISTVÁN ÉS TÁRSAI
hazai gyártmányu asztalos és saját készitményü kárpitozott butor-termei
Budapest, koronaherczeg-utcza 11. szám, I. em., zsibárus-utcza sarkán.
Árjegyzék bérmentve küldetik. 2359

ZACCHIRI N. és G.
Budapest, Mária-Valeria-utcza 9. sz.
különlegességek mindennemü
szőnyegekben
smyrnai, perzsiai, axminsteri, velour, brüsseli, cocos, tapestrie, manilla stb.
függönyök
és 2356
diszitő tárgyak
butorok szoba berendezések legnagyobb választékban
a legjutányosabb ár mellett.
Uj képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Keil Alajos-féle 2026
Padlózat-fénymáz
(Glasur) Bécsből
legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára 1 nagy palaczk ára 1 frt 35 kr., 1 kicsié 68 kr.
Viaszk-kenőcs
legjobb és legegyszerübb beeresztő-szer **kemény** padló számára, 1 köcsög ára 60 kr., mindenkor kapható:
THALLMAYER és SEITZ, Budapest, nádor-utcza 10.
NERUDA NÁNDOR, hatvani-utcza 9.
MOLNÁR és MOSER, koronaherczeg-utcza 9.
További raktárak Magyarországon:

Arad: Tones Ferencz és Edt.	Kassa: Ifj. Nováll Sándor.	Orosháza: Szikula és Friedrich.
B.-Csaba: Fruda Miklós.	Kecskemét: Bóka Zsigmond.	Pápa: Bermüller Alajos.
B.-Gyula: Ifj. Kohlmann Ferencz.	Komárom: Gruber Lorenz.	Pécs: Elzer János.
Beregszász: Kovács Kálmán.	Magyar-Óvár: Antoni Adolf fia.	S.-A.-Ujhely: Behyna testvérek.
Debreczen: Sat. Királyi és Kalenda.	Makó: Ott Károly.	Szeged: Beregi Lajos.
Eger: Steinhauser István A.	Maros-Vásárhely: Bucher Miksa.	Székesfehérvár: Flits Pál fia.
Eperjes: Gallotsik J. W.	Miskolcz: Mahr Károly.	Szolnok: Medgyesi Vilmos.
Esztergom: Ifj. Brunner Ferencz.	Nagy-Kőrös: Molnár László.	Ungvár: Péltsárszky Béla.
Győr: Schannen Alajos.	Nagyvárad: Huzella M.	Veszprém: Kéz Vilmos.
H.-M.-Vásárhly: Beregi Lajos.	Nyiregyháza: Török Péter.	Zal.-Egerszeg: Horváth Mik ós.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban Budapesten, IV., kecskeméti-utcza 6. szám.

Astral-lámpák
betét égővel
20''' 58 gyertya világitó erejével
30''' 104 „ „ „

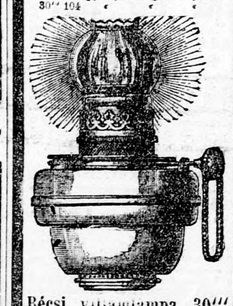

Bécsi villámlámpa 30'''
betét égővel alul meggyujtható, szabályozható és eloltható.

DITMAR R. BÉCSBEN
Legnagyobb lámpa-gyár Európában.
Raktár:
BUDAPESTEN
V., József-tér
fürdő és Nádor-utcza sarkán.
DITMAR-LÁMPÁK
4—157 gyertya világitó erejével.
1890 évad. UJDONSÁGOK. 1890. évad.
OSZLOP- ÉS ÁLLVÁNY-LÁMPÁK csipkés ernyővel.
FÜGGŐ- ÉS ASZTALI LÁMPÁK legfinomabb diszitésü MAJOLIKA-ALAPPAL, Ó-NÉMET FÜGGŐ, ASZTALI S FALILÁMPÁK,
feketék és valódi vörösréz-diszitéssel.
Mint nagy világitó források különösen ajánltatnak:
NAPÉGŐK 15 és 18''', világitóerő 27 és 42 gyertya.
BRILLANT-METEORÉGŐK gömb-lánggal:
Nagysága: 15''', 20''', 25''', 30''', 35''', 45''' 2496
Világitóerő: 31 50 70 87 138 157 gyertya.
BÉCSI VILLÁM-LÁMPA 30''', világitóerő 104 gyertya
alul meggyujtható, szabályozható és eloltható.
ASTRAL-LÁMPÁK 20 és 30''', világitóerő 58 és 104 gyertya.
Az astral-lámpák gyakorlatias alakjuknál fogva a legkülönnemübb lámpa állványokba beilleszthetők.

Állvány lámpa, csipke ernyővel.

DITMAR-lámpákat minden jó- hirü lámpaüzlet raktáron tart.

Kitünő világitó anyag. **Teljesen tiszta vizszinü! Csak 50 foknál gyulik.** **Bérmentes hazba szállitás.** Felülmulhatatlan minőségü.
DITMAR R.-féle biztonsági petroleum
Valódi minőségben csakis
DITMAR R. raktárában Budapest n, fürdő- és Nádor-utcza sarkán.
Suly és minőségért jótállás vállaltatik.

ÜZLET-MEGNYITÁS.
Van szerencsém tudatni, hogy **október 1-én**
Budapesten, Gránátos-utcza 1.
(Dréher-palota).
mechanikailag elváltoztatható butor
raktárt nyitok.
Reménylem, hogy itt is, mint mindenütt, szakismeretem és legszigorubb szolidságommal az általános bizalmat megszerezni képes leszek. Praktikusnak elismert és kitünő, felülmulhatlan kiállitásu, legjobb burszab. mechanikai diván-ágy, nevü **kettős diván-ágy, egyes diván, Causeuse-ágy, karszékágy, normal-ágy, elváltoztatható salon-szék, karszék, beteg-szék, kocsiló-szék,** valamint a bécsi nyujtózkodó karszék «Liebling» világhirre tettek szert.
BAYER KÁROLY
szabadalom és gyártulajdonos Bécsben
Raktár Budapesten: 2466
Gránátos-utcza 1. sz. (Dréher-palota).

Nyomatott a kiadótulajdonos: Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság körforgógépén. Budapest, IV., Kecskeméti-utcza 6. szám.

Bécs 1873. Érdem-érem.	Budapest 1885. Nagy diszokl.	Eszék 1889. Diszoklevél.	N.-Palánkán 1887 Arany érem.	London 1878. Diszoklevél.

CSIK JÓZSEF
csász. és kir. kizárólag szabadalm.
első szerémi portland-czement- s vizhatlan mészgyár
BEOCSINBAN.
Központi iroda és raktár: BUDAPESTEN, V. ker., Rudolf-rakpart 8. sz.
ajánlja a t. épitész és épitőmester urak, épitkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi elöljáróságok, valamint a n. é. épitő közönség becses figyelmébe saját gyártmányu
Portland czement és vizhatlan meszét
mely mindenkor egyenlő jó minőségben szállittatik. — **Árjegyzékek s magyarázat kivánatra készséggel megküldetik.** 1150

Páris 1867. Bronz érem.	Kecskemét 1872. Ezüst érem.	Ujvidék 1875. Arany érem.	Szeged 1878. Érdem érem.	Trieszt 1883. Arany érem.